

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1998

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΓ'

Πέμπτη 27 Αυγούστου 1998

Αθήνα, σήμερα στις 27 Αυγούστου 1998, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.19' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου της πρότασης νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας: "Ρύθμιση χρεών τουριστικών επιχειρήσεων".

Είναι η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας. Εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας θα την αναπτύξει ο κ. Αναστάσιος Καραμάριος και εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ ο κ. Αλέξανδρος Βούλγαρης.

Υπάρχει μία επιστολή του κ. Σταύρου Δήμα προς τον Πρόεδρο της Βουλής, που μας γνωρίζει ότι για αυτήν την πρόταση νόμου ορίζεται Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο Βουλευτής επικρατείας κ. Ιωάννης Τζωάννος.

Κατά τη συζήτηση αυτής της πρότασης νόμου, με επιστολή του κ. Ορέστης Κολοζώφ, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος ορίζει ως ειδική αγορήτρια τη Βουλευτή κ. Μαρία Μπόσκου.

Επίσης ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου με επιστολή του Προέδρου του κ. Νικόλαου Κωνσταντόπουλου ορίζει ως ειδικό αγορήτη το Βουλευτή κ. Ευάγγελο Αποστόλου.

Ο κ. Καραμάριος έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, η πρόταση νόμου που υπογράφεται από έξι συναδέλφους μου των νησιών του Αιγαίου και της Θράκης κατά ευτυχή σύμπτωση συζητήθηκε στη κοινοβουλευτική επιτροπή τον περασμένο Φεβρουάριο μαζί με το σχέδιο νόμου: "Ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας", που απέβλεπε στην ανάπτυξη των παραγωγικών μας επενδύσεων, αφού η παρόμοια προσπάθεια της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ κατά το παρελθόν, καθ' ομολογίαν της, δεν απέδωσε τα αναμενόμενα.

Συγκεκριμένα με το παραπάνω νομοσχέδιο που στη συνέχεια φυσικά έγινε νόμος του κράτους, η Κυβέρνηση ομολόγησε ότι στόχος της ήταν η διατήρηση ενός πλαισίου ελκυστικών κινήτρων για την πραγματοποίηση τάχα παραγωγικών επενδύσεων κυρίως στη μεταποίηση και τον τουρισμό.

Σαν μέσον της τουριστικής μας βιομηχανίας πρότεινε μεταξύ άλλων κυρίως την αντικατάσταση της επιχορήγησης κεφαλαίου με ελκυστικά κίνητρα επιδότησης του επιτοκίου και φορολογικές απαλλαγές και ιδιαίτερα στις υφιστάμενες παλαιές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις εκσυγχρονισμού και επέκτασης.

Οποία όμως τραγική σύμπτωση, κύριε Υφυπουργέ, των τότε λεγομένων σας με την πραγματικότητα, μία πραγματικότητα που εμφανίζει πάμπολλες τουριστικές επιχειρήσεις να πνίγονται κυριολεκτικά μέσα στα χρέη τους προς τις τράπεζες, που δημιουργήθηκαν ακριβώς εξαιτίας μιας κακής δικής σας πολιτικής πάνω στο πρόβλημα επιδότησης επιτοκίων προς τις ίδιες αυτές τις παλαιές επιχειρήσεις, αφού το κράτος φάνηκε εγκληματικά ασυνεπές προς τις υποχρεώσεις του έναντι πολλών επενδυτών που θέλησαν να τοποθετήσουν τα χρήματά τους, άλλοι από το υστέρημά τους και άλλοι από τα εισαχθέντα κεφάλαια τους από το εξωτερικό, προκειμένου να δημιουργήσουν επενδύσεις, που εμείς οι ίδιοι, με εκκλήσεις μας τους παρακαλούσαμε.

Ένας λόγος που έκανε μερικούς επενδυτές να μην μπορέσουν να υλοποιήσουν την επενδύση τους ήταν και η μη είσπραξη της επιδότησης των επιτοκίων έγκαιρα εξαιτίας της ασυνέπειας του κράτους, με αποτέλεσμα στη συνέχεια να φανούν και αυτοί ασυνεπείς προς τις δανείστριες τράπεζες και ακόμα, η αυθαίρετη απαίτηση των τραπεζών να εισπράξουν δόσεις και τόκους πριν από την ολοκλήρωση των επενδύσεών τους κατά παράβαση της απόφασης 95/75 της Νομισματικής Επιτροπής και του προεδρικού διατάγματος 776/86.

Παγιδεύτηκαν δηλαδή έτσι οι επιχειρήσεις και αν ληφθούν υπόψη οι δύσκολες συνθήκες της τουριστικής αγοράς, εξαιτίας άλλοτε των δυσμενών σχέσεων μας με την Τουρκία, άλλοτε από τις διεθνείς συγκρίσεις, πάλεμος Περσικού κόλπου, γεγονότα της Κύπρου κλπ. και άλλοτε από τη μειωμένη τουριστική κίνηση αντιλαμβάνεται ο οποιοσδήποτε την τύχη πολλών τουριστικών ή άλλων συναφών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα την υπερχρέωσή τους εξαιτίας πλέον των τόκων υπερημερίας και των σκληρών ανατοκισμών ανά τρίμηνο και ολιγότερο, παρότι οι τράπεζες με το ν.2076/92 δεν υποχρεώνοντο να θεωρούν ως φορολογητέο εισόδημά τους τις ληξιπρόθεσμες εκείνες και ανείσπρακτες επισφαλείς απαιτήσεις τους, πέραν του έτους.

Αποτέλεσμα αυτής της τακτικής των τραπεζών ήταν πολλές επιχειρήσεις να εκπλειστηριασθούν και να περιέλθουν στις τράπεζες ιδιώτες με βάση τις διατάξεις του ν.2000/92. Εν όψει αυτής της κατάστασης η πολιτεία αναγκάσθηκε να

παρέμβει και με βάση τις κοινές υπουργικές αποφάσεις 1648/B.22/13-1-1994, 14277/B.664/6-4-1994 και 235/B.21/4-1-1995 των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αποφασίσθηκε η ρύθμιση των χρεών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων της Θράκης και Σαμοθράκης. Αντίγραφο της αποφάσεως σας καταθέτω για τα Πρακτικά της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής, κ. Αναστάσιος Καραμάριος, καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα αντίγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Γίατον ακριβώς το λόγο οι προτείνοντες Βουλευτές των νησιών του Αιγαίου και της Θράκης ζητάμε πλέον από την εθνική μας Αντιπροσωπεία να προχωρήσει στην άμεση θεσμοθέτηση παρόμοιων διατάξεων για τις επιχειρήσεις των νησιών των Νομών Δωδεκανήσου, Λέσβου, Σάμου, Χίου, Κρήτης και Κυκλαδών, χωρίς φυσικά να αντιλέγουμε σε μία επέκταση της ρύθμισης που προτείνουμε σε όλες τις επιχειρήσεις της χώρας μας.

Η Κυβέρνηση μπροστά σε αυτή μας την πρωτοβουλία θέλησε με το παραπάνω νομοσχέδιο, δηλαδή των ενισχύσεων των ιδιωτικών επενδύσεων του ν.2601, να μπλοκάρει τρόπον τινά την πρότασή μας και για να διασκεδάσει τότε τις έντονες αντιδράσεις των χιλιάδων δανειοληπτών θυμάτων των τραπέζων, περιέλαβε στο νομοσχέδιο της και το γνωστό άρθρο 12, με το οποίο θέλησε να επιφέρει μία κάποια ρύθμιση στο όλο πρόβλημα των χρεών των επιχειρήσεων.

Δυστυχώς όμως -και αυτό είναι που αποτελεί πλέον εμπαιγμό στην επίλυση του όλου θέματος- με το άρθρο 12 του ν.2601/98 αντί να λυθεί το πρόβλημα περιεπλάκη ακόμα χειρότερα, δεδομένου ότι οι τράπεζες εφεξής δεν κάνουν απολύτως τίποτα για την επίλυση του προβλήματος, αφού νομοθετικά το άρθρο 12 δεν έχει αναδρομική ισχύ πρωτίστως και δευτερευόντως γιατί δεν επιλύεται το όλο πρόβλημα της υπερχρέωσης των επιχειρήσεων από τους δυσβάσταχτους τόκους υπερημερίας.

Το χειρότερο είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ενώ ο κύριος Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας μιλώντας στη Βουλή στις 18 Μαρτίου 1998, κατά τη συζήτηση του άρθρου 12, δήλωνε ρητά ότι τουλάχιστον με γραπτή εντολή του θα έλεγε προς τις τράπεζες να προχωρήσουν στην αναδρομική ισχύ της διατάξεως αυτής, τελικά με την επιστολή του -αντίγραφο της οποίας και πάλι θα σας καταθέσω- έκανε εντελώς το αντίθετο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Καραμάριος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθέσα επιστολή, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επισημοποίησε, δηλαδή, την επιβολή των τόκων ανά εξάμηνο και επεστήμανε στις τράπεζες να εφαρμόζουν τις υφιστάμενες συμβάσεις μεταξύ των δανειοληπτών τους και αυτών και όπου δεν υπάρχει ρητή μνεία της συμβάσεως περί ανατοκισμού, να εφαρμόζεται το άρθρο 12. Ελάτε όμως, κύριοι συνάδελφοι, που όλες οι συμβάσεις, εξαιρέσει ελαχίστων - αφού προ του 1980 είναι ελάχιστοι εκείνοι οι δανειολήπτες- αναφέρουν ρητά ότι οι τράπεζες έχουν το δικαίωμα του ανατοκισμού, όχι μόνο ανά τριμηνο, αλλά και σε μικρότερα χρονικά διαστήματα.

'Άλλο βέβαια η Βουλή -και τότε κατηγορηματικά το δηλώσαμε στον κύριο Υπουργό Εθνικής Οικονομίας -δεν νομοθετεί με ευχολόγια, αλλά με σαφείς διατάξεις νόμου, πράγμα που ο κύριος Υπουργός παραδέχθηκε μεν, πλην όμως ο αποχής είχε το θάρρος να ομολογήσει ότι η 'Ένωση των Ελληνικών Τραπεζών δεν απεδέχετο την οποιαδήποτε άλλη λύση του προβλήματος και ειδικά εκείνη την πρόταση που έλεγε για ανώτατο πλαφόν τόκων υπερημερίας.

Σήμερα λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε πάλι μπροστά στην επίλυση του όλου προβλήματος, αφού με τις διατάξεις του άρθρου 12 τίποτα δεν επετεύχθη και οι δανειολήπτες όχι μόνο κλαίνε τη μοίρα τους, αλλά βρίσκονται σε απόγνωση.

Τακτικά με μαύρες σημαίες, υποδέχονται τους Υπουργούς

της Κυβέρνησης, όπου πάνε και μιλούν για αναπτυξιακά δήθεν έργα. Χθές ο Υπουργός Μεταφορών ανήγγειλε, νομίζω πομπωδώς, ότι σύντομα θα προχωρήσει και στην εξυγίανση των αστικών γραμμών της Αθήνας, αυτού του οργανισμού που ιδιωτικοποίησε επιτυχώς η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το 1990, τον ξανακρατικοποιήσατε εσείς, χάριν των 'Κολλάδων' και σήμερα θέλετε να τον ιδιωτικοποιήσετε και πάλι, να το πω σοσιαλιστικά, με ζημιά που φθάνει το ένα τρισεκατομμύριο (1.000.000.000.000) δραχμές.

Στην περίπτωση αυτή σας ερωτώ, κύριοι της Κυβέρνησης και εσάς τους συναδέλφους μου: Επιτέλους οι αστικές συγκοινωνίες των Αθηνών έχουν περισσότερη ευαίσθηση για την κοινωνία μας και για την ανάπτυξη της χώρας γενικότερα από εκείνες των νησιών του Αιγαίου Πελάγους, την ευαίσθητη αυτή περιοχή της χώρας μας, που όλοι κοπτόμεθα δήθεν για την περιφρούρησή τους από τους εξωτερικούς κινδύνους που διατρέχει;

Δεν σας ενδιαφέρει η ανάπτυξη των νησιών μας και η τουριστική ανάπτυξή τους, που σήμερα είναι η μόνη βιομηχανία τους και η πηγή του εισοδήματός τους; Τόσο ανάλγητοι είσθε επιτέλους και δεν θέλετε να δείτε το πρόβλημα το πραγματικό κατάματα;

'Η θέλετε να σας υπομνήσω ότι αυτή τη στιγμή στο Μέγαρο Μαξίμου ο Κύπριος πρόεδρος Γλαύκος Κληρίδης συζητά με τον Πρωθυπουργό το φλέγον θέμα της εγκατάστασης ή μη των πυραύλων στην Κύπρο, γεγονός που επηρεάζει τις σχέσεις μας με την Τουρκία; Χθες ακόμη ακριβώς, εν όψει αυτών των συνομιλιών προφανώς, ο τούρκος πρόεδρος Ντεμιρέλ ανακίνησε και πάλι το πρόβλημα των νησιών του Αιγαίου Πελάγους, ισχυρίζομενος ότι δήθεν κάποιες νησίδες ανήκουν στην Τουρκία.

Αυτά τα γεγονότα, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν σας προβληματίζουν; Δεν σας προβληματίζει το ότι οι κάτοικοι των νησιών του Αιγαίου, όλοι ανεξαρέτως, δεν πρέπει να έχουν προβλήματα οικονομικής φύσεως, αν θέλουμε να επιτύχουμε την ανάπτυξή τους και μέσα από αυτήν, τη θωράκιση των νησιών μας έναντι οποιασδήποτε επιβολής;

Αν δεν υπάρχει οικονομική ανάπτυξη και ομαλή επιβίωση στα νησιά μας, πώς θέλετε να επιτύχει η παλαιαίκη άμυνα και οι στόχοι των άρθρων 1 και 2 του νόμου, που μόλις πρόσφατα το Β' Τμήμα Διακοπών της Βουλής ψήφισε; Με άδειο στομάχι, με οικονομική κρίση και με αγανάκτηση των πολιτών, θέλετε να επιτύχει η παλαιαίκη άμυνα στα νησιά του Αιγαίου; Με ποιούς πολίτες;

Ξέρετε ότι στο νησί της Καλύμνου, αυτό των περισσότερων πολυτέκνων της Ελλάδος, αλλά και των Ιμια, οι κάτοικοι εγκαταλείπουν το νησί τους ελλείψει εργασιών; Θέλετε να σας πω νούμερα διαβατηρίων που εκδίδονται καθημερινά στο νησί από το Επαρχείο; Δεν θα το κάνω, γιατί θα ανησυχήσετε πραγματικά. Μπορεί να ζητήσεις ο καθένας σας τα στοιχεία από το Επαρχείο και θα τα μάθετε.

Ποια είναι, λοιπόν, η τουριστική σας πολιτική στα νησιά μας, κύριοι; Μήπως μιλάτε για τον ένα ή ενάμιση μήνα στα μικρά νησιά μας, χωρίς αεροδρόμια, χωρίς γιατρούς, χωρίς θαλάσσιες επικοινωνίες σωστές και προγραμματισμένες;

'Η μήπως θέλετε να πιστέψουμε την κυρία Υπουργό Ανάπτυξης, που και αυτή χθες εκόμπαζε υπέρ της τουριστικής μας κίνησης; Με ποια αεροδρόμια και αεροπλάνα; Με τα χωρίς ραντάρ αεροδρόμια και προσωπικό ελεγκτών εναερίου κυκλοφορίας; Από το 1992 έχουν να προσληφθούν, κύριοι, ελεγκτές εναερίου κυκλοφορίας. Με τις ατέλειωτες καθυστερήσεις πτήσεων και απώλειες τεραστίων εσόδων ή με τα παλιά αεροπλάνα μας; Μη με αναγκάστε να σας πω πώς διακινούνται τα αεροπλάνα στα αεροδρόμια Ρόδου και Κω, γιατί θα επαναστατήσετε. Για ποιά τουριστική πολιτική, λοιπόν, μιλάμε, κύριε Υφυπουργέ;

Η ρύθμιση του προβλήματος που προτείνουμε, κύριοι, με το άρθρο 12, για να επανέλθουμε στο κάριο θέμα που συζητάμε, δεν επιλύεται, αφού δεν έχετε το σθένος και την τόλμη να τροποποιήσετε τις διατάξεις του άρθρου 112 του εισαγωγικού νόμου του Αστικού Κώδικα. Απλώς εμπαίζετε την όλη

κατάσταση, αφού κάλλιστα γνωρίζετε ότι οι τράπεζες καλύπτονται πίσω από τις συμβάσεις με τους δανειολήπτες.

Το πρόβλημα είναι ακανθώδες και επικίνδυνο. Μην παίζετε με την υπομονή των χιλιάδων ενδιαφερομένων. Το ηφαίστειο βράζει και κάποτε θα εκραγεί.

Οι επιχειρήσεις που υποφέρουν είναι πάμπολλες. Τις γνωρίζετε, γιατί οι ενδιαφερόμενοι σας τις έχουν γνωρίσει επανειλημμένως, τόσο προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας όσο και στους Υπουργούς Ανάπτυξης και Αιγαίου.

Δεν θα αναφερθώ σε έγγραφα των Υπουργείων αυτών προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, γιατί θα σας εκθέσω ακόμα χειρότερα. Απλώς σας επισημάνω ότι τους κοροϊδέψατε πολλές φορές. Τουλάχιστον εδώ στη Βουλή ασ οσβαρευθούμε.

Τέλος, δεν θα σταθώ περισσότερο στη θεωρητική πλευρά του όλου θέματος, θα σταθώ όμως στον ισχυρισμό της Κυβέρνησης ότι τάχα το άρθρο 12 του παραπάνω Νόμου 2601/1998 συμβαδίζει με τις αποφάσεις της ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Και θα τονίσω ιδιαίτερα ότι η απόφαση 898 του Αρείου Πάγου άγγιξε το θέμα στο κάριο σημείο του, ότι δηλαδή η λύση του προβλήματος της διόγκωσης των τόκων υπερημερίας είναι πλέον έργο των νομοθετικών οργάνων να κρίνουν αν η ισχύουσα δικαιοπλαστική ρύθμιση είναι ή όχι οικονομικά ορθή. Εναποθέτει, δηλαδή, ο Άρειος Πάγος τη λύση του προβλήματος –και ορθώς– στη νομοθετική εξουσία της Βουλής, σε μας. Μόνον η Βουλή μπορεί να αλλάξει το ισχύον νομοθετικό καθεστώς, αφού δυστυχώς ο Άρειος Πάγος δεν είχε την τόλμη να θεμελιώσει την απόφασή του –προσέξτε– στη βασική διάταξη του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα, δηλαδή στην κατάχρηση του δικαιώματος, λέγοντας ότι ναι μεν οι τράπεζες καλύπτονται πίσω από τις συμβάσεις τους, πλην όμως η τεράστια υπερχρέωσή τους με τόκους υπερημερίας εξαιτίας των αναγκαστικών δανειοληπτικών συμβάσεών τους και πολλές φορές για καθυστέρηση καταβολής μιας και μόνο δόσεως δανείου, αποτελεί πλέον κατάχρηση δικαιώματος. Αυτό έπρεπε να δεχθεί. Αυτήν τη νομική λύση που μπορούσε να δώσει, δεν την έδωσε ο Άρειος Πάγος και φόρτωσε τη λύση του προβλήματος σε μας, στη νομοθετική εξουσία, όπως είχε δικαιώμα φυσικά να κάνει.

Η κατάργηση της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του νόμου 1083/1980 δεν λύει το πρόβλημα. Το πρόβλημα λύεται μερικώς αν αυτό που αναφέρεται στο έγγραφο του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας στην παράγραφο II σελίδες 2-3 γίνεται ρητή η διάταξη νόμου. Έχετε την τόλμη να το κάνετε, κύριε Υφυπουργέ;

Σας διαβάζω τι είπε ο κ. Παπαντωνίου, που έστειλε την εγκύλιο στις τράπεζες σε συνέχεια του άρθρου 12: "Πέραν των ανωτέρω για την αντιμετώπιση της υπερχρέωσης επιχειρήσεων, λόγω των υψηλών επιποτικών του παρελθόντος σε συνδυασμό με το χωρίς κανένα περιορισμό ανατοκισμό των οφειλόμενων σε καθυστέρηση τόκων, οι τράπεζες θα πρέπει να αναμορφώσουν τα ανεξόφλητα υπόλοιπα δανείων ή πιστώσεων που πηγάζουν από υφιστάμενες συμβάσεις, χωρίς συμφωνία περί ανατοκισμού, αφαιρώντας από αυτά τα ποσά που προέρχονται από την κεφαλαιοποίηση των τόκων εξ ανατοκισμού σε χρονικά διαστήματα μικρότερα του εξαμήνου. Ακόμη χάριν της εξυγίανσης βιώσιμων επιχειρήσεων, ώστε αυτές να μπορέσουν να συμβάλλουν στην προοπτική για την οικονομική ανάπτυξη, οι τράπεζες μπορούν να αφαιρούν μέρος ή το σύνολο των εξωλογιστικά προσδιορισθέντων κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του νόμου 276/1992 τόκων, εφόσον" –και βάζει δύο σωστές προϋποθέσεις– "α) από μελέτη της τράπεζας ή τις οφειλές της επιχειρήσης που στην περίπτωση αυτή μπορεί να καταρτισθεί, προκύπτει ότι η επιχειρήση μετά την ως άνω αφαίρεση είναι βιώσιμη και μπορεί να συνεχίσει να εξυπηρετεί τις υπερχρέωσεις της και β) οι σε εξασφάλιση της απαίτησης της τράπεζας ασφάλειες δεν καλύπτουν κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, σύμφωνα με τη συνθήκη της αγοράς το αφαιρούμενο ποσό εξωλογιστικών τόκων".

Έχετε τη δύναμη, κύριε Υφυπουργέ, να θεσμοθετήσετε αυτή σας τη διάταξη όχι με ευχολόγια, όπως το κάνετε κατά τη

συζήτηση του αναπτυξιακού νόμου; Εδώ είναι το πρόβλημα. Λύεται αυτόματα το πρόβλημα.

Η ρύθμιση που ζητάμε με την πρόταση νόμου δεν έχει καμία σχέση με τις οποιεσδήποτε άλλες συμβάσεις που έγιναν στη Βουλή. Η ρύθμιση είναι συγκεκριμένη και σαφής. Ζητάμε, δηλαδή, ένα ποσοστό 50% των τόκων υπερημερίας να διαγραφεί από τις τράπεζες. Η διαγραφή του ποσού αυτού από το δάνειο του οποιουδήποτε δανειολήπτη, αν αναλογιστεί από πότε συνεβλήθη με την τράπεζα ανά εξάμηνο, έστω και όχι επησίως, όπως προβλέπεται με το άρθρο 296 του Αστικού Κώδικα, τότε με μαθηματική ακρίβεια το 50% των τόκων υπερημερίας διαγράφεται ως παρανόμως βεβαιωθέν.

Πολύ δε περισσότερο όταν ο αναλογισμός αυτός ή ο υπολογισμός γίνει με το συμβατικό τόκο του δανείου και όχι με τον τόκο υπερημερίας, αν δεχθούμε ότι παράνομα και καταχρηστικά οι τράπεζες καταστούσαν ληξιπρόθεσμα τα δάνεια εξ αιτίας της καθυστέρησης μιας δόσης και στη συνέχεια αντί του συμβατικού τόκου του 16% ή του 18% να απαιτούν τον τόκο υπερημερίας, που πολλές φορές ξεπέρασε και το 44%.

'Ενα ακόμη ποσοστό 30% ζητάμε να αναληφθεί από τον ειδικό λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος, όπως επιτάσσει ο νόμος 128/75 και όπως η Κυβέρνηση δέχθηκε να ρυθμιστούν χρέη συναφών ξενοδοχειακών επιχειρήσεων της Θράκης, Σαμοθράκης και ένα 20% να εξοφληθεί από τους δανειολήπτες αναβιώνοντας συγχρόνως οι συμβάσεις τους, οι οποίες δεν έχουν λήξει ακόμη σημειωτέον, γιατί λήγουν το 2004 και το 2005.

Συνεπώς για να αποφύγουμε τις οποιεσδήποτε εντυπώσεις ο ελληνικός λαός σε τίποτα δεν επιβαρύνεται και ούτε με τη ρύθμιση αφελούντα τάχα οι μεγαλοενοδόχοι, γιατί και αυτό ελέχθη στην επιτροπή. Το πρόβλημα αυτό ταλανίζει κυρίως μικρομεσαίους επιχειρηματίες. Γ' αυτό και σήμερα αυτοί που μας παρακολουθούν είναι οι μικροί επιχειρηματίες που στενάζουν κάτω από το βάρος των χρεών τους, αφού για δάνεια των εικοσι, τριάντα ή πενήντα εκατομμυρίων καλούνται να εξοφλήσουν σήμερα ποσά πενήντα, εκατό, διακοσίων και τριακοσίων εκατομμυρίων.

Χαρακτηριστικά μπορώ να σας πω κύριοι ότι για δάνειο εκατόν δεκαεπτά εκατομμυρίων (117.000.000) και καταβολές τετρακόσια πενήντα εκατομμύρια (450.000.000) μέχρι σήμερα ζητείται από την τράπεζα ενάμισι δισεκατομμύριο (1.500.000.000) σήμερα, αλλά υπερχρέωση να συμβιβασθεί η τράπεζα στα εξακόσια πενήντα εκατομμύρια (650.000.000) –και καλώς έκανε– και η υπόθεση αυτή έκλεισε.

Ακόμη μπορώ να πληροφορήσω τη Βουλή ότι η Κτηματική Τράπεζα, κύριε Υφυπουργέ, δέχεται μεγάλες ρυθμίσεις και χαρίζει περίπου το 50% με 60% των τόκων υπερημερίας. Ζητάει, όμως, υπέρογκα ποσά προκαταβολών, τα οποία καθιστούν αδύνατη την πρόταση αυτή.

Κύριοι της Κυβέρνησης θα αναμένουμε να ακούσουμε τη θέση σας πάνω στο πρόβλημα αυτό. Μη μας αρχίσετε και πάλι τις δικαιολογίες, όπως και στην επιτροπή, διότι μας λέγατε ότι θα λυθεί το πρόβλημα με το άρθρο 12.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Να, όμως, που ψηφίσατε το άρθρο 12 και το πρόβλημα όχι μόνο δεν λύθηκε, αλλά κατέστη χειρότερο. Μην αρχίσετε να μας λέτε περί αοριστιών της πρότασης κλπ. Η πρόταση μας είναι σαφής και ορισμένη. Ζητάει νομοθετική ρύθμιση χρεών τουριστικών επιχειρήσεων που αφορά χιλιάδες οικογένειες των νησιών του Αιγαίου Πελαγούς. Μην ξεφεύγετε με ευχές και χειρισμούς που δεν λύνουν το πρόβλημα. Μην νομίσετε ότι με το να πουληθεί η Ιονική Τράπεζα θα σωθεί η οικονομία μας. Άλλωστε και σε αυτήν την περίπτωση γίνατε διεθνώς ρεζίλι, δεν θα προχωρήσω παρακάτω.

Δείτε, λοιπόν, το πρόβλημα που συζητάμε σήμερα, δείτε την ανάπτυξη των νησιών μας και λύστε το πρόβλημα. Χρειάζεται πολιτική βούληση και όχι υπεκφυγές. Αν δεν μπορείτε να το λύσετε, όπως και τα άλλα καίρια προβλήματα

του τόπου μας, τότε νομίζω ότι θα πρέπει το δυνατόν συντομότερο να φύγετε. Αυτή θα είναι η καλύτερη λύση για όλους και για τον τόπο μας. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδης): Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Δημήτριος Τσοβόλας με επιστολή του γνωρίζει στο Προεδρείο ότι ειδικός αγορητής σε αυτήν την πρόταση νόμου είναι ο κ. Αναστάσιος Ιντζές.

Ο κ. Βούλγαρης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αφορμή την πρόταση νόμου Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας που συζητούμε σήμερα και αφορά τη ρύθμιση χρεών τουριστικών επιχειρήσεων, η οποία κατατέθηκε στις 2.12.1997, πρέπει να επισημάνουμε για άλλη μία φορά ότι ο χρόνος κατάθεσης της πρότασης με το χρόνο συζήτησης, την καθιστά ανεπικαίρη, ιδιαίτερα όταν περιλαμβάνει ρυθμίσεις, οι οποίες έχουν οικονομικές επιπτώσεις στον επήσιο προϋπολογισμό, μια και βρισκόμαστε στον Αύγουστο του 1998 και ο προϋπολογισμός, βέβαια, βρίσκεται πια στην υλοποίησή του.

Για να περάσουμε, όμως, στην ουσία της πρότασης νόμου της Νέας Δημοκρατίας, θα ήθελα να παρατηρήσω τα εξής:

Πράγματι, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση της πρότασης νόμου ο τουρισμός στη χώρα μας και ειδικά σε ολόκληρο το νησιώτικο συγκρότημά της και όχι μόνο του Αιγαίου Πελάγους, γιατί έχουμε και τα νησιά του Ιονίου Πελάγους, αποτελεί έναν από τους βασικούς μοχλούς της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Μιας ανάπτυξης, όμως, η οποία για να έχει τα μέγιστα δυνατά αποτελέσματα πρέπει να βασίστε σε ένα στρατηγικό σχεδιασμό και να κάνει και επιλογές βασισμένες σε δύο μεγάλα πλεονεκτήματα που έχει η χώρα μας, το πλούσιο φυσικό περιβάλλον και τη σημαντική πολιτιστική μας κληρονομιά, σε σχέση βέβαια με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια και συζητούμε γι'αυτόν το γεωγραφικό χώρο.

Και φυσικά σ' ένα τέτοιο στρατηγικό σχεδιασμό και προγραμματισμό για τον τουρισμό στη χώρα μας δεν είναι δυνατόν να αναδειξουμε σαν κυριαρχο όχητημα την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση των χρεών των πάστης φύσεως τουριστικών επιχειρήσεων των νησιών του Αιγαίου Πελάγους, χωρίς βέβαια να θέλω να αποδώσω μομφή σε κανένα συνάδελφο, γιατί έτσι έχουμε συνηθίσει κύριοι συνάδελφοι να δουλεύουμε και να λειτουργούμε, περιστασιακά και αποσπασματικά.

Πιστεύω όμως ότι ένα αισιόδοξο μήνυμα για τη διαμόρφωση και υλοποίηση ενός στρατηγικού σχεδιασμού για τον τουρισμό στην Ελλάδα, στο μέρος βέβαια που αφορά το καθεστώς των οικονομικών κινήτρων για τις τουριστικές επιχειρήσεις στη χώρα μας, είναι ο νόμος 2601/98 που ψήφισε η Βουλή των Ελλήνων και αφορά τις ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας, ο νέος δηλαδή αναπτυξιακός νόμος.

Επισημαίνω ότι υπάρχουν καινοτομίες στα οικονομικά κίνητρα που εισαγάγει ο νέος αναπτυξιακός νόμος, που είναι η επιδότηση των επιτοκίων στα συναπτόμενα δάνεια, καθώς και η απαλλαγή στη φορολογία των παγίων κεφαλαίων. Και αναφέρομαι σ' αυτό γιατί στις δυνατότητες υπαγωγής στο κεφάλαιο "τουριστικές επιχειρήσεις" αυτού του νόμου, του νόμου δηλαδή 2601/98 περιλαμβάνεται η ίδρυση και επέκταση και ο εκσυγχρονισμός σε λειτουργούσες τουριστικές επιχειρήσεις με συγκεκριμένους και ευνοϊκούς οικονομικούς όρους και μάλιστα σε τουριστικές επιχειρήσεις με δραστηριότητες στο θαλάσσιο, στο χειμερινό, στο συνεδριακό, στον πολιτιστικό, στον οικολογικό, στον προπονητικό, στον αθλητικό, στον περιπατητικό και ορειβατικό τουρισμό και κάθε άλλης μορφής τουρισμού που μπορεί να αναπτυχθεί στην Ελλάδα.

Έτσι για πρώτη φορά ισχύει στη χώρα μας ένα θεσμικό πλαίσιο με οικονομικά κίνητρα για νέες μορφές τουρισμού που μπορεί να αναπτυχθούν στη χώρα μας αξιοποιώντας παράλληλα το φυσικό περιβάλλον, τις ήπιες μορφές ενέργειας, καθώς και το μεγάλο πλούτο που έχουμε στη χώρα μας. Και αναφέρομαι στα κτίρια που είναι τα πιο αντιπροσωπευτικά της

αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς. Τα μέτρα αυτά, κύριοι συνάδελφοι, συγκροτούν μια νέα πολιτική για τον τουρισμό στη χώρα μας που μπορεί να τον κάνει ανταγωνιστικό σε σχέση με το διεθνές περιβάλλον που έχει δημιουργηθεί στον τομέα του τουρισμού όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Έτσι εκτιμώ ότι η νέα ρύθμιση χρεών υφιστάμενων και λειτουργούσων τουριστικών επιχειρήσεων θα ήταν δυνατόν να εξεταστεί μέσα από τις αρχές και τις κατευθύνσεις που εισαγάγει ο νέος αναπτυξιακός νόμος και που δίνει βέβαια τη δυνατότητα εφαρμογής για συγκεκριμένα οικονομικά κίνητρα ακόμα και στις υφιστάμενες τουριστικές επιχειρήσεις στα πλαίσια βέβαια της δυνατότητας εκσυγχρονισμού που θα προχωρήσουν και που βέβαια όλοι γνωρίζουμε ότι αυτήν τη στιγμή ένα μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο τουρισμός στη χώρα μας είναι ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων παλαιών εγκαταστάσεων αλλά ακόμη και η διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου στον οποίο βρίσκονται.

Συγκεκριμένα με τις διατάξεις της πρότασης νόμου των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας αποσκοπείται η ρύθμιση χρεών προς τις δανειστριες τράπεζες των προτεινόμενων τουριστικών επιχειρήσεων των νησιών του Αιγαίου Πελάγους και καθορίζεται επίσης σύμφωνα με την πρόταση νόμου ο τρόπος εξόφλησης αυτών των χρεών ως εξής:

Πρώτον, το 50% του αλήκου δανείου με τους τόκους και τις άλλες οικονομικές επιβαρύνσεις που έχουν θα αντιλογήσουν οι τράπεζες.

Δεύτερον, το 30% θα καταβληθεί από το δημόσιο προς τις τράπεζες με την έκδοση ενός δημόσιου ομολόγου ή αντλώντας κεφάλαια από το νόμο 128/75.

Και τρίτον, το 20% θα καταβληθεί από τον επιχειρηματία με αναμφρωφώση του δανείου ως προς τον χρόνο εξόφλησης του υπολοίπου δανείου.

Τα ποσά βέβαια αυτά, όπως προτείνεται στην πρόταση νόμου, θα καταβληθούν με βάση το σύνολο των λογισθέντων μέχρι 31.12.1997 τόκων υπερημερίας, συμβατικών και ενδιάμεσων από πάσης φύσεως δάνεια, αφού βέβαια προηγουμένων αφαιρεθούν οι εισπραχθείσες επιδοτήσεις μέχρι την ημερομηνία ρύθμισης, καθώς και άλλες ρυθμίσεις.

Με βάση τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και σύμφωνα με την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που συνοδεύει την πρόταση νόμου, προκαλείται μία δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού από την καταβολή εκ μέρους του δημοσίου προς τις τράπεζες του 30% των οφειλομένων προς αυτές δανείων που έχουν συνάψει βέβαια οι τουριστικές επιχειρήσεις, το ύψος της οποίας, σύμφωνα με την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί γιατί δεν είναι γνωστά τα στοιχεία αυτών των επιχειρήσεων.

Ειδικότερα, όμως, για την περίπτωση κάλυψης του 30% των οφειλομένων χρεών με την έκδοση ομολόγων του ελληνικού δημοσίου, πρέπει να επισημανθούν τα εξής:

Πρώτον, ο επήσιος προϋπολογισμός-προγραμματισμός των εκδόσεων ομολόγων του δημοσίου έχει ήδη οριστικοποιηθεί, όπως γνωρίζετε και εκτελείται σύμφωνα με τις ανάγκες του κρατικού προϋπολογισμού, όπως αυτός έχει ψηφιστεί από τη Βουλή των Ελλήνων.

Δεύτερον, η ανάληψη νέων υποχρεώσεων τρίτων από τον ελληνικό δημόσιο, το ύψος των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί και ίσως βέβαια θα είναι αρκετά σημαντικό, θα έχει ως αποτέλεσμα να υπάρξει ένας αιφνιδιασμός στον κρατικό προϋπολογισμό και την απόκλιση από την επίτευξη των στόχων του και μάλιστα σε μία περίοδο που η χώρα μας επιδιώκει και προσπαθεί να πετύχει τα κριτήρια του Μάστριχτ προκειμένου να ενταχθεί στην Οικονομική και Νομιματική Ένωση. Και βέβαια αναφέρομαι κυρίως στην επίτευξη του στόχου του περιορισμού των δημόσιων χρέους που κρίνεται ως ποσοστό στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν.

Τρίτον, η ρύθμιση μόνο για τις τουριστικές επιχειρήσεις των νησιών του Αιγαίου, για το οποίο πιστεύω ότι δεν θα υπήρχε

αντίρρηση, θα έχει σοβαρές αντανακλαστικές επιπτώσεις και για άλλους επιχειρηματικούς κλάδους, οι οποίοι αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα των ιδιων περιοχών, οι οποίοι βέβαια για λόγους ίσης μεταχείρισης θα ζητήσουν ίσως μία παρόμοια ρύθμιση, με αποτέλεσμα την περαιτέρω επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού και ειδικότερα του τακτικού προϋπολογισμού. Και βέβαια μπορεί να δημιουργηθεί σε περίπτωση μη ικανοποίησης μία αιτία προσφυγής και στο ευρωπαϊκό δικαστήριο.

Επειδή, όμως, κύριοι συνάδελφοι, στην εισηγητική έκθεση της πρότασης νόμου της Νέας Δημοκρατίας αναφέρεται η περίπτωση παρόμοιων, πριν τρία χρόνια, ρυθμίσεων, πρέπει να επισημάνουμε τα εξής στοιχεία:

Με μία απόφαση του αείμνηστου τότε Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Γιώργου Γεννηματά, την 1648 B22 στις 13-1-1994 ρυθμίζεται με ευνοϊκούς όρους η καταβολή υφιστάμενων μέχρι τις 31-12-1993 ληξηπρόθεσμων και μη οφειλών από δάνεια για πάγιες εγκαταστάσεις και κεφάλαια κίνησης των βιοτεχνικών, βιομηχανικών, μεταλλευτικών, καθώς και των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων βιομηχανικού τύπου, των ξενοδοχειακών και ναυτιλιακών επιχειρήσεων, μόνο όμως της περιφέρειας Θράκης.

Αυτό βέβαια, όπως όλοι γνωρίζετε, έγινε για εθνικούς λόγους και για τους ίδιους εθνικούς λόγους που ακόμη και με το νέο αναπτυξιακό νόμο η περιοχή της Θράκης περιλαμβάνεται στη ζώνη των πιο ευνοϊκών οικονομικών κινήτρων προκειμένου να προσελκύσουν ιδιωτικές επενδύσεις.

Στη συνέχεια με δύο ακόμη κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών της 14237 B664 στις 6-4-1994 και 235 B21 στις 4-1-1995 συμπληρώθηκαν και επεκτάθηκαν οι ευνοϊκές ρυθμίσεις χρεών των συγκεκριμένων επιχειρήσεων της περιφέρειας Θράκης και για τις αιλευτικές επιχειρήσεις στη νήσο Σαμοθράκη του Νομού Έβρου.

Στη συνέχεια με την υπάριθμό 59/12-9-97 απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίνει την 27550 B1135 στις 1-9-1997 κοινή υπουργική απόφαση Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με την οποία τροποποιούνται σχετικές διατάξεις που δέπουν τη λειτουργία του προβλεπόμενου στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του νόμου 128/1995 κοινού λογαριασμού για καταβολή επιστροφής διαφορών τόκων.

Μεταξύ άλλων από αυτήν τη ρύθμιση απαλλάσσει από το ποσοστό εισφοράς επί των πάσης φύσεως χορηγήσεων –είναι το άρθρο 22 του νόμου 2515 στις 25-7-1997– των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, τα δάνεια ή πιστώσεις των φυσικών ή νομικών προσώπων, κοινοπραξιών και κοινωνιών αστικού δικαιου που κατοικούν μόνιμα ή οι δραστηριότητές τους ασκούνται σε νησιά με πληθυσμό κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό κατοίκους, μεταξύ των οποίων βέβαια περιλαμβάνονται και οι τουριστικές επιχειρήσεις που αφορούν αυτήν τη συγκεκριμένη ρύθμιση.

Όσον αφορά το ύψος των ληξιπρόθεσμων χρεών, που έχουν οι τουριστικές επιχειρήσεις στην τράπεζα –γιατί, όπως παρακολούθησα και από τον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, εκεί επισημαίνεται το πρόβλημα, λόγω ανατοκισμού των τόκων– όπως όλοι γνωρίζετε, η Κυβέρνηση, μετά από τη γνωστή απόφαση του Αρείου Πάγου, έχει ρυθμίσει νομοθετικά το θέμα αυτό με το άρθρο 12 του νόμου 2601/1998.

Με αυτά τα δεδομένα, κύριοι συνάδελφοι, καταψήφιζα την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας για "Ρύθμιση χρεών τουριστικών επιχειρήσεων".

Πιστεύω, κύριοι συναδελφοί, ότι η έγκαιρη ή όχι καταβολή τόκων προς τις τράπεζες για τη σύναψη δανείων, δεν αποτελεί θα έλεγα ίδιο χαρακτηριστικό ενός ή περισσοτέρων κλάδων, αλλά συνεπών ή όχι επιχειρηματιών, αφού οι κανόνες του παιχνιδιού, όταν πρόκειται να συναφθεί ένα δάνειο, είναι εκ των προτέρων γνωστοί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η κ. Μαρία Μπόσκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, το σίγουρο και αποδεκτό από όλους μας είναι ότι υπάρχει πρόβλημα με τις

τουριστικές, αλλά και τις άλλες επιχειρήσεις των νησιών του Αιγαίου και ιδιαίτερα αυτών των παραμεθορίων. Και παρά το ότι, όπως ειπώθηκε εδώ σήμερα, ελήφθησαν κάποια μέτρα μέσω του νόμου 2601/1998, καθώς επίσης και με τη ρύθμιση για τα πανωτόκια, φαίνεται πως το πρόβλημα δεν έχει λυθεί. Εξακολουθεί να υφίσταται, σε σχέση με τα δάνεια αυτών των τουριστικών επιχειρήσεων.

Οι αιτίες για τα προβλήματα αυτών των επιχειρήσεων του κλάδου και όχι μόνον, είναι πάρα πολλές: Η κατάργηση του 1262 για την περιφερειακή ανάπτυξη. Η αύξηση των επιτοκίων δανείων, καθώς και ο ληστρικός τρόπος από την πλευρά των τραπεζών αντιμετώπισης τους, με την ανοχή βέβαια και των κυβερνήσεων όλων των προηγούμενων χρόνων.

Το κόμμα μας έχει κατά καιρούς φέρει στη Βουλή συγκεκριμένες περιπτώσεις, απ' όπου εύκολα μπορεί να συμπεράνει κανείς τον ασύδυτο τρόπο δράσης του τραπεζικού κεφαλαίου. Υπάρχουν πάμπολλα παραδείγματα που μόνον αισχρή τοκογλυφία από πλευράς των τραπεζών μπορεί να τα ονομάσει κανείς: Τοκοχρεούλσια, που απαιτήθηκαν να καταβάλλονται μέχρι και δυο χρόνια πριν από τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Δάνεια, που είχαν αποφασιστεί σε ένα ορισμένο ώρος να δίνονται κατά 20%-30% μειωμένα. Και άλλα πολλά τέτοια.

'Αλλη μια σοβαρή αιτία του προβλήματος, κατά τη γνώμη μας, είναι η αντιλαϊκή πολιτική, η πολιτική λιτότητας, που χρόνια τώρα επιβάλλουν οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά και της Νέας Δημοκρατίας, πολιτικές που έχουν φέρει ένα μεγάλο πλήγμα στον εσωτερικό τουρισμό με άμεσες επιπτώσεις στις επιχειρήσεις αυτές.

Η δράση, επίσης των πολυεθνικών στο χώρο, των λεγόμενων tours opera τορς, οι οποίες εκβιαστικά και προς αφαίμαξη όλο και μεγαλύτερων κερδών για λογαριασμό τους, πίεζαν και πιέζουν ιδιαίτερα τους μικρομεσαίους για όλο και χαμηλότερες τιμές.

Ακόμη οι ΝΑΤΟϊκές επιδιώξεις και τα ΝΑΤΟϊκά παιχνίδια, καθώς και η υποταγή της πολιτικής της Κυβέρνησης σε αυτά. Αυτά τα παιχνίδια, που δημιουργούν τις εντάσεις στο Αιγαίο, φτιάχνουν ένα κλίμα αρνητικό για τον τουρισμό στα νησιά μας.

Έχουμε από καιρό κάνει γνωστές τις θέσεις μας για την ανάπτυξη των περιοχών αυτών.

Το φαινόμενο που αντικρύζουμε σήμερα είναι ολοένα και λιγότεροι να είναι οι μόνιμοι κάτοικοι των νησιών αυτών, ιδιαίτερα της παραμεθορίου. Οι πολιτικές που έχουν μέχρι σήμερα εφαρμοστεί, μόνο σαν πολιτικές εγκατάλειψης των νησιών μπορούμε να τις χαρακτηρίσουμε και όχι βέβαια πολιτικές ανάπτυξης.

Εμείς πιστεύουμε ότι θα πρέπει να υπάρξει μια ρύθμιση, η οποία να αφορά προνομιακά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κυρίως εκείνες που έχουν οικογενειακό χαρακτήρα και απασχολούν ολιγάριθμο εργατικό δυναμικό.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις πλήττονται ποικιλότροπα, όπως είπα και προηγούμενα, τόσο από το μεγάλο ανταγωνισμό, όσο και από τη φορολογική πολιτική των κυβερνήσεων.

Θα πρέπει, λοιπόν, να υπάρξει ουσιαστική βοήθεια από το κράτος στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ακόμη και ενθάρρυνση της συνεταιριστικής λειτουργίας τους, ώστε να εργάζονται με σχέδιο και προοπτική.

Δεύτερον, θα πρέπει να εντάσσεται στο πλαίσιο μιας σχεδιασμένης ανάπτυξης της τουριστικής οικονομίας στην περιοχή με κύριο μοχλό το δημόσιο τομέα, τον οποίο δυστυχώς, η Κυβέρνηση με πρόσφατο νόμο, βασικό του κομμάτι το έχει ξεπουλήσει.

Πρέπει να αναπτυχθούν μέτρα κοινωνικής πολιτικής, ώστε να μην εξαρτώνται αυτές οι ευαίσθητες περιοχές μόνο από τον τουρισμό και να δημιουργηθούν συνθήκες συγκράτησης ακόμη και αύξησης του ντόπιου πληθυσμού.

Δεν είμαστε αντίθετοι στη ρύθμιση χρεών μεγάλων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν πέσει θύματα, να το πούμε έτσι, της τοκογλυφίας των τραπεζών. Βέβαια θα πρέπει να υπάρξει έλεγχος στην οικονομική τους δραστηριότητα, καθώς επίσης να εξασφαλίζονται τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων,

τα οποία πρέπει να παραδεχθούμε όλοι μας πως πλήττονται από τα μεγαθήρια του κλάδου.

Για τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου θα θέλαμε να πούμε ότι δεν την ψηφίζουμε, γιατί παίρνει υπόψη της αδιακρίτως όλες τις επιχειρήσεις. Και αυτές δηλαδή που έχουν πληγεί από τις αιτίες που προσείπαμε και συμφωνούμε και εμείς, αλλά και αυτές που ενδεχόμενα να έχουν τύχει καλής μεταχείρισης των διάφορων νόμων που κατά καιρούς έχουν ψηφιστεί και έχουν εκμεταλλευθεί τα προνόμια που έχουν δοθεί από την πολιτεία.

Πιστεύουμε ότι μια ρύθμιση θα πρέπει να είναι ακόμη, ακόμη και προσωπική. Είναι γνωστές οι επιχειρήσεις που έχουν το πρόβλημα. Μπορούν να γίνουν γνωστές όλες και κατά περίπτωση ή ακόμα και κατά ομάδες να τύχουν μιας θετικής ρύθμισης γιατί πραγματικά το πρόβλημά τους είναι μεγάλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Αποστόλου έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κανείς δεν μπορεί να έχει αντίρρηση για την προσφορά των ξενοδοχειακών και γενικά των τουριστικών επιχειρήσεων της χώρας και ειδικότερα αυτών που βρίσκονται στις παραμεθόδιες και ακριτικές περιοχές, στην εθνική μας οικονομία, όπως και κανείς δεν πρέπει να έχει αντίρρηση σχετικά με την πολυπλοκότητα των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν αυτές οι επιχειρήσεις, με σπουδαιότερο από τα προβλήματα, το πρόβλημα της υπερχρέωσης.

Πριν όμως σταθούμε στον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αντιμετωπίσθει το πρόβλημα αυτό, καλό είναι να σταθούμε και στους λόγους, οι οποίοι δημιουργησαν το συγκεκριμένο πρόβλημα.

Κύριε Πρόεδρε, την κύρια ευθύνη για την υπερχρέωση ειδικά των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων φέρουν οι δυο αναπτυξιακοί νόμοι, ο 1262/82 και ο 1892/90. Έχουν την κύρια ευθύνη οι νόμοι αυτοί, οι οποίοι ψηφίστηκαν και εφαρμόστηκαν τόσο από το Π.Α.Σ.Ο.Κ. όσο και από τη Νέα Δημοκρατία, γιατί ενώ υπήρχε ευκολία στην υπαγωγή, στα κίνητρα που προέβλεπαν αυτοί οι αναπτυξιακοί νόμοι, δεν υπήρχε ανάλογη ευκολία ή μάλλον ήταν πολύ πιο δύσκολα τα πράγματα όσον αφορά την υλοποίηση των συγκεκριμένων επενδύσεων.

Πολύ εύκολα κάποιος έκανε τις απαραίτητες διαδικασίες, τις μελέτες, εξασφάλιζε την υπαγωγή στους αναπτυξιακούς νόμους, η πολιτεία όμως δεν είχε την ίδια ώρα εξασφαλίσει τις απαραίτητες πιστώσεις για να γίνει η υλοποίηση αυτών των επενδύσεων.

Ένα πρώτο λάθος που είχε δημιουργηθεί ήταν ότι πάρα πολλοί χωρίς να έχουν και την απαραίτητη συμμετοχή από την ώρα που δεν υπήρχαν οι διαδικασίες αυτές που θα υποχρέωνταν την εξασφάλιση της συμμετοχής για την υπαγωγή στην επένδυση, ξεκινούσαν το συγκεκριμένο έργο, προβλέποντας ότι τόσο το κανονικό, το τραπεζικό δάνειο όσο και η αντίστοιχη επιχορήγηση θα εξασφάλιζαν την υλοποίηση της επένδυσης.

Όπως είπα πριν η μη εξασφάλιση των απαραίτητων πιστώσεων οδηγούσε τους επενδυτές στη δανειοδότηση από τις τράπεζες. Δινόταν ειδική δανειοδότηση, όσον αφορά το τμήμα της επιχορήγησης και από την ώρα που υπήρχε η απόφαση υπαγωγής και η εγγύηση του δημοσίου εύκολα έδιναν οι τράπεζες τα δάνεια.

Με την υλοποίηση της επένδυσης φτάναμε στο εξής σημείο: Ενώ το δάνειο έναντι επιχορήγησης είχε αναλωθεί, η επιχορήγηση που ήταν υποχρεωμένο το δημόσιο να καταβάλει ερχόταν με καθυστέρηση δύο και τριάντα χρόνων. Αναφέρομενοι ειδικά στην περίοδο 1986-1996, που τα επιτόκια βρίσκονταν σε δυσθεώρητα ύψη -ένα μέσο επιτόκιο ήταν της τάξης του 30%- το πρώτο σύμπτωμα ήταν ότι το ποσό της επιχορήγησης είχε ήδη απορροφηθεί από τους τόκους του δανείου επιχορήγησης και η επιχειρήση τελικά χρωστούσε το ίδιο ποσό. Από την καταβολή, μάλιστα, της επιχορήγησης και πέρα, το ποσό αυτό γινόταν ληξιπρόθεσμο και καταλαβαίνετε τι επιπτώσεις υπήρχαν, τι τόκοι ποινής έμπαιναν στο συγκεκριμένο ποσό. Αυτός ήταν ο πρώτος λόγος.

Ο δεύτερος λόγος ήταν η τοκογλυφική συμπεριφορά των τραπεζών, ένα πρόβλημα, που θα μας πει η Κυβέρνηση ότι αντιμετωπίστηκε με τη γνωστή απόφαση του Αρείου Πάγου, με τη ρύθμιση του άρθρου 12 του ν. 2601/98, αν θυμάμαι καλά. Το θέμα αυτό, όμως, δεν αντιμετωπίστηκε ουσιαστικά, διότι η μετατροπή από τον τρίμηνο ανατοκισμό στο εξάμηνο δεν έλυσε το υπάρχον πρόβλημα ούτε το πρόβλημα του παρελθόντος. Από τη στιγμή που αυτή η ρύθμιση αφορούσε μόνο τις επιχειρήσεις που δεν είχαν υπογράψει τις σχετικές συμβάσεις, καταλαβαίνετε ότι οι εμπορικές τράπεζες ακολούθησαν άλλη τακτική. Αν θυμάστε, ο κ. Παπαντωνίου κατά τη συζήτηση του σχετικού άρθρου είπε ότι θα δώσει εντολή στις κρατικές τράπεζες να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα, μέχρι σημείου όχι μόνο τόκοι υπερημερίας αλλά και συμβατικοί τόκοι να χαριστούν και να φτάσουν μέχρι το κεφάλαιο. Παρ'όλα αυτά, η τακτική που ακολουθείται από τις τράπεζες είναι πλειστηριασμοί, κατασχέσεις και συνεχίζεται η κατάσταση αυτή χωρίς να αντιμετωπίζεται το ουσιαστικό πρόβλημα των υψηλών επιτοκίων που υπάρχει μέχρι σήμερα.

Συζητάμε εμείς σήμερα μια πρόταση νόμου, που θα ρυθμίσει αυτές τις οφειλές. Το θέμα όμως είναι αν ο τρόπος με τον οποίο επιχειρεί η πρόταση νόμου να αντιμετωπίσει το πρόβλημα είναι πειστικός. Το λέω αυτό, διότι όταν συζητούσαμε πριν ένα χρόνο για τη χαριστική ρύθμιση των συνεταιριστικών χρεών, αν θυμάστε εμείς και όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης και η Αξιωματική Αντιπολίτευση επιμέναμε στο ότι δεν είναι δυνατόν να πληρώνει ο ελληνικός λαός, χωρίς να υπάρχουν μελέτες βιωσιμότητας, χωρίς να αναφερόμαστε σε συγκεκριμένα ποσά, σε συγκεκριμένες μελέτες, οι οποίες τουλάχιστον θα αναδεικύνουν ότι αυτές οι μονάδες μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους αποδοτικά.

Στη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, που συζητάμε σήμερα, όχι μόνο δεν αναφέρονται μελέτες, αλλά δεν ξέρουμε και ποιο είναι το ποσό που καλούμε τον ελληνικό λαό να πληρώσει.

Γιατί, και ουσιαστικά, όταν λέμε ότι το 30% θα είναι σε βάρος του δημοσίου, θα πρέπει ο ελληνικός λαός να ενημερωθεί και να του εμπαιδωθεί η άποψη κάποια στιγμή ότι σωστά πληρώνει αυτά τα χρήματα. Να μην τα λέμε αφηρημένα, όπως ακριβώς κάνει η συγκεκριμένη πρόταση νόμου.

Εμείς και βέβαια επί της αρχής είμαστε υπέρ της συγκεκριμένης πρότασης νόμου, αλλά υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει μία τουλάχιστον πρόβλεψη για τις επιχειρήσεις αυτές, για να υπάρχουν μελέτες βιωσιμότητας, μελέτες οι οποίες να δείχνουν ότι θα μπορούν οι συγκεκριμένες μονάδες να λειτουργήσουν αποδοτικά από εδώ και πέρα.

Οταν γινόταν η συζήτηση για τη ρύθμιση του άρθρου 12, που αναφέρονταν στο νόμο που αφορούσε τα αναπτυξιακά κίνητρα, μπορούσε οπωσδήποτε να λυθεί αυτό το θέμα. Αλλά, κύριε Υπουργέ, πολύ βοφύμαστε ότι με τις ρυθμίσεις του συγκεκριμένου αναπτυξιακού νόμου πάλι θα φθάσουμε στην ίδια κατάσταση, δεδομένου ότι και από άποψη κινήτρων, αλλά και ειδικότερα από την ώρα που μιλάμε για επιτόκια των τραπεζών, τα οποία βρίσκονται τουλάχιστον επτά με οκτώ μονάδες πάνω από το επιτόκιο καταθέσεων του ταμευτηρίου, γύρω στις δέκα μονάδες πάνω από τον πληθωρισμό, καταλαβαίνετε ότι δεν είναι δυνατόν με τέτοια επιτόκια να υπάρχουν επενδύσεις, αλλά και ο απαραίτητος εκσυγχρονισμός αυτών των μονάδων, ένας εκσυγχρονισμός που χρειάζονται για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Επαναλαμβάνω και πάλι ότι είμαστε υπέρ της αρχής του νομοσχεδίου. Χρειάζεται, όμως, μία λεπτομερέστερη επεξεργασία και εξειδίκευση, όσον αφορά τα ποσά και τις επιχειρήσεις που είναι να μπουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε τον κ. Αποστόλου.

Ο κ. Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν η πρόταση νόμου των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας συζητήθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών, είχα πει ότι δέχομαι την αρχή αυτής της πρότασης νόμου, αλλά θα την καταψη-

φίσω, διότι επρόκειτο να συζητηθεί συντόμως το σχέδιο νόμου περί κινήτρων για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της πατρίδος μας.

Πράγματι, ψηφίστηκε το σχέδιο νόμου και έγινε νόμος του κράτους, ο ν. 2601/98. Οι ρυθμίσεις που έγιναν δεν αναφέρονται καθόλου στο καθεστώς το οποίο πάει να ρυθμίσει αυτή τη πρόταση νόμου. Αναφέρεται στο μέλλον και καθόλου στο παρελθόν. Επομένως είναι αναγκαία η ρύθμιση των χρεών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και γενικότερα των τουριστικών επιχειρήσεων των νησιών, των ανατολικών μας συνόρων, του Αιγαίου δηλαδή. Οι λόγοι είναι πρώτα εθνικοί. Γνωρίζουμε όλοι ότι η Ελλάδα υφίσταται ευθέως απειλή από τη γείτονα Τουρκία, απροκαλύπτως και καθημερινώς. Συνέπεια αυτών των απειλών είναι να δημιουργείται μία αβεβαιότητα για οικονομική δραστηριότητα στα νησιά του Αιγαίου, διότι η οικονομική ανάπτυξη, η οικονομική δραστηριότητα προϋποθέτει σταθερό καθεστώς, προϋποθέτει ασφάλεια πρώτα εθνική και μετά κοινωνική. Ασφάλεια εθνική δεν υπάρχει, εφόσον καθημερινώς απειλούμαστε από τον τουρκικό κίνδυνο.

'Άρα, λόγοι εθνικοί επιβάλλουν τη ρύθμιση των χρεών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων των νησιών του Αιγαίου. Άλλα και λόγοι οικονομικοί, διότι όλοι γνωρίζουμε ότι η μεγαλύτερη άμυνα κάθε κράτους είναι η οικονομική ανάπτυξη όταν εξασφαλίζει κανείς τα προς το ζην. Εκεί που είναι εγκατεστημένος, εδραιώνεται, ζει, είναι η πατρίδα του και δεν υπάρχει κενό. Όταν όμως ερημώνεται μία περιοχή και οι φυσικοί κανόνες και οι κοινωνικοί λένε ότι τα κενά καλύπτονται. Άρα και για λόγους οικονομικούς είναι αναγκαία η ρύθμιση αυτή της πρότασης νόμου των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας.

Η Κυβέρνηση φοβούμενη -διότι κατ' εμέ εχει δουλειές απέναντι στο μεγάλο τραπεζικό κεφάλαιο- απροκάλυπτα δήλωσε ενώπιον της Βουλής με τον Υπουργό Οικονομικών και Εθνικής Οικονομίας ότι δεν μπορεί να εξαλείψει τους τόκους υπερημερίας και ανατοκισμού, όπως είχε ζητήσει σύμπασα η Αντιπολίτευση και πολλοί Βουλευτές της Συμπολίτευσης, κυρίως για τις περιοχές που αναφέρομαι αλλά και για άλλες, για τα χρέα των αγροτών καθώς και για άλλες μονάδες στην παραμεθόρια περιοχή. Είπε ότι η 'Ενωση Τραπεζών Ελλάδας -αν γίνει αυτή η ρύθμιση- προβλέπει κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος. Ψευδέστατο, διότι είναι γνωστό, ότι στις ελληνικές τράπεζες συγκρινόμενες με τις τράπεζες της Ευρώπης, πιστεύω και της Αμερικής, τα κέρδη τους σε σχέση με το κεφάλαιο είναι διπλάσια, τριπλάσια και τετραπλάσια από τα κέρδη των υπολοίπων τραπεζών.

Επομένως εδώ υπάρχει κερδοσκοπία και (νόμιμη) τοκογλυφία, που την νομιμοποιει η πολιτεία.

Είπε προηγουμένως ο κύριος συνάδελφος του Συνασπισμού -και έτσι είναι, το ξέρουμε όλοι μας- ότι η διαφορά μεταξύ τόκων χορηγήσεων και τόκων ταμευτηρίου είναι γύρω στις οκτώ και δέκα μονάδες, ενώ στην Ευρώπη η διαφορά αυτή φθάνει τις τρεις ή το πολύ τις τέσσερις μονάδες. Καταλαβαίνετε τη διαφορά και την έκταση της κερδοσκοπίας, πολύ περισσότερο μάλιστα αν θυμήθούμε ότι το 1992 και το 1993 οι τόκοι υπερημερίας είχαν φθάσει γύρω στο 45%. Έτσι το κεφάλαιο σε ένα-δύο χρόνια διπλασιάζόταν. Και είναι αδύνατο με αυτόν το ρυθμό να εξοφληθούν τα χρέα αυτών των επιχειρήσεων, που είχαν ενταχθεί σε αναπτυξιακό νόμο και είχαν δωρεάν επιχορήγηση από το κράτος, για να επιτευχθούν οι στόχοι της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των νησιών του Αιγαίου, ιδιαίτερα στον τουριστικό τομέα.

Αλλά και εδώ η ελληνική πολιτεία δεν εφάνη συνεπής. Η ίδια δημιουργούσε αντικίνητρα κατά τη διαδικασία υλοποίησης των κινήτρων, που είχε θεσπίσει με τον αναπτυξιακό νόμο. Το είπαν και οι προηγούμενοι συνάδελφοι -το επαναλαμβάνω και εγώ- ότι ενώ ο επενδυτής και με τα ίδια κεφάλαια και με τα δανεικά, τα τραπεζικά κεφάλαια της ελεύθερης αγοράς, πραγματοποιούσε την επένδυση, όταν ερχόταν η ώρα πραγματοποίησης της νόμιμης ενέργειας της πολιτείας, δηλαδή της καταβολής της δωρεάν επιδότησης στον επενδυτή, καθυστερούσε ένα και δύο και τρία χρόνια για διάφορους λόγους διάβρωσης της πολιτείας. Έτσι ο επενδυτής προσέ-

φευγει σίτε στον ελεύθερο δανεισμό είτε στον τοκογλυφικό και δημιουργούσε άλλα χρέα υπαιτιότητη της πολιτείας.

'Όμως και τα τραπεζικά δάνεια, που είχε πάρει προκειμένου να γίνει η επένδυση, γινόντουσαν υπερήμερα και έτσι έμπαινε σε τόκο υπερημερίας. Έτσι μπήκε σε ένα φαύλο κύκλο, από τον οποίο ουδέποτε θα μπορέσει να ορθοδοποδήσει. Το αποτέλεσμα είναι άλλες μεν απ' αυτές τις επιχειρήσεις να εκποιούνται από τις τράπεζες, να μην μπορούν να βρουν λειτουργικά δάνεια και άλλες να εκπλειστηρίζονται και να αγοράζονται αντί πινακίου φακής από ντόπιους, ξένους και Τούρκους επενδυτές. Προφανώς οι Τούρκοι επενδυτές δεν επενδύουν για καθαρά οικονομικούς λόγους αλλά υποκινούμενοι από το τουρκικό κράτος. Η Τουρκία χρηματοδοτεί άμεσα ή έμφεσα τους επενδυτές, για να ελέγχει οικονομικά τα ανατολικά μας σύνορα.

Εμείς πιστεύουμε ότι η αρχή του νομοσχεδίου είναι σωστή και την ψηφίζουμε. Έχουμε όμως ορισμένες αντιρρήσεις ως προς τον τρόπο ρύθμισης. Πιστεύουμε ότι οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να χωριστούν σε δύο κατηγορίες, στις μικρομεσαίες και στις μεγάλες. Οι μικρομεσαίες θα πρέπει να έχουν ευνοϊκότερη ρύθμιση των χρεών τους. Δηλαδή να τους χαριστούν τελείως οι τόκοι και να μείνει μόνο το κεφάλαιο. Οι μεγαλύτερες να υπαχθούν στη ρύθμιση που προτείνει αυτή η πρόταση νόμου.

Βεβαίως, υπάρχει το προηγούμενο, δηλαδή οι ρυθμίσεις που έγιναν γι' αυτές τις επιχειρήσεις στη Θράκη και στη Σαμοθράκη. Είναι ένα καλό παράδειγμα. Για την ταυτότητα του νομικού λόγου μπορούμε να επικαλεσθούμε αυτήν τη ρύθμιση.

Η Κυβέρνηση είχε αποσχεθεί, όταν ψηφίζόταν ο ν. 2601/98, ότι με εγκύλιο το Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών θα συνιστούσε στις τράπεζες να ρυθμίσουν τα χρέα πολών επιχειρήσεων, εξαιτίας του γεγονότος ότι ο 'Αρειος Πάγος είχε αποφανθεί ότι ο ανατοκισμός είναι παράνομος. Με τη ρύθμιση που έκανε η Κυβέρνηση υπάρχει δυνατότητα ανατοκισμού ανά εξάμηνο.

'Όμως, όπως είπε ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, η Βουλή νομιμοποιεί. Δεν διατυπώνει ευχές. Ευχές διατυπώνουν άλλοι, οι παπάδες, η Εκκλησία. Η πολιτική είναι πράξη. Η Βουλή, κατ' εξοχήν, νομιμοποιεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Τώρα μας έχουν δώσει άλλα δείγματα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Ναι.

Η Βουλή απέφυγε, λόγω του δουλειών που είχε έναντι του τραπεζικού κεφαλαίου, να αποφασίσει και έτσι εξεδόθη μια εγκύλιος βάσει του άρθρου 12 του ν. 2601/98. 'Όμως, με εγκυλίους δεν γίνεται διοίκηση. Δεν είναι υποχρεωτικές. Αφήνετε το θέμα στη δυνητική ευχαρίστεια του κάθε τραπεζίτη ή του κάθε διευθυντού υποκαταστήματος να εφαρμόσει επιλεκτικά την εγκύλιο. Δηλαδή, έμφεσα και με κάποια νομιμοφάνεια ανοίξαμε ένα παράθυρο πολιτικής πελατείας. 'Είναι δικός μας, μου τηλεφώνησε ο τάδες Βουλευτής" -προφανώς κυβερνητικός- "υπαγάγω κάποια επιχειρήση στη ρύθμιση και εξαντλώ τα περιθώρια που προδιαγράφει η εγκύλιος".

Εμείς αυτήν την πολιτική την καταγγέλλουμε. Είναι απαράδεκτη, μεσαιωνική, είναι για υπανάπτυκτες χώρες. Δεν αρμόζει για την πατρίδα μας, που θέλουμε να πιστεύουμε ότι έχουμε μια εξελιγμένη πολιτεία και νομικά και οικονομικά και κοινωνικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν ψηφιστεί η πρόταση νόμου των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας επί της αρχής, θα υποβάλουμε συγκεκριμένες προτάσεις στην κατ' άρθρον συζήτηση.

Επαναλαμβάνω ότι ψηφίζουμε την αρχή του νομοσχεδίου και θα διατυπώσουμε τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που προτείνουμε στην κατ' αρθρο συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία σαράντα τέσσερις μαθητές και τέσσερις συνοδοί από την κατασκήνωση της Εθνικής Τράπεζας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ".

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Καραμηνάς έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα υπήρχε θέμα συζήτησης σήμερα, εάν ο "αναπτυξιακός" ν. 2601/98 ήταν πράγματι αναπτυξιακός και ικανοποιούσε το πάγιο αίτημα, χρόνιο αλλά και δικαιο, των δανειολήπτών. Δυστυχώς, παρά τις ευχές που εξέφρασε ο εισηγητής της Πλειοψηφίας στη Διαρκή Επιτροπή ότι θα ανέμενε αυτό το νομοσχέδιο να έλυνε τα προβλήματα, δυστυχώς δεν έλυσε κανένα πρόβλημα, αντίθετα, θα έλεγα, ότι επιδεινώσεις σε μερικές περιπτώσεις το όλο θέμα.

Είπε ο κ. Βούλγαρης ότι υπήρξε μία ρύθμιση προ τεσσάρων ετών για ανάλογες περιπτώσεις στη Σαμοθράκη, που πιστεύουμε πως καλώς έγινε βέβαια κάποιοι έπρεπε να εξυπρετηθούν τότε, όπως πολύ εύστοχα και σήμερα ο κ. Ιντζές είπε ότι με το σημερινό νόμο πάλι κάποιοι θα εξυπρετηθούν και θα υπάρχουν πελατειακές σχέσεις.

Το ζητούμενο είναι, αν αυτά τα νησιά πρέπει να εκπληρώσουν την εθνική αποστολή τους που δεν είναι άλλη από το να φυλάττουν σύνορα. Μην ξεχνάμε ότι πριν από μια εβδομάδα ψηφίσαμε εδώ το νομοσχέδιο για την παλαική άμυνα και ούτε λίγο –ούτε πολύ, για τους μεν ακρίτες νησιώτες αλλά και Θράκες και Μακεδόνες ζητάμε να μετέχουν σε πολεμικές επιχειρήσεις, ενώ για τους συμπατριώτες μας των άλλων περιοχών ζητάμε μόνο τη συμμετοχή τους στην πολιτική ασφάλεια.

Αν, λοιπόν, είναι τόσο απαραίτητη η παρουσία αυτών των ακριτών στους τόπους γέννησής τους και καταγωγής τους, πιστεύει κανένας πως είναι δυνατόν να υπάρξει άμυνα και ασφάλεια, αν αυτοί, οι οποίοι κατοικούν και φρουρούν αυτές τις Θερμοπύλες, βρίσκονται υπό το κράτος της εξαθλίωσης; Όταν δεν υπάρχει οικονομική ανάπτυξη, πολιτιστική, ούτε υγεία, παιδεία, συγκοινωνίες, ενεργειακή πολιτική, τι περιμένετε να προσφέρουμε; Αυτήν τη στιγμή καταγγέλλω ότι στη Σάμο δεν υπάρχει ηλεκτρισμός. Κατανοείτε σε τι δεινή κατάσταση βρίσκονται όλοι αυτοί οι ακρίτες. Μην ξεχνάτε ότι προ μιας εβδομάδος ειδαμε από τα Μέσα Μαζικής Εντηλέρωσης ότι τρεις τορπιλάκατοι της γείτονος παραλίγο να διεμβολίσουν επιβατικό πλοίο που έπλεε πλησίον της Σάμου. Όταν τέτοια συμβαίνουν, πρέπει να διερωτηθούμε ποια μπορεί να είναι η προσέγγιση τουριστών Ελλήνων και ξένων σ' αυτά τα νησιά, όταν δεν αισθάνονται ασφαλείς; Αναρωτηθήκατε, αν αυτοί οι άνθρωποι που ήρθαν στα νησιά για να επενδύσουν, πώς κέρδισαν αυτά τα χρήματα, για να ξεκινήσουν τις επιχειρήσεις τους; Σας πληροφορώ υπεύθυνα ότι πάνω από το 70% αυτών των ιδιοκτητών των μονάδων εργάσθηκαν σκληρά, έχυσαν ποταμούς ιδρώτα, αλλά και αρκετό αίμα στην ξενιτιά, για να βρουν αυτά τα χρήματα, να τα επενδύσουν στην πατρίδα τους και να δώσουν μία ανάπτυξη στον τόπο που γεννήθηκαν.

Αυτοί οι ίδιοι να είστε βέβαιοι ότι σήμερα –και υπάρχουν στοιχεία– γίνονται οι χειρότεροι πρεσβευτές στις χώρες από τις οποίες μας ήλθαν.

Αλλά ας δούμε λίγο τι έφταιξε και αυτές οι επιχειρήσεις βρίσκονται σε αυτήν τη δυνή κατάσταση και έρχονται σαν επαίτες να ζητούν το έλεος του ελληνικού κράτους.

Κατ' αρχάς, η υπερχρέωση αυτή δημιουργήθηκε κυρίως από την κακή πολιτική στο πρόβλημα της επιδότησης του επιτοκίου από το κράτος, το οποίο κράτος φάνηκε εγκληματικά ασυνεπές προς τις υποχρεώσεις του, με συνέπεια και οι δανειολήπτες με τη σειρά τους να φανούν ασυνεπείς προς τις δανείστριες τράπεζες.

Δεύτερον, υπήρξε η αυθαίρετη απαίτηση των τραπεζών να εισπράξουν τόκους και δόσεις πριν από την ολοκλήρωση των επενδύσεων τους, μάλιστα κατά παράβαση της απόφασης 95/75 της Νομιματικής Επιτροπής και του π.δ. 776/86 και ακόμη από τις δύσκολες συνθήκες της τουριστικής αγοράς που δημιουργήθηκαν από τις δυσμενείς σχέσεις μας με την Τουρκία. Ας μην ξεχνούμε ότι κάθε τόσο φτερνίζεται ο γείτονας και έχουμε πτώση της τουριστικής κίνησης στα νησιά αυτά, αλλά και στη Θράκη θα έλεγα.

Επίσης, υπήρξαν οι άλλες δυσμενείς συγκυρίες, που είχαμε την κρίση στον Περσικό Κόλπο, τα γεγονότα της Κύπρου και όλα αυτά έφεραν σε αυτήν τη δεινή κατάσταση όλους τους δανειολήπτες. Ας μην ξεχάσουμε ότι υπήρξαν οι αυξημένοι τόκοι υπερημερίας ανά τριμήνο ή και σε μικρότερα χρονικά διαστήματα σε αρκετές περιπτώσεις.

Είναι ανάγκη, λοιπόν, η Βουλή, η οποία είναι και η αρμόδια και αυτή νομοθετεί, να ψηφίσει την πρόταση την οποία έχουμε καταθέσει οι έξι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι όλοι είμαστε μόνιμοι κάτοικοι των ακριτικών νησιών και της Θράκης ο ένας συναδέλφος, μα και είδαμε ότι και ο Άρειος Πάγος έδειξε κατά κάποιον τρόπο αναρμόδιος να επιλύσει αυτό το οξύ πρόβλημα και το εναποθέτει και αυτός με τη σειρά του στη νομοθετική εξουσία.

Εμείς πιστεύουμε ότι η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία, γιατί το πρόβλημα εγγίζει στο μέγιστο ποσοστό –για να μην είμαστε απόλυτοι-μικρομεσαίες και οικογενειακές επιχειρήσεις και όχι τους μεγαλοξενοδόχους, που αυτοί έχουν τον τρόπο να ρυθμίζουν τα χρέη τους. Είναι γνωστό σε όλους μας.

Επίσης, όλοι, όταν μιλάμε για ανάπτυξη, επικαλούμαστε την τουριστική βιομηχανία, την οποία χθες η αρμόδια Υπουργός προσπάθησε να μας την παρουσιάσει με τα ωραιότερα χρώματα και με τα ωραιότερα γράμματα, ότι τάχα έχουμε αύξηση της τουριστικής κίνησης φέτος, ενώ η σκληρή πραγματικότητα είναι ότι και φέτος όπως και πέρυσι έχουμε πάρει την κατιούσα σε σύγκριση με την προπερσινή χρονιά, που ήταν και η χειρότερη. Ο Θεός να βάλει το χέρι του, μην πάμε ακόμη χειρότερα και τότε εκ των πραγμάτων αναγκάστουν όλα τα ξενοδοχεία να κλείσουν!

Πιστεύω ότι η πρόταση μας είναι και ρεαλιστική και υλοποίησμη και μπορεί επιτέλους να δώσει λύσεις όχι μόνο σε αυτούς τους ανθρώπους αλλά και στην εθνική οικονομία. Ας μην ξεχνάμε ότι κάθε τόσο γινόμαστε μάρτυρες στο να χαρίζονται εύκολα τα χρέη, τόσο στις αστικές συγκοινωνίες όσο και στην Ολυμπιακή Αεροπορία και από την άλλη να λέμε ότι είμαστε αδύναμοι, ανίκανοι σαν Βουλή να ρυθμίσουμε τα χρέη.

Πιστεύω ότι είναι επιτακτική ανάγκη αυτή η πρόταση νόμου να υπερψηφιστεί, για να δοθούν επιτέλους λύσεις στα χρόνια και δίκαια αιτήματα αυτών των ακριτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κατσαρός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, θα απαντήσω πρώτα σε έναν υπαινιγμό, τον οποίο έκανε το Προεδρείο, σχετικά με το λόγο που ακούγεται από πλευράς Εκκλησίας, ο οποίος ενοχλεί ιδιαίτερα την Κυβέρνηση και απ' ότι κατάλαβα ενοχλεί κάπως και το Προεδρείο.

Θα ήθελα να σας πω ότι, πρώτον, καταλαβαίνω την ενόχλησή σας, γιατί είχατε μάθει σε μία άφωνη Εκκλησία, σε μία Εκκλησία η οποία δεχόταν εντολές και διαταγές και δεν είχε δικό της λόγο.

Δεύτερον, καταλαβαίνω την αντίδραση σας, αλλά θα ήθελα να σας θυμίσω ότι το πολίτευμά μας είναι η Κοινοβουλευτική Δημοκρατία και όλες οι εξουσίες πηγάζουν από τον κυριαρχο λαό. Λαός είναι και οι εκπρόσωποι της Εκκλησίας, οι οποίοι έχουν και αυτοί το δικαίωμα το οποίο έχει και ο τελευταίος Έλληνας πολίτης, να μιλούν.

Υποδειξίες κάνουν για ορισμένα σοβαρά θέματα και βεβαίως, δεν επιχειρούν να ασκήσουν εξουσία. Απλώς κάνουν υποδειξίες. Αυτά για να τα ακούν εκείνοι, οι οποίοι συνήθισαν να μην ακούν κανέναν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Κατσαρέ, το Προεδρείο δεν έκανε κανέναν υπαινιγμό. Απλώς, όταν από του Βήματος ακούστηκε ότι η Εκκλησία εκφράζει ευχές, εγώ είπα ότι δεν εκφράζει ευχές, έχει και λόγο. Αυτό είπα και μόνο. Από κει και πέρα δεν καταλαβαίνω το δικό σας υπαινιγμό ότι το Προεδρείο ενοχλείται. Κάνετε λάθος, αν ομιλείτε για το σάν ενοχλείται ή όχι ο συγκεκριμένος Προεδρεύων.

Εκείνο που θα ήθελα να σας πω είναι να είσθε επί του

νομοσχεδίου. Παρακαλώ, προχωρήστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ελπίζω να μη μου στερήσετε το χρόνο στον τέλος, τον οποίο μου στερήσατε ήδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θα σας αφαιρέσω δύο λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Θα ήθελα όμως να σας πω ότι στην παρατήρηση του κ. Ιντζέ, ότι απλώς ακούμε εδώ ευχές κλπ., ενώ αυτά πρέπει να τα λένε οι παπάδες, εσείς είπατε ότι "τώρα δυστυχώς έχουμε άλλα δείγματα", και το σημείωσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν είπα "δυστυχώς".

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Διαγράφεται μία λέξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ακριβώς, διαγράψτε τη λέξη αυτή. Άρα σημαίνει ότι ακριβολογώ, γι' αυτά τα οποία λέω.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Το "δυστυχώς", το λέω εγώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Μένουν λοιπόν τα άλλα "δείγματα" που είπατε, τα οποία είναι χαρακτηριστικά και σημαίνουν αυτά ακριβώς τα οποία και εγώ και όλοι οι συνάδελφοι εννόησαν.

Εν πάσῃ περιπτώσει, όσον αφορά την πρόταση του νόμου, είναι πολύ σωστή και ασχολείται με ένα πολύ σοβαρό θέμα, το οποίο απασχολεί όχι μόνο τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις αλλά και όσους είχαν την ατυχία να συναλλαγούν με τις τράπεζες.

Η Κυβέρνηση το πρόβλημα αυτό το αγγίζει πιεζόμενη από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης και ιδιαίτερα από τη Νέα Δημοκρατία, δεν τολμά όμως να το επιλύσει, γιατί είναι δέσμια τραπεζικών συμφερόντων. Επ' αυτού δεν μου μένει καμία απολύτως αμφιβολία. Η συμπεριφορά του κ. Παπαντωνίου, όταν συνεζητείτο το περίφημο άρθρο 12, είναι πάρα πολύ χαρακτηριστική, καθώς και η εγκύκλιος η οποία στη συνέχεια ακολούθησε.

Για να καταλάβετε, κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, τη σοβαρότητα του προβλήματος, την οποία πιστεύω ότι δεν την έχετε καταλάβει και να δείτε τι μέγεθος αδικίας υπάρχει σε ορισμένες υποθέσεις, σας αναφέρω μερικές περιπτώσεις δανειοληπτών.

Μαυρομάτης Ιωάννης. Δανείστηκε από την Αγροτική Τράπεζα το 1980 τριάντα εκατομμύρια (30.000.000), πληρώνει τριάντα πέντε σε πλειστηριασμό και οφείλονται τώρα πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000).

Θρίδας Σωτήριος. Δανείζεται από την ΕΤΒΑ τριάντα πέντε εκατομμύρια (35.000.000), πληρώνει και εκπλειστηριάζει το ακίνητο του εννιακόσια είκοσι οκτώ εκατομμύρια (928.000.000) – τριάντα πέντε εκατομμύρια πήρε – και μένουν υπόλοιπο διακόσια δεκατρία εκατομμύρια (213.000.000).

Χριστοδούλου Μάνος, 1980, από την ΕΤΒΑ για είκοσι εννέα εκατομμύρια (29.000.000) δραχμές. Δίνει ενενήντα πέντε εκατομμύρια (95.000.000) δραχμές, εκπλειστηριάζεται ξενοδοχείο του αξιας ενός δισεκατομμυρίου τριακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (1.350.000.000) δραχμών και μένει υπόλοιπο οκτακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (850.000.000) δραχμών.

Σταράμης Δημήτριος από το Μεσολόγγι, από την ΕΤΒΑ το 1982 τριάντα έξι εκατομμύρια (36.000.000) δραχμές. Πληρώνει διακόσια δεκαπέντε εκατομμύρια (215.000.000) δραχμές και οφείλονται εφτακόσια εκατομμύρια (700.000.000) δραχμές, κύριε Υπουργέ.

Αναγνώστης Στέλιος από το Ρέθυμνο Κρήτης, από την ΕΤΒΑ το 1984 εξήντα οκτώ εκατομμύρια (68.000.000) δραχμές. Πληρώνει εκατόν είκοσι εκατομμύρια (120.000.000) δραχμές και οφείλονται τώρα εφτακόσια εκατομμύρια (700.000.000) δραχμές.

Αργυρίου Ιωάννης, από την ΕΤΒΑ το 1981 είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δραχμές. Πληρώνει εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) δραχμές και μένουν άλλα διακόσια εκατομμύρια (200.000.000) δραχμές.

Ξυράκης και ΣΙΑ, από την ΕΤΒΑ το 1981 παίρνει τριάντα

ένα εκατομμύρια (31.000.000) δραχμές, πληρώνει τριακόσια εκατομμύρια (300.000.000) δραχμές και οφείλονται εφτακόσια εκατομμύρια (700.000.000) δραχμές.

Σκαρής Γεώργιος, πήρε το 1979 σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) δραχμές. Πλήρωσε εξακόσια εκατομμύρια (600.000.000) δραχμές και οφείλονται, κύριε Υπουργέ, δύο δισεκατομμύρια εφτακόσια ογδόντα εκατομμυρία (2.780.000.000) δραχμές.

Νικορέλος Κωνσταντίνος, πήρε πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές το 1980. Πλήρωσε διακόσια εκατομμύρια (200.000.000) δραχμές, κύριε Υπουργέ, και συνεχίζει να χρωστάι άλλα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δραχμές.

Κυρόλης Δημήτριος, πατρώτης μου μάλιστα, πήρε το 1988 είκοσι ένα εκατομμύρια (21.000.000) δραχμές, πλήρωσε τα διπλάσια, σαράντα δύο εκατομμύρια (42.000.000) δραχμές και οφείλονται σήμερα τετρακόσια εκατομμύρια (400.000.000) δραχμές.

Μεντής Βασίλης, πήρε τριάντα δύο εκατομμύρια (32.000.000) δραχμές το 1984. Πλήρωσε διακόσια ογδόντα εκατομμύρια (280.000.000) δραχμές και μένουν πεντακόσια ογδόντα πέντε εκατομμύρια (585.000.000) δραχμές.

Καλαβρυτίνος Π., πήρε από την Εθνική είκοσι ένα εκατομμύρια (21.000.000) δραχμές, πλήρωσε πενήντα έξι εκατομμύρια (56.000.000) δραχμές και μένουν δύο δισεκατομμύρια οκτακόσια πενήντα εκατομμύρια (2.850.000.000) δραχμές.

Δεν θα σας κουράσω με περισσότερες περιπτώσεις. Νομίζω ότι φθάνουν αυτές, για να ξυπνήσουν εκείνοι, οι οποίοι δεν τα βλέπουν.

Θέλετε να μάθετε και πώς γίνονται οι πλειστηριασμοί γι' αυτά τα χρέη; Σας αναφέρω μόνο μία περίπτωση. Είκοσι τέσσερις επιχειρηματίες από τα Γρεβενά κάνουν μία ξυλουργική βιομηχανία. Δανείζονται από την ΕΤΒΑ είκοσι τέσσερα εκατομμύρια (24.000.000) δραχμές σε έναν προϋπολογισμό εβδομήντα εκατομμυρίων (70.000.000) δραχμών περίπου, καθυστερούν τα πενήντα έξι εκατομμύρια (56.000.000) δραχμές της επιχορήγησης, γιατί μπήκαν σε αναπτυξιακό νόμο επί οκτώ χρόνια. Επενδύουν το δάνειο σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ακίνητα αξίας επτακοσίων εκατομμυρίων (700.000.000) δραχμών και η επιχείρησή τους εκποιείται ελεύθερα σε τρίτο πλειστηριασμό προς πενήντα πέντε εκατομμύρια (55.000.000) δραχμές. Αυτή είναι η κατάσταση σε πάρα πολλές άλλες περιπτώσεις.

Κύριε Υπουργέ, μη νομίζετε ότι λύσατε το πρόβλημα αυτό με το περίφημο άρθρο 12. Ούτε καν το αγγίξατε. Άλλα ζητούσε όλος ο κόσμος των δανειοληπτών και, δυστυχώς, άλλα κάνατε. Και το κακό είναι ότι άλλα υποσχέθηκε ο κ. Παπαντωνίου και άλλα στη συνέχεια έκανε. Έχουμε καταθέσει μία σχετική επερώτηση οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και φαίνεται εκεί αυτή η ανακοινούθια και η ασυνέπεια του κυρίου Υπουργού.

Τώρα ως προς την πρόταση νόμου, θα ήθελα να πω ότι είναι πάρα πολύ σωστή. Το 20%, που τελικά λέει η πρόταση νόμου ότι πρέπει να πληρώσουν οι δανειοληπτές, είναι το κεφάλαιο το οποίο πήραν και οι συμβατικοί τόκοι. Όλα τα άλλα είναι τόκοι υπερημερίας και πανωτόκια και τόκοι ποινής και πάρα πολλά άλλα εξοδα, με τα οποία φορτώνουν τα δάνεια οι τράπεζες. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Κύριε Υπουργέ, μη νομίζετε ότι τελικά θα αποφύγετε μία ρύθμιση, η οποία θα τακτοποιήσει όλα αυτά τα θέματα. Οι δανειοληπτές έχουν ξεσκηθεί. Όλοι προσφεύγουν στα δικαστήρια. Τα δικαστήρια δέχονται ότι ορισμένα κονδύλια, τα οποία προστίθενται, που είναι τόκοι υπερημερίας, τόκοι ποινής, πανωτόκια κλπ., είναι αισχροκερδείς δικαιοπραξίες και όταν ακόμη συμφωνησαν οι δανειοληπτές για ανατοκισμό για λιγότερο διάστημα από το εξάμηνο ή ένα χρόνο. Αντίκεινται αυτές οι συμφωνίες στο άρθρο 281 και στο άρθρο 179 του Αστικού Κώδικα.

Θυμηθείτε, κύριε Υπουργέ, και την αγόρευση του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, του κ. Δημόπουλου, ο οποίος ακριβώς δεν σας είπε να κάνετε αυτό το οποίο κάνατε για τα πανωτόκια για την παρερμηνεία της αποφάσεως της Νομισματικής

Επιτροπής, αλλά επεκτάθηκε σε όλες τις άλλες περιπτώσεις και είπε ότι οι τράπεζες σε όλες αυτές τις περιπτώσεις με τις δανειστικές συμβάσεις, που ανάγκασαν τους δανειολήπτες να υπογράψουν, για να πάρουν το δάνειο, εκμεταλλεύτηκαν την απειρία των δανειοληπτών και την ανάγκη να λάβουν ένα δάνειο και να κάνουν τη δουλειά τους. Επέτυχαν όμως, προφανώς, δυσανάλογα ανταλλάγματα σε σχέση με την αξία την οποία είχε το δάνειο, το οποίο έλαβαν.

Θα αναγκαστείτε όμως από τα πράγματα. Σήμερα αν έχει μαραζώσει η ανάπτυξη στην πατρίδα μας, αν κλείνουν η μία μετά την άλλη οι επιχειρήσεις, αν όσοι οφείλουν στην Αγροτική Τράπεζα διατρέχουν τον κίνδυνο να χάσουν την περιουσία τους, όλα αυτά οφείλονται σε αυτό το τραπεζικό σύστημα το οποίο σήμερα υπάρχει, το σύστημα του δανεισμού.

Κύριε Υπουργέ, σας λέω μόνο τα εξής. Αν σήμερα οι τράπεζες έλεγαν σε όλους τους οφειλέτες ότι μέσα σε ένα μήνα να μας καταβάλετε τις ληξιπρόθεσμες και απαιτήσεις οφειλές κι αν δεν τις καταβάλετε, θα βγάλουμε τα ακίνητά σας στον πλειστηριασμό, χωρίς υπερβολή όλη η Ελλάδα θα μεταβαλόταν σε μία αίθουσα πλειστηριασμών.

Από τη στιγμή που ξέρετε πάρα πολύ καλά το πρόβλημα και δέχεστε πιέσεις ακόμα και μέσα από το κόμμα σας και δεν κάνετε απολύτως τίποτα, υπάιτια γι' αυτήν την τραγική κατάσταση, την οποία ζούμε κάθε μέρα και θα ζήσουμε εντονότερα στα επόμενα χρόνια, θα είναι η Κυβέρνησή σας στον πλειστηριασμό, χωρίς υπερβολή όλη η Ελλάδα θα μεταβαλόταν σε μία αίθουσα πλειστηριασμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε τον κ. Κατσαρό.

Ο κ. Παπαφλύτηπου έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΛΥΤΗΠΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο, για να συνταχώ και εγώ μαζί με τους συναδέλφους που υπογράφουν την πρόταση νόμου "για τη ρύθμιση χρεών των τουριστικών επιχειρήσεων".

Θέλω να επισημάνω το μέγεθος του προβλήματος, που έχει ανακύψει κυρίως από υποχρεώσεις που προέρχονται από τόκους υπερημερίας. Το πρόβλημα είναι γενικότερο. Δεν αφορά μόνο τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, που βεβαίως εκεί είναι οξύ το πρόβλημα, αλλά πιστεύω ότι αφορά όλες τις περιοχές του κράτους που έχουν σχέση με επενδύσεις στον τουριστικό αλλά, αν θέλετε, και στον αγροτικό τομέα, όπως πολύ σωστά επεσήμανε ο Αντιπρόεδρος κ. Κατσαρός.

'Έχουμε πάρα πολλά παραδείγματα ανθρώπων, που έχουν κάνει τεράστιες προσπάθειες και έχουν κάνει επενδύσεις με ορισμένες προοπτικές. Αυτές όμως οι προοπτικές στην πορεία ανατρέπονται από διάφορες πολιτικές, οι οποίες εφαρμόστηκαν.

Δείτε, κύριοι συνάδελφοι και κύριοι Υπουργοί, τι συνέβη στον τουριστικό τομέα. Ξεκινάει κάποιος με πολύ σωστές προθέσεις και με ορισμένες μελέτες βιωσιμότητας της επένδυσης. Αυτές οι μελέτες όμως στηρίζονται σε ορισμένες προϋποθέσεις, τις οποίες αποδέχεται η Κυβέρνηση, όταν δέχεται τους φακέλους για να εντάξει σε κάποιο αναπτυξιακό πρόγραμμα οποιαδήποτε επένδυση, είτε είναι στον τομέα του τουρισμού είτε στον αγροτικό τομέα. Πρέπει να πω ότι αυτές οι αλλαγές οφείλονται κυρίως σε αλλαγές λόγω κακής πολιτικής της Κυβέρνησης και, αν θέλετε, γενικότερα της πολιτείας

Θα σας φέρω ένα παράδειγμα, το οποίο το ξέρει πολύ καλά ο Υπουργός κ. Πάχτας. Ζήσαμε για δεκαετίες αυτήν την προσπάθεια που έγινε στη Χαλκιδική, στο μεσαίο πόδι, από τον κ. Καρρά, ο οποίος πούλησε καράβια και ξεκίνησε μία προσπάθεια. Έγιναν ορισμένες ξενοδοχειακές μονάδες, προκειμένου να λειτουργήσουν, για να αρχίσει να εισπράττει. Όμως ουδέποτε υπήρξε πληρότητα σε αυτά τα ξενοδοχεία ακόμα και το Δεκαπενταύγουστο. Γιατί; Διότι αρχίζουν διάφορα γεγονότα, όπως -ας μην ξεχνάμε- το εμπάργκο στη Γιουγκοσλαβία που μπλοκάρισε όλους τους τουρίστες από Αυστρία, Γερμανία κλπ. και τα γεγονότα στον Περσικό Κόλπο, που "κρύωσαν" τον κόσμο στην Ευρώπη και δεν θέλησε να έρθει στα μέρη τα δικά μας.

Παρά το ότι έχουμε άριστες καιρικές συνθήκες και προσφέρουμε πολύτιμες υπηρεσίες, αυτά τα γεγονότα ανέτρεψαν όλες τις προηποθέσεις της επένδυσης που ξεκίνησε να κάνει ο καθένας. Ξέρετε τι συνέβη, κύριοι συνάδελφοι; Πριν από δεκαπέντε-είκοσι ημέρες η Εθνική Τράπεζα μετά από διάφορους πλειστηριασμούς πήρε όλη αυτήν την προσπάθεια των δεκαετιών και βεβαίως και τις οικονομίες του Καρρά και τον έδιωξε, τον απέπεμψε και μάλιστα αγόρασε όλο αυτό το συγκρότημα σε μια τιμή, η οποία απ' ότι ακούγεται αποτελεί το 1/10 ίσως της πραγματικής αξίας. Και όλα αυτά προέρχονται από τους τόκους της υπερημερίας και, αν θέλετε, από μια κακή πολιτική της Κυβέρνησης, στο πρόβλημα επιδότησης των επιτοκίων.

Διότι, τι φταίει ο επενδυτής, όταν έρχονται όλες αυτές οι συγκυρίες και, αν θέλετε, όταν προστίθεται η κακή πολιτική στο τομέα του τουρισμού της κυβέρνησης; Άρα, τα έχετε όλα τα στοιχεία. Ζητάτε πλέον μελέτες βιωσιμότητας και όλα αυτά τινάζονται στον αέρα και τα βλέπετε, όχι όμως από υπαιτιότητα του επενδυτή. Και ερχόμαστε να γίνουμε παραπτηρές και ακροατές σε γεγονότα, τα οποία λαμβάνουν χώρα καθημερινώς και τινάζουν στον αέρα τον κάθε καλοπραίρετο και σωστό επενδυτή στη χώρα μας. Τους αποδυναμώνουμε, κύριε Υπουργέ, τελείωσαν και θα βρούμε άραγε άλλους να μπουν μπροστά -ίσως άλλους λέω, διότι αυτοί που επιχειρήσαν έχουν τελειώσει- είναι τελείωσαν κουμπωμένοι για οποιαδήποτε επένδυση. Από κει και πέρα τι ζητάμε; Ζητάει το κράτος, ζητάει η Κυβέρνηση, ανθρώπους, Έλληνες επιχειρηματίες, που να επενδύσουν τις οικονομίες τους; Αν δεν ξεκαθαρίσει, λοιπόν, αυτό το παιχνίδι, εάν η πολιτική της Κυβέρνησης δεν είναι εκείνη που να πλησάζει και να στηρίζει τους επενδυτές, δεν θα έχουμε επενδύσεις, διότι έχουμε και αυτό το φαινόμενο το οποίο υπάρχει μέσα στη χώρα και δεν μπορεί να προχωρήσει η ανάπτυξη μας. Είναι λοιπόν σωστό, είναι δίκαιο, να γίνει η ρύθμιση αυτή. Εξάλλου υπάρχει και η απόφαση του Αρείου Πάγου, η οποία δικαιώνει τους επενδυτές. Όσον αφορά αυτές τις αυθαιρεσίες και αυτό το οποίο κάνουν οι τράπεζες είναι παράνομο και είναι κάτιο το οποίο οδηγεί σε καταστροφή πολλές ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Ίσως να έχουμε γειμίσει από χρήματα οι τράπεζες. Δεν είναι, όμως, αυτό το ζητούμενο. Το ζητούμενο είναι η ανάπτυξη στον τόπο και όχι να γιγαντωθούν και να γεμίσουν με χρήματα οι τράπεζες, οι οποίες με τέτοια μεγάλη αυθαιρεσία και, αν θέλετε, τελείωσαν παρανόμως, έχουν κάνει αυτές τις διεκδικήσεις και αυτούς τους πλειστηριασμούς από υποχρεώσεις σε τόκους υπερημερίας τόσο πολύ αυξημένους. Εγώ θα ήθελα να ακούσω τη θέση του κυρίου Υπουργού, πέραν του παραδείγματος της περιοχής του, όπου συνέβησαν αυτά τα πράγματα. Πρόκειται για μια επένδυση σοβαρή, που είδαμε όλοι μας, προσπάθειες πολλών δεκαετιών. Και ο κόσμος πλέον συζητά καθημερινά το τι έγινε με αυτόν τον τελικό πλειστηριασμό, για να πάρει η Εθνική Τράπεζα όλη αυτήν την επένδυση έναντι πινακίου φακής από τον επενδυτή αυτόν. Τα ξέρει αυτά τα πράγματα ο κύριος Υπουργός και πρέπει κάποια στιγμή να το δει και ο ίδιος προσωπικώς, πώς θα προσεγγίσει την επίλυση του προβλήματος.

Θέλω να προσθέσω και κάτιο άλλο. Αυτά τα γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα τον τελευταίο -καιρό και σας είπα με το εμπάργκο στη Γιουγκοσλαβία, με τα γεγονότα με τους βόρειους γείτονές μας- δημιούργησαν προβλήματα σε καίριες παραμεθόριες περιοχές μας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπροεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**)

Δέστε τι συνέβη με την οικονομία του Νομού Φλώρινας όπου έχουν μαραζώσει εκεί όλες οι επιχειρήσεις, και αναμένεται από την Κυβέρνηση κάποια λύση. Το εμπάργκο, λοιπόν, που δημιουργήθηκε και με τα Σκόπια απομόνωσε τελείως αυτήν την περιοχή και αν δεν τη στηρίξουμε, καταρρέει οικονομικά.

Είναι ανάγκη, λοιπόν, να προστέξει η Κυβέρνηση και να στηρίξει αυτές τις επιχειρήσεις, είτε είναι τουριστικές είτε και άλλης μορφής όπως γεωργικές ή, αν θέλετε, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπου οι άνθρωποι έκαναν τόσες προσπάθειες,

πλην όμως από κακές πολιτικές αν θέλετε και κακές συγκυρίες χωρίς να φταίνε οι ίδιοι οδηγήθηκαν στην κατάσταση να τους τα πάιρνουν όλα με πλειστηριασμό.

Επαναλαμβάνω, κύριε Υπουργέ, ότι είναι ανάγκη να λύσετε το πρόβλημα αυτό που δημιουργήθηκε ιδιαίτερα στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου με τα γνωστά προβλήματα λόγω των εξ ανατολών γειτόνων μας, δηλαδή τους Τούρκους, όπου δεν φταίνε οι επενδυτές. Βεβαίως, ξέρουμε αυτά τα οποία κάνει η Τουρκία. Είναι γνωστή σε όλους μας η επεκτατική πολιτική της Τουρκίας με τα αλλεπάλληλα γεγονότα, χωρίς να έχουν κανένα απολύτως δικό και όμως επιμένουν προς αυτήν την κατεύθυνση, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται αυτές οι καταστάσεις.

Επιβάλλεται, λοιπόν, η Κυβέρνηση να στηρίξει αυτούς τους ανθρώπους και να κάνετε δεκτή την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας, κύριε Υπουργέ. Ορισμένες φορές είναι ανάγκη να κατανοείτε το δίκιο αυτού του θέματος. Ακόμη να δέχεται και σωστές προτάσεις της Αντιπολίτευσης η Κυβέρνηση. Να μην είμαστε τόσο εύκολοι στο να καταψήφιζουμε, στο να απορρίπτουμε με ορισμένα άλλοθι τα οποία αναζητάτε και τα οποία δεν στηρίζονται σε τίποτα. Εδώ το δίκιο είναι καταφανέστατο. Από την άλλη μεριά σαν Κυβέρνηση δεν κάνατε τίποτα. Συνεπώς σωστά επροτάθη από τη Νέα Δημοκρατία η λύση αυτού του προβλήματος. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Χρήστος Πάχτας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας): Κύριοι συνάδελφοι, όλοι συνειδητοποιούμε ότι η πρόταση νόμου των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας αφορά τη ρύθμιση των χρεών των τουριστικών επιχειρήσεων στα νησιά των νομών Δωδεκανήσου, Λέσβου, Χίου, Κρήτης και Κυκλαδών, προκειμένου οι επιχειρήσεις αυτές να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους προς τις τράπεζες.

Η προτεινόμενη ρύθμιση, πέρα από το τεράστιο δημοσιονομικό κόστος που συνεπάγεται, είναι βέβαιο ότι θα εγείρει ανάλογα αιτήματα και από άλλες περιοχές της χώρας μας, όπου και εκεί υπάρχουν αντίστοιχα προβλήματα, ενώ παράλληλα πιστεύουμε ότι θα προκαλέσει σημαντικές στρεβλώσεις στον κλάδο, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν για το σύνολο της εθνικής οικονομίας, πολύ περισσότερα απ' αυτά τα οποία υποτίθεται ότι επιδιώκει να λύσει το σχέδιο νόμου. Άλλα και στις ίδιες περιοχές το Αιγαίου η προτεινόμενη ρύθμιση αυτόματα θα εγείρει διεκδικήσεις από τους άλλους παραγωγικούς κλάδους και επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα να ανατραπεί η ομαλή εξυπηρέτηση των τραπεζικών δανείων.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να πω ότι το 1997 το σύνολο των εξαγωγών αγαθών της χώρας ανήλθε σε τρεις χιλιάδες δισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή σε τρία τρισκατομμύρια (3.000.000.000.000) δραχμές, ενώ το συνολικό συνάλλαγμα από την εξαγωγή τουριστικών υπηρεσιών ανήλθε στο ίμισυ ακριβώς, στα χίλια πεντακόσια δισεκατομμύρια, δηλαδή σε ενάμισι τρισκατομμύριο (1.500.000.000.000) δραχμές.

Τα στοιχεία αυτά είναι ενδεικτικά και δείχνουν τη σημασία των δύο κλάδων στη διαμόρφωση των τάσεων στο ισοζύγιο πληρωμών της χώρας.

Εάν, λοιπόν, προχωρήσουμε σε μία γενικότερη ρύθμιση των χρεών των τουριστικών επιχειρήσεων, είναι βέβαιο ότι θα υπάρχουν ανάλογα αιτήματα και από τους άλλους παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας μας.

Η διακριτική μεταχείριση των επιχειρήσεων της ίδιας περιοχής δημιουργεί εύλογες αντιδράσεις, οι οποίες δεν μπορεί να αγνοηθούν από την υπεύθυνη πολιτική γησεία του τόπου. Είναι βέβαιο ότι ούτε ο προϋπολογισμός ούτε η δημοσιονομική προσαρμογή εν όψει της κρίσιμης ένταξης της οικονομίας της χώρας στην τρίτη φάση της Ο.Ν.Ε. επιπτέπουν μία τέτοια δημοσιονομική επιβάρυνση, το πραγματικό βάρος της οποίας δεν έχει ακριβώς εκτιμηθεί ούτε από τους κυρίους συναδέλφους, που καταθέτουν αυτήν την πρόταση νόμου.

Σύμφωνα δε με την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η προκαλούμενη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού ή σε βάρος του λογαριασμού του v. 128/1975

από την καταβολή του 30% του συνόλου των οφειλόμενων δανείων των τουριστικών και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων δεν μπορεί να εκτιμηθεί, διότι δεν είναι γνωστά τα στοιχεία των επιχειρήσεων.

Υπάρχει, πράγματι, πρόβλημα με τα στοιχεία των χρεών, δεδομένου ότι, πρώτον, υπάρχει σύγχυση μεταξύ εξυπηρετούμενων και μη δανείων. Και σε αυτό δεν υπάρχει επίσης συγκεκριμένη πρόταση από την πρόταση νόμου.

Δεύτερον, υπάρχουν συνεχείς προσαυξήσεις στα καθυστερούμενα δάνεια από τόκους υπερημερίας και λοιπές προσαυξήσεις.

Τρίτον, υπάρχει επίσης σύγχυση μεταξύ των δανείων για πάγιες εγκαταστάσεις και λοιπό εξοπλισμό και του δανεισμού των επιχειρήσεων για κεφάλαιο κίνησης. Στις περισσότερες των περιπτώσεων τα δάνεια για πάγιες εγκαταστάσεις και λοιπό εξοπλισμό ήταν ήδη επιδοτούμενα, αφού είχαν ενταχθεί ήδη σε διατάξεις του αναπτυξιακού v. 1892/1990. Ουσιαστικά, δηλαδή, ζητάτε και επιπλέον επιχορηγήσεις στις ήδη επιχορηγήσεις που έχουν πάρει μέχρι τώρα.

Τέταρτον, υπάρχει σύγχυση, εάν η ρύθμιση αφορά το σύνολο των σε καθυστέρηση χρεών ή εάν αφορά το υπόλοιπο των υφιστάμενων δανείων στο τέλος του 1997.

Είναι καλό, όταν καταθέτουμε τέτοιες προτάσεις νόμου, να έχουμε τουλάχιστον αποσαφήνισει το τοπίο που προσδιορίζει την οικονομική επιβάρυνση στον τακτικό προϋπολογισμό, άρα στον Έλληνα φορολογούμενο.

Όπως ακριβώς είναι διατυπωμένη η πρόταση νόμου, είναι τελείως αόριστη και κατά συνέπεια δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί επακριβώς το τεράστιο δημοσιονομικό κόστος, που συνεπάγεται η τυχόν ψήφιση της πρότασης νόμου.

Από την άλλη πλευρά, το υφιστάμενο νομικό καθεστώς παρέχει τη δυνατότητα ρύθμισης στα πλαίσια του v. 128/1975. Το θέμα είναι εάν οι υφιστάμενοι πόροι είναι επαρκείς στα πλαίσια του νόμου και για τις επιπλέον αυτές ρυθμίσεις που εσείς ζητάτε με την πρόταση νόμου. Και είμαι βέβαιος ότι αυτό το γνωρίζετε. Άρα, η πρόταση νόμου γίνεται για τη δημιουργία εντυπώσεων και μόνο.

Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις στο τέλος του 1994 στους νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου το σύνολο των οφειλών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων υπερέβαινε τα είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000) δραχμές. Στο τέλος του 1997 το ανωτέρω ποσό μαζί με τις νέες καθυστερήσεις υπερέβη τα πενήντα δισεκατομμύρια (50.000.000.000) δραχμές. Ενδεικτικά μόνο αναφέρουμε ότι στην Εμπορική Τράπεζα, που στο τέλος του 1994 το υφιστάμενο υπόλοιπο των χρεών ήταν ενάμισι δισεκατομμύριο (1.500.000.000) δραχμές, στο τέλος του Ιουλίου του 1998 τα υπόλοιπα των επιχορηγήσεων ήταν 13,9 δισεκατομμύρια δραχμές. Το ενάμισι δισεκατομμύριο (1.500.000.000) έγινε 13,9 δισεκατομμύρια δραχμές.

Με τα δεδομένα αυτά, γίνεται σαφές ότι η επιβάρυνση η δημοσιονομική από τυχόν αποδοχή της πρότασης αυτής, μόνο για τους αναφερόμενους νομούς, θα είναι τελικά κάποιες δεκάδες δισεκατομμύρια δραχμές, σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη στιγμή για τον κρατικό προϋπολογισμό. Και θα πρέπει να αναζητήσουμε, μέσα από την πρόταση σας, άλλες εναλλακτικές προτάσεις.

Σε ό,τι αφορά τώρα τα επιμέρους άρθρα, θα ήθελα να σημειώσω τα εξής:

Το άρθρο πρώτο είναι τελείως ασαφές. Και η εφαρμογή του, όπως έχει, μπορεί να καλύψει όλους τους νομούς του Αιγαίου. Και εισάγει διακριτική μεταχείριση, μόνο για τις τουριστικές επιχειρήσεις των νησιών του Αιγαίου Πελάγους.

Όσον αφορά το εδάφιο β. της παραγράφου 1, εξετάζεται και η νομιμότητα της πρότασης, αφού ουσιαστικά ανατρέπονται διαδικασίες εκποίησης επιχειρήσεων του v. 2000/1992, που έχουν ήδη ξεκινήσει και δεν έχουν ακόμη αποπερατωθεί.

Με το άρθρο τρίτο, επιδιώκεται ρύθμιση των οφειλόμενων ποσών ως εξής:

Πρώτον, 50% με διαγραφή του αλήκτου δανείου σε βάρος των τραπεζών. Για την ακριβεία, ο χρησιμοποιούμενος όρος της παραγράφου 1.a. του άρθρου 3 είναι τελείως αδόκιμος,

αφού αναφέρει επί λέξει ότι: "Το πενήντα τοις εκατό (50%) του αλήκτου δανείου θα αντιλογίσουν οι τράπεζες." Ορθότερο ήταν να γραφεί, για να κατανοούμε και καλύτερα, ότι "Το πενήντα τοις εκατό (50%) θα διαγράψουν οι τράπεζες" σε βάρος των αποτελεσμάτων τους και των μετόχων των τραπεζών. Είναι βέβαιο ότι τέτοια διαγραφή αλλοιώνει τα αποτελέσματα προγενέστερων χρήσεων και επηρεάζει δυσμενώς τη χρηματιστηριακή αξία των τραπεζών, σε μία περίοδο που όλοι νομίζουμε ότι πρέπει να βοηθήσουμε, έτσι ώστε να προχωρήσει με μεγαλύτερους ρυθμούς η μεταρρύθμιση αυτού του πεδίου και βεβαίως, να διευκολύνουμε στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τραπεζικού μας συστήματος.

Δεύτερον, το 30% θα καταβληθεί από το δημόσιο στις τράπεζες. Και αποτελεί άμεση επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Εάν γίνει δεκτή η πρόταση νόμου, το πραγματικό βάρος για τον κρατικό προϋπολογισμό, θα αυξηθεί σημαντικά, αφού πολλές επιχειρήσεις, που εξυπηρετούν σήμερα τα δάνεια τους κανονικά, θα πάψουν να τα εξυπηρετούν, προκειμένου να τύχουν και νέας επιδότησης από τον προϋπολογισμό. Μία φορά, όταν εντάχθηκαν στις διατάξεις του νόμου, επιχορηγήθηκαν. Τώρα, ζητούμε μία επιπλέον επιχορήγηση.

Και τρίτον, το 20% να καταβληθεί από την ίδια την επιχείρηση.

Αντί αυτής της επιλεκτικής ρύθμισης, η κυβέρνηση στην πράξη αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει το πρόβλημα σε μία γενικότερη βάση, σε συνεργασία με την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών και τους αρμόδιους φορείς.

Ειδικότερα, μετά την ψήφιση του άρθρου 12 του ν. 2601/1998, που ρυθμίζει το θέμα του ανατοκισμού σε μία μόνιμη και δίκαιη βάση, έδωσε τη δυνατότητα στις διοικήσεις των κρατικών τραπεζών να προβαίνουν κατά περίπτωση σε ρυθμίσεις των χρεών με κριτήρια τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, αλλά και το συμφέρον της εθνικής οικονομίας και του ελληνικού λαού.

Και θέλω να επισημάνω εδώ ότι προχωρήσαμε και πέραν ακόμη από την απόφαση του Αρείου Πάγου.

Το παράδειγμα της Κτηματικής Τράπεζας, που ανέφερε και ο κ. συνάδελφος είναι νομίζω χαρακτηριστικό. Πράγματι, η περίπτωση της Εθνικής Κτηματικής Τράπεζας της Ελλάδος, επαλήθευε αυτό το οποίο υποστηρίζουμε ως Κυβέρνηση. Η διοίκηση της Κτηματικής Τράπεζας με απόφαση του διοικητικού της συμβουλίου, προχώρησε σε σημαντικότατες διαγραφές τόκων υπερημερίας και συμβατικών τόκων. Για το ανεξόφλητο υπόλοιπο του χρέους, παρέχει επίσης ορισμένες διευκολύνσεις στους πελάτες της.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, στο βαθμό που αυτό ήταν αναγκαίο, στρέιξε, στρέιζει και ενισχύει την προσπάθεια της Κτηματικής Τράπεζας, αλλά και των άλλων τραπεζών που κινούνται προς την ίδια κατεύθυνση. Θα ήθελα επίσης να επισημάνω, ότι όπως είπα και προηγουμένως, προχωρήσαμε και πέραν από την απόφαση του Αρείου Πάγου. Γιατί, πέραν όλων αυτών που καταθέσατε, στην επιστολή του κ. Παπαντωνίου προς την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, περιέχονται και άλλες προτάσεις που βάίνουν πολύ προχωρημένα, θα έλεγα, σε σχέση με αυτά που αναζητούμε. Γιατί θέλουμε να αντιμετωπίσουμε την υπερχρέωση επιχειρήσεων, λόγω των υψηλών επιποκίων του παρελθόντος, σε συνδυασμό με τον χωρίς κανέναν περιορισμό ανατοκισμό των οφειλόμενων σε καθυστέρηση τόκων.

Έχει ζητηθεί από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας προς τις Τράπεζες να αναμορφώσουν τα ανεξόφλητα υπόλοιπα δανείων ή πιστώσεων που πηγάζουν από υφιστάμενες συμβάσεις χωρίς συμφωνία περί ανατοκισμού, αφαιρώντας από αυτά, τα ποσά που προέρχονται από την κεφαλοποίηση των τόκων εξ ανατοκισμού σε χρονικά διαστήματα μικρότερα του εξαμήνου.

Ακόμη, χάριν της εξυγίανσης βιώσιμων επιχειρήσεων, ώστε αυτές να μπορέσουν να συμβάλουν στην προσπάθεια για την οικονομική ανάπτυξη, οι τράπεζες μπορούν πλέον να αφαιρούν μέρος ή το σύνολο των εξωλογιστικά προσδιορισθέντων κατ'

εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του ν. 2062 τόκων, όπως είπα και προηγουμένως, με τις προϋποθέσεις που βάζει η επιστολή του κ. Παπαντωνίου.

Εδώ θέλω να επισημάνω ότι αυτά είναι πέραν από την απόφαση του Αρείου Πάγου. Με τον τρόπο αυτό και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, οι εμπορικές τράπεζες προχωρούν σε ρυθμίσεις που οδηγούν και σε μείωση των επισφαλών απαιτήσεων στη σωστή κατανομή των πόρων, χωρίς βέβαια να εμποδίζεται το δικαίωμα των επιχειρήσεων να αποτύχουν.

Επίσης, θα ήθελα στο σημείο αυτό να σας ενημερώσω, κύριοι συνάδελφοι, με συγκεκριμένα στοιχεία που αφορούν τις δανειακές οφειλές προς την ΕΤΒΑ, των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων των νησών του Αιγαίου πλην της περιφέρειας της Κρήτης.

Από τα στοιχεία της ΕΤΒΑ προκύπτουν τα εξής: Οι συνολικές οφειλές ανέρχονται σε 39,6 δισεκατομμύρια δραχμές και αφορούν ένα σύνολο διακοσίων τριάντα έξι επιχειρήσεων. Από τις επιχειρήσεις αυτές οι εκατόν είκοσι πέντε εξυπηρετούν κανονικές τις οφειλές τους και οφείλουν ποσό 9,5 δισεκατομμύρια δραχμές. Οι υπόλοιπες εκατόν έντεκα επιχειρήσεις με οφειλές ύψους 30,1 δισεκατομμύρια δραχμές δεν εξυπηρετούν τις οφειλές τους. Πρέπει να υπογραμμισθεί ότι εάν οι επιχειρήσεις αυτές προσέλθουν στην ΕΤΒΑ, με τις υπάρχουσες δυνατότητες ρυθμίσεων, μέσα από το νέο πλαίσιο που διαμορφώσαμε και ρυθμίσουν τις οφειλές τους, με βάση το πλαίσιο που έχει εγκρίνει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, τότε το ποσό των τριάντα δισεκατομμυρίων (30.000.000.000) δραχμών μπορεί να μειωθεί μέχρι και 40%-50%, δηλαδή θα περιορισθεί γύρω στα δέκα πέντε δισεκατομμύρια με είκοσι δισεκατομμύρια (15.000.000.000-20.000.000.000) δραχμές, λόγω προβλέπομένης διαγραφής ή παγώματος οφειλών.

Το συμπέρασμα είναι ότι υπάρχουν δυνατότητες ρυθμίσεων, αρκεί να θέλουν και οι επιχειρήσεις.

Σχετικά με τις παρατηρούμενες υψηλές καθυστερήσεις των δανείων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

Πρώτον, στις περισσότερες από τις εκατόν έντεκα επιχειρήσεις που δεν εξυπηρετούν τις οφειλές τους έχουν ήδη εγκριθεί πολλές, από πέντε έως επτά ρυθμίσεις μέχρι σήμερα, ρυθμίσεις που έχουν γίνει κατά καιρούς χωρίς αποτέλεσμα. Και νομίζω ότι όλοι θα συμφωνήσουμε ότι κάποια στιγμή θα πρέπει να υπάρξει μια καταληκτική ημερομηνία. Υπάρχουν και ορισμένα όρια σ' αυτές τις ρυθμίσεις, προς όφελος θα έλεγα και της ελληνικής οικονομίας και της εξυγίανσης των ιδιων των επιχειρήσεων.

Δεύτερον, σύμφωνα με τα στοιχεία των υπηρεσιών της Τράπεζας οι εκατό περίπου από τις εκατόν έντεκα επιχειρήσεις είναι βιώσιμες και αν ρυθμίσουν τις οφειλές τους, σύμφωνα με το πλαίσιο ρυθμίσεων που έχει εγκρίνει ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, έχουν τη δυνατότητα να τις εξυπηρετήσουν, επειδή με βάση το πλαίσιο διαγράφεται η παγώνει ένα σημαντικό τμήμα των οφειλών τους.

Η άρνησή τους να προβούν σε ρύθμιση οφειλεται στις προσδοκίες που έχουν δημιουργηθεί, ότι το κράτος θα χαρίσει μερικά ή ολικά τις οφειλές αυτές, σήμερα, αύριο ή μεθαύριο. Νομίζω ότι αυτές οι προσδοκίες πρέπει κάποια στιγμή να συνειδητοποιήσουμε ότι πρέπει να ενισχύουμε τις υγείες επιχειρήσεις, για να έχουμε και ανταγωνιστική οικονομία σε όλα τα επίπεδα της χώρας.

Το λέω αυτό γιατί πιστεύω ότι πολλά προβλήματα υπερχρέωσης των επιχειρήσεων και υπερδανεισμού τους δημιουργούνται από το ότι ορισμένες απλές αρχές της πολιτικής οικονομίας αγνοούνται, με αποτέλεσμα να θέλουμε να κρατήσουμε στη ζωή επιχειρήσεις που δεν έχουν τις αναγκαίες προϋποθέσεις. Το κόστος της διατήρησης στη ζωή αυτών των επιχειρήσεων είναι πράγματι τεράστιο για το κοινωνικό σύνολο, αφού επιβαρύνει ουσιαστικά και τις υγείες επιχειρήσεις και τον απλό φορολογούμενο πολίτη.

Κανείς δεν μπορεί να στερήσει τις επιχειρήσεις από το δικαίωμά τους να επιτύχουν ή να αποτύχουν στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα. Εμείς ευχόμαστε να είναι έτοιμες

να πετύχουν σε ένα ευνοϊκότερο περιβάλλον που καθημερινώς δημιουργούμε για την ελληνική οικονομία.

Είναι βέβαιο ότι πολλές επιχειρήσεις, πολλές επενδύσεις που εντάθηκαν στις διατάξεις του αναπτυξιακού μας νόμου δεν ολοκληρώθηκαν, όχι μόνο στα νησιά του Αιγαίου, αλλά σε όλην την Ελλάδα και αυτό γιατί η δηλούμενη ως ίδια συμμετοχή, η δική τους συνεισφορά στην επιχειρηματική δραστηριότητα δεν ήταν ούτε δεδομένη πάντοτε, ούτε διαθέσιμη. Πολλές φορές επίσης, υποτίμηθηκε το κόστος κατασκευής.

Επίσης –και θα συμφωνήσουμε όλοι με αυτό που είπατε εσείς προηγουμένως– υπάρχει η καθυστέρηση καταβολής μερικές φορές του τραπεζικού δανείου. Κανείς δεν ισχυρίστηκε ότι το τραπεζικό σύστημα της χώρας λειτουργεί άψογα.

Επίσης, διότι οι κρίσιμες παραδοχές για την κατασκευή και λειτουργία της μονάδας, δεν επαληθεύτηκαν. Η ανάληψη, λοιπόν, του επιχειρηματικού κινδύνου δεν μπορεί εσαεί να μετατίθενται στους λοιπούς παραϊδωτικούς κλάδους της χώρας, ούτε βεβαίως στον Έλληνα φορολογούμενο πολίτη.

Θέλω επίσης να επισημάνω πως σε ό,τι αφορά τα νησιά του Αιγαίου και τις νησιωτικές περιοχές στην πατρίδα μας, έχουμε πρόσφατα αντιμετωπίσει μια άλλου είδους παρέμβαση, γιατί μέχρι πριν από λίγο καιρό μέχρι και το 1996, τα νησιά αντιμετωπίζονταν ενιαία με άλλες μειονοτικές ή περιφερειακές περιοχές. Τα τελευταία έτη εφαρμόζεται η πολιτική ευνοϊκής φορολογικής αντιμετώπισης των νησιών με μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ έως και 30%, σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα.

Θα υπενθυμίσω ότι μετά την παρέμβαση του Πρωθυπουργού της χώρας μας κ. Σημίτη, για πρώτη φορά το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το 1996 μια σειρά μέτρων για τα νησιά του Αιγαίου. Έτσι, στις αρχές του 1997, ξεκίνησε η εφαρμογή ειδικών φορολογικών και οικονομικών κινήτρων στα μικρά νησιά του Αιγαίου με πληθυσμό μέχρι 3100 κατοίκους για τη μείωση του κόστους διαβίωσης στα νησιά και την ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Για τους μόνιμους κατοίκους των μικρών νησιών μειώνεται ο φόρος εισοδήματος αγοράς και γονικής παροχής ακινήτων.

Για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στα μικρά νησιά μειώνεται ο συντελεστής φορολογίας και το κατώτατο όριο υπαγωγής ιδιωτικών επενδύσεων στον αναπτυξιακό νόμο σε είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δραχμές, ενώ οι επιχειρήσεις σε νησιά κάτω των πεντακοσίων κατοίκων εξαιρούνται από τα αντικειμενικά κριτήρια.

Από φέτος στη ζώνη Δ' των μέγιστων κινήτρων για ιδιωτικές επιχειρήσεις του αναπτυξιακού νόμου συμπεριλαμβάνονται τα νησιά της ελληνικής επικράτειας με πληθυσμό μέχρι τρεις χιλιάδες κατοίκους, όλα τα νησιά της περιφέρειας του Βορείου Αιγαίου, η νήσος Θάσος, ο Νομός Δωδεκανήσου, πλην της πόλης της Ρόδου. Έτσι, με το νέο αναπτυξιακό νόμο οι περιφέρειες του Αιγαίου παραμένουν στη ζώνη Δ' που αντιστοιχεί στη μέγιστη επιδότηση 40%, όπως και η Θράκη.

Ως προς τις τουριστικές επιχειρήσεις συνεχίζουν με το νέο νόμο να επιχορηγούνται οι ίδιες επιχειρήσεις και καινοτομία αποτελεί η δυνατότητα υπαγωγής στον αναπτυξιακό νόμο επενδύσεων εκσυγχρονισμού υφισταμένων campings.

Θα ήθελα επίσης να ενημερώσω το Τμήμα, σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση γίατες τις περιφέρειες του Αιγαίου, αλλά και τις νησιωτικές περιφέρειες από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης σε σύγκριση με άλλες περιφέρειες. Απλά, θα καταθέσω μερικούς αριθμούς που δείχνουν τη δημόσια δαπάνη ανά κάτοικο σε δραχμές στις νησιωτικές περιφέρειες και στις λοιπές περιφέρειες.

Να πω απλά ότι η περιφέρεια του Βορείου Αιγαίου είναι η περισσότερο προνομιούχος, δεδομένου ότι η δημόσια δαπάνη ανά κάτοικο από το συνολικό πρόγραμμα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης ανέρχεται σε τετρακόσιες είκοσι τέσσερις χιλιάδες (424.000) δραχμές, στα Ιόνια νησιά σε τριακόσιες πενήντα επτά χιλιάδες (357.000) δραχμές, στο νότιο Αιγαίο σε τριακόσιες σαράντα οκτώ χιλιάδες (348.000) δραχμές και στη συνέχεια ακολουθεί η Θράκη, η Δυτική Μακεδονία για να

καταλήξουμε στη Κεντρική Μακεδονία με εκατόν τριάντα έξη χιλιάδες (136.000) δραχμές και στην Αττική τέλος με ογδόντα μία χιλιάδες (81.000) δραχμές. Άρα, ο νησιώτικος χώρος του βορείου Αιγαίου, των Ιόνιων νησιών και του νοτίου Αιγαίου, έχει περίπου εξαπλάσια δημόσια δαπάνη ανά κάτοικο απ' ότι έχει η Αττική και πολλαπλάσια απ' ότι έχουν οι υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας μας.

Θα ήθελα επίσης, να επισημάνω ότι οι δημόσιες επενδύσεις ακολουθούν και στα νησιά μας τους πρωτόγνωρους ρυθμούς της κατά 20% ετήσιας αύξησης, ότι η ποιότητα και το μέγεθος αυτών των υποδομών βελτιώνεται συνεχώς, ότι υπάρχει ένα πρωτόγνωρο πρόγραμμα που είναι σε εξέλιξη σε όλο το νησιώτικο χώρο και ότι το γεγονός αυτό συμπαρασύρει και τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα. Υπάρχουν, λοιπόν, πολλές, πάμπολλες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα που αναπτύσσουν δραστηριότητα.

Να επισημάνω απλά ότι για το βόρειο και νότιο Αιγαίο έχουμε εγκρίνει ένα ύψος επενδύσεων είκοσι δύο δισεκατομμυρίων πεντακοσίων εκατομμυρίων (22.500.000.000) δραχμών και από αυτά τα έντεκα δισεκατομμύρια εξακόσια εκατομμύρια (11.600.000.000) δραχμές είναι ίδια κεφάλαια. Η επιχρόγηση είναι περίπου επτά δισεκατομμύρια πεντακόσια εκατομμύρια (7.500.000.000) δραχμές και από αυτά έχουν ήδη εκταμιευθεί περίπου τα τέσσερα δισεκατομμύρια επτακόσια εκατομμύρια (4.700.000.000) δραχμές.

Άρα, φαίνεται ότι η ανάπτυξη στα νησιά του Αιγαίου προχωρά με τους ρυθμούς που ίσως θα θέλουμε σιγά-σιγά να αγγίξουμε προς το τέλος του 20ου αιώνα.

Θα έλεγα, επίσης, ότι διαμορφώνουμε ένα σταθερό περιβάλλον ανταγωνιστικό για την ελληνική οικονομία και για τον επιχειρηματικό κόσμο και είναι αυτό νομίζω που δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ένα καλύτερο αύριο για το νησιώτικο χώρο.

Κλείνοντας, να πω μία φράση και μόνο σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό που γίνεται από εδώ και μπροστ. Όπως γνωρίζετε με την κατάθεση του περιεχομένου της "Αντζέντα 2000" από τον πρόεδρο Σαντέρ, διαμορφώνουμε το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Και θα ήθελα να επισημάνω από αυτό το Βήμα αυτήν τη στιγμή ότι θα υπάρξει ειδική μέριμνα, θα υπάρξει ειδική γραμμή για τον νησιώτικο χώρο, για τα νησιά του Αιγαίου συγκεκριμένα, γιατί θέλουμε να αναδείξουμε το νησιώτικο χώρο με τις ιδιαιτερότητές του στην επόμενη προγραμματική περίοδο μέσα από τις δυνατότητες που μας δίνονται από το χρηματοοικονομικό πλαίσιο της περιόδου 2000-2008. Έτσι νομίζουμε και σε σχέση με το περιβάλλον που δημιουργούμε σήμερα το οικονομικό, με την ένταξη της χώρας μας στις ισχυρές ευρωπαϊκές οικονομίες, ότι διαμορφώνουμε τις καλύτερες προϋποθέσεις για κάτι καλύτερο στα νησιά του Αιγαίου.

Αυτή η πρόταση νόμου, κύριοι συνάδελφοι, για τους λόγους που ανέφερα προηγουμένους, βεβαίως δεν μπορεί να γίνει δεκτή από την Κυβέρνηση. Υπάρχουν ρυθμίσεις που είναι σε εξέλιξη, υπάρχουν προοπτικές που καθημερινά δημιουργούμε. Νομίζω ότι κάτω απ' αυτές τις συνθήκες πρέπει από κοινού να παλέψουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Τζωάννος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με προσοχή τα όσα διάβασε ο κύριος Υφυπουργός. Καλά μας τα διάβασε, αλλά η ουσία είναι ότι τελικά δεν απήντησε στο βασικό θέμα, που είναι η επιβίωση της οικονομίας των νησιών του Αιγαίου και ειδικότερα ενός βασικού κλάδου αυτής της οικονομίας τους που είναι ο τουρισμός. Προσπάθησε μάλιστα ο κύριος Υφυπουργός με διάφορα επιχειρήματα, θα τα αποκαλούσα σοφιστές, να σπείρει ζιζάνια ανάμεσα σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας δίνοντας και κάποια στοιχεία, λέγοντας ότι "Ξέρετε δίνουμε τόσα στον τουρισμό, αλλά το μερίδιο σε εξαγωγές από άλλους τομείς είναι αυτό". Μα, σε αυτά τα νησιά ο τουρισμός αποτελεί κεντρική δραστηριότητα, γύρω από την οποία αναπτύσσονται αυτά που αρέσκεται να

λέει και η Υπουργός Ανάπτυξης τα clusters, τα δίκτυα οικονομικής δραστηριότητας, αλληλούποστήριξης των επιχειρήσεων.

Αν καταρρεύσει ο τουρισμός, θα καταρρεύσουν και άλλες επιχειρήσεις άλλων δραστηριοτήτων. Και εν πάσῃ περιπτώσει, δεν ερχόμαστε εδώ να φέρουμε –είναι ανεπιτρέπτο– έναν τομέα οικονομικής δραστηριότητας σε αντιπαράθεση με τον άλλο, για να αποφύγουμε τις ευθύνες μας.

Είπε και κάτι άλλο πολύ ενδιαφέρον και αποκαλυπτικό της φιλοσοφίας της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης, ο κύριος Υπουργός. Τι είπε; Ότι και δίκιο να έχουν στα θέματα της τοκογλυφίας, δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε, γιατί θα ρίξουμε το Χρηματιστήριο. Μα, κύριε Πρόεδρε, το Χρηματιστήριο δεν έχει ανάγκη τέτοιων ρυθμίσεων για να αναπτυχθεί. Ένα υγέις Χρηματιστήριο βασίζεται στην αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των επιχειρήσεων και όχι σε καταχρηστικές συμπεριφορές ορισμένων επιχειρήσεων. Δεν νομίζω ότι ούτε και οι μέτοχοι θα ήθελαν κάτι τέτοιο.

Εν πάσῃ περιπτώσει, νομίζω ότι στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σκοινί και δη σήμερα, όταν έχουμε το φάσκο της Ιονικής και την παραπλανητική προπαγάνδα της Κυβέρνησης σε σχέση με το Χρηματιστήριο τους τελευταίους μήνες, που προσπάθησε να χρησιμοποιήσει την πορεία του Χρηματιστηρίου, ως δήθεν αναγνώριση των επιτυχιών της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Τώρα τι θα πει η Κυβέρνηση για το Χρηματιστήριο, όταν έχουμε το φάσκο της Ιονικής, αλλά και προηγούμενα φιάσκα του τύπου της Ολυμπιακής Αεροπορίας;

Αν ένα μέρος από τα δισεκατομμύρια, από τις σπατάλες από την κακή διαχείριση στις ΔΕΚΟ, όπως στην Ολυμπιακή Αεροπορία, το χρησιμοποιούσατε για την στήριξη των παραμεθορίων περιοχών, θαύματα θα είχαμε κάνει. Έρχεσθε τώρα να μας πείτε "Ξέρετε, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους δεν έχει προσδιορίσει τη δαπάνη" ωσάν να φταίμε εμείς, που προτείναμε αυτές τις λύσεις. Αφού είχατε όλα αυτά τα στοιχεία, ας τα δίνατε στο Γενικό Λογιστήριο να κάνει μια κατά προσέγγιση εκτίμηση της δαπάνης του δημοσίου ή της Τραπέζας της Ελλάδας. Και ειρήσθω εν παρόδω, προτείνουμε ένα μέρος να το αναλάβει η Τράπεζα της Ελλάδος, επειδή διατηρεί και την εμπορική της δραστηριότητα ως εμπορική τράπεζα. Και αυτό είναι ασύνθετος σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Έχει σχετική κερδοφορία και από αυτές τις δραστηριότητες και από τις σχέσεις της με το δημόσιο, δείτε τους ισολογισμούς της.

Δεν θα έβλαπτε λοιπόν, γιατί κρατικός οργανισμός είναι, να συμμετείχε σε μία συγκεκριμένη επιδότηση, που θα είχε αναπτυξιακό χαρακτήρα. Εδώ δεν μιλάμε για χαριστικές ρυθμίσεις, ούτε θέλουμε στρεβλώσεις του οικονομικού συστήματος. Απλώς, θέλουμε μία αποκατάσταση ζημιάς η οποία επήλθε με ευθύνη του δημοσίου, του κράτους. Διότι το κράτος, όταν ανέλαβε υποχρεώσεις χορήγησης ενισχύσεων στις επενδύσεις και από δικό του πταίσμα καθυστερούσε την εκταμίευση, προκαλώντας τεράστια ζημιά στο cash flow, στις ταμειακές ροές των υποψηφίων επενδυτών, αναγκάζοντάς τους να δανείζονται πέραν του δέοντος, έχει και αστική ευθύνη για τη ζημιά που προκλήθηκε. Και έχει ευθύνη να την αποκαταστήσει, περαν των σκοπιμοτήτων της οικονομικής ανάπτυξης.

Συνεπώς, εδώ δεν μιλάμε για χαριστικές κινήσεις, αλλά για την εκτέλεση των υποχρεώσεων του κράτους, λαμβάνοντας υπόψη και τα υψηλά επιτόκια που είχαν διαμορφωθεί στη δεκαετία του '80 αναγκάζοντας τις επιχειρήσεις...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηλού Εθνικής Οικονομίας): Και του '90.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Και του '90. Αυτό είναι το θέμα, ποιος φταίει περισσότερο. Όταν τα δημόσια ταμεία λένε στον επιχειρηματία "έλα αύριο και αύριο" και ενώ είχε εγκριθεί η υπαγωγή στον αναπτυξιακό νόμο και έχουμε όλες αυτές τις καθυστερήσεις, εκεί είναι το θέμα;

Είχαμε και κάτι άλλο που μου προκαλεί εντύπωση. Προχθές μιλήσαμε για την παλλαϊκή άμυνα. Και ήλθατε εδώ για να κάνετε αναλύσεις για την κατά κεφαλή δαπάνη –αν είναι

δαπάνη, διότι δεν ξέρουμε τις πραγματικές εκταμιεύσεις– στις διάφορες περιοχές της χώρας.

Και αυτό για να σπειρέτε ζιζάνια, αποφεύγοντας τις ευθύνες σας μεταξύ περιοχών. Προηγουμένως το κάνατε μεταξύ κλάδων οικονομικής δραστηριότητας προσπαθώντας να εφαρμόσετε την αρχή "διαιρέι και βασίλευε". Τώρα το κάνετε μεταξύ περιοχών της χώρας. Εφόσον είμαστε ενιαίο κράτος επιβάλλονται και τα μέτρα συνοχής. Όπως μιλάμε για μέτρα συνοχής σε ευρωπαϊκό επίπεδο πολύ περισσότερο πρέπει να έχουμε μέτρα συνοχής σε εθνικό επίπεδο.

Όσο για την απορροφητικότητα ξέρω από την ιδιαίτερη πατρίδα μου, τη Μυτιλήνη, για τους χαμηλούς ρυθμούς απορροφητικότητας αυτών των κονδυλίων. Θα χρησιμοποιήσω με ένα παράδειγμα για ένα θέμα που χρονίζει και έχει σχέση με τον τουρισμό, την αναπαλαίωση του ιστορικού κέντρου της πόλεως της Μυτιλήνης, το οποίο οι τοπικές διοικήσεις του Π.Α.Σ.Ο.Κ., δήμοι, νομαρχίες, περιφέρειες δεν μπορούν να λύσουν. Βέβαια, είχα θέσει θέμα και για τις λιμνοδεξαμενές που δεν έχουν αξιοποιηθεί πάλι με ευθύνη της Κυβέρνησης. Σας δίνω δύο απλά παραδείγματα για να δείτε ότι τα νούμερα είναι καλά, αλλά η πραγματικότητα είναι διαφορετική, όσον αφορά την αναπτυξιακή τροχιά.

Επίσης, αναφερθήκατε στο δώρο άδωρο της υπουργικής απόφασης. Δεν θα κουράσω το Τμήμα επαναλαμβάνοντας τα πειστικά επιχειρήματα των συναδέλφων μου της Νέας Δημοκρατίας σε ό,τι αφορά τους ανατοκισμούς και την τοκογλυφία. Το πρόβλημα δεν λύθηκε και είναι προς συμφέρον του τραπεζικού συστήματος να υπάρχει και διαφάνεια στις συναλλαγές και αποφυγή καταχρηστικών συμπεριφορών γενικότερα.

Η 'Ενωση Ελλήνικών Τραπέζων έχει φτιάξει έναν κώδικα δεοντολογίας, κάτι που είναι θετικό. Πρέπει να εφαρμόζεται αυτός ο κώδικας, να γίνει υποχρεωτικός και αναδρομικά σ' αυτές τις υποθέσεις. Όταν εμείς ζητήσαμε να γίνει εκκαθάριση λογαριασμών εκεί περιλαμβάνεται και αυτή η διάσταση, κάτι που φαίνεται να αγνοείτε.

Εν πάσῃ περιπτώσει, με την κατάρρευση των τοπικών κοινωνιών δεν πρόκειται να σωθεί το τραπεζικό σύστημα. Θα σωθεί με σωστή νομιματική πολιτική, με σωστά μέτρα αποκρατικοποιήσεων, με προγραμματισμό από πλευράς Κυβερνήσεως, με την αποφυγή φαινομένων του τύπου της Ιονικής Τράπεζας. Δεν αναφέρομαι στο πρόσφατο φιάσκο, αλλά και τις απεργίες που είχαμε από κακούς χειρισμούς που ταλαιπώρησαν την οικονομία, αλλά και ζημιώσαν την τράπεζα. Το κόστος αυτό το εκτιμήσατε τον περασμένο Ιούνιο; Αν το είχατε αποφύγει το όφελος θα είχε δυνητικά συμβάλει ουσιαστικά στην τοπική οικονομική ανάπτυξη.

Θέλω να κάνω μια παρατήρηση. Χαίρομαι, γιατί αναγνωρίστηκε από άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης η σωστή θέση μας, σχετικά με την αρχή του νομοσχεδίου και ότι οι ρυθμίσεις συμβάλλουν στην ανάπτυξη. Βέβαια, λυπάμαι γιατί το Κ.Κ.Ε. βρήκε τη δικαιολογία για να μην ψηφίσει σχετικά με τη διάκριση μικρομεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων. Πρώτα-πρώτα είναι ελάχιστες οι επιχειρήσεις σε αυτές τις περιοχές που μπορούν να χαρακτηρίσθουν με ελληνικά δεδομένα ως μεγάλες επιχειρήσεις. Δεν αξίζει τον κόπο να γίνεται αυτός ο διαχωρισμός. Η ουσία του προβλήματος είναι στα πλαίσια του διεθνούς ανταγωνισμού αυτές οι επιχειρήσεις ανταγωνίζονται επιχειρήσεις σε άλλες χώρες και δεν ανταγωνίζονται μεταξύ τους. Βασικά, προσπαθούν να ανταγωνισθούν τις επιχειρήσεις της Τουρκίας, της Τυνησίας και της Ισπανίας.

'Όλες αυτές οι ελληνικές επιχειρήσεις είναι μικρομεσαίες. Σας θυμίζω, ότι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης χαρακτηρίζεται ως μικρομεσαία επιχειρήση εκείνη που απασχολεί κάτω από πεντακόσια άτομα. Συνεπώς, ποια από αυτές τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις απασχολεί πάνω από πεντακόσια άτομα, για να τη χαρακτηρίσουμε μεγάλη; Και αν λάβετε υπόψη, ότι στα πλαίσια της διεθνοποίησης της οικονομίας οι δικές μας ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ανταγωνίζονται αλυσίδες ξενοδοχειακές, που λειτουργούν με διάφορους τρόπους, οι οποίες συνδέονται και με δίκτυα κράτησης θέσεων, με εταιρείες αεροπορικές, μιλάμε δηλαδή για κολοσσούς, είναι

αστείο να μιλάμε για μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις.

Συνεπώς θέλω να ελπίζω, ότι το ΚΚΕ θα αναθεωρήσει τη θέση του και θα ψηφίσει υπέρ της πρότασης, λαμβάνοντας υπόψη, ότι αυτή συμβάλλει ουσιαστικά στην παλλαϊκή άμυνα στις παραμεθόριες περιοχές, όπως έθηξε και ο εισηγητής μας ο κ. Καραμάριος. Διότι, όταν καταρρεύσει η οικονομία, ποια παλλαϊκή άμυνα θα στήσεις σε αυτές τις περιοχές; Και το θέμα βέβαια, με τις εξελίξεις που έχουμε στα εθνικά θέματα, επειγόντως.

Επειδή έγινε αναφορά για γενικότερες ρυθμίσεις, θέλω να τονίσω επίσης, ότι η συγκεκριμένη πρόταση μας η οποία κατατέθηκε τον περασμένο Δεκέμβριο έχει την έννοια του επείοντος, αποτελεί -αν θέλετε- την αντιμετώπιση των ακραίων συμπτωμάτων από τη δυσλειτουργία του τραπεζικού συστήματος.

Η πρότασή μας αυτή δεν αναφέρει την υποχρέωση του κράτους για τη σφαιρική αντιμετώπιση των προβλημάτων από τους ανατοκισμούς, από την έλλειψη διαφάνεις κ.ο.κ. στις τραπεζικές χορηγήσεις.

Επίσης, θέλω να σας θυμίσω, ότι εμείς κατά τη συζήτηση του προβλήματος των ανατοκισμάτων είχαμε ζητήσει ως Νέα Δημοκρατία να μπει ένα πλαφόν στο ποσό που προκύπτει από τους ανατοκισμούς, το οποίο ισχύει σε άλλες χώρες. Είχαμε αναφέρει την περίπτωση της Κύπρου, παραδείγματος χάριν.

Συνεπώς, επαναλαμβάνω, ότι λυπούμαι γιατί αισθάνομαι σήμερα, απευθυνόμενος στην Κυβέρνηση, ότι ισχύει το ρητό: "Ου με πείσεις καν με πείσεις". Διότι τα επιχειρήματά μας είναι πειστικά, είναι αποδεκτά από την κοινή γνώμη, συμβαδίζουν με την ισορροπημένη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, συμβαδίζουν -αν θέλετε- και με τις αρχές της πολιτικής οικονομίας. Γιατί έγινε κάποια αναφορά για την πολιτική οικονομία.

Δεν ξέρω ποιας σχολής είστε, κύριε Υπουργέ, επειδή τώρα η μόδα είναι η εκσυγχρονιστική πολιτική οικονομία, αν αρνείσθε τον κρατικό παρεμβατισμό για τη διόρθωση των στρεβλώσεων. Διότι γίατο αναφερόμαστε. Δεν μιλάμε για παρεμβάσεις που δημιουργούν στρεβλώσεις, αλλά μιλάμε για μείωση των στρεβλώσεων, για να γίνει πιο ανταγωνιστική η οικονομία.

Με αυτούς, λοιπόν, τους όρους, επαναλαμβάνω, ότι ελπίζω ότι έστω και στο παρά πέντε τουλάχιστο οι Βουλευτές του Π.Α.Σ.Ο.Κ και δη οι Αιγαιοπελαγίτες θα ψηφίσουν το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Ιωαννίδης Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Π.Α.Σ.Ο.Κ, έχει το λόγο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, για να αρχίσω από εκεί που τελείωσε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, από τους συναδέλφους του Π.Α.Σ.Ο.Κ, που νομίζει ότι τους έφερε σε δύσκολη θέση με την κατάληξη της ομιλίας του, τους προερχομένους ή τους εκλεγομένους από την ευαίσθητη περιοχή των νησιών, πρέπει να πω, ότι και εγώ βεβαίως εκλέγομαι σε νησί, στο Λασίθι της Κρήτης. Δεν ξέρω αν το σχέδιο νόμου σας, ως έχει, περιλαμβάνει και την Κρήτη. Διότι το Αιγαίο...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Το γράφει, για την Κρήτη!

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ναι, αλλά το πρώτο άρθρο μιλάει για τα νησιά του Αιγαίου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Και για την Κρήτη.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μιλάει για τα νησιά του Αιγαίου και απ' ό,τι ξέρω μέχρι τώρα η Κρήτη βρίσκεται ανάμεσα Κρητικού και Λιβυκού πελάγους.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Αναφέρεται και η Κρήτη.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Αυτό είναι μία άλλη ιστορία. Δεν πρόκειται να επικεντρώσω την προσοχή μου σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ούτε να "πελαγώσουμε" στα πελάγη.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ασφαλώς και μάλιστα στο Κρητικό Πέλαγος, το τόσο φουρτουνιασμένο.

Κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά τον τουρισμό, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι πρόκειται για μία από τις πιο σημαντικές, οικονομικές και όχι μόνο δραστηριότητες στη χώρα μας, από

την οποία πολλά εξαρτώνται. Θα έλεγα ότι στις μέρες μας ο τουρισμός, η τουριστική βιομηχανία, όπως λέγεται, έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί είναι η πιο εργατοβόρος βιομηχανία.

Ζούμε σε μία εποχή εκτεταμένης και παρατεταμένης ανεργίας όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά σε ολόκληρο τον κόσμο και στην Ευρώπη. Όλη η άλλη εκσυγχρονιστική προσπάθεια στους άλλους τομείς συνεπάγεται, σχεδόν αναποφεύκτως, απώλεια θέσεων εργασίας, με τη χρησιμοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας, επομένως επιδείνωση του μεγάλου προβλήματος της ανεργίας, ενώ αντιθέτως ο τουρισμός ως κατ' εξοχήν εργατοβόρος βιομηχανία συνεπάγεται και με τον εκσυγχρονισμό του αύξηση των θέσεων εργασίας. Η Κυβέρνηση έχει πλήρη συνείδηση αυτής της τεράστιας σημασίας της τουριστικής δραστηριότητας.

'Οσον αφορά την πρόταση νόμου κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να σας πω, ανεξάρτητα από το ότι δεν βλέπω και πολύ έντονη τη συμμετοχή των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας στην υποστήριξη της προτάσεως τους...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Εδώ είναι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας): Ούτε αυτοί που την υπέγραψαν δεν είναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Ε, όχι και δεν είναι αυτοί που υπέγραψαν, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ!

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μην δίνετε έμφαση σε κάτι που δεν σας συμφέρει, θα είχε περάσει το θέμα. Αφήστε το αυτό.

Νομίζω όμως, ότι έχετε κάνει ένα σοβαρό λάθος, το οποίο πρέπει να σκεφθείτε καλά.

Ασφαλώς δικό σας δικαιώματα είναι να κάνετε όποια πρόταση νόμου θέλετε, αλλά αντιλαμβάνεσθε τι σημαίνει εάν η εκάστοτε Αντιπολίτευση ή τη εκάστοτε αντιπολίτευση μενα κόμματα εισηγούνται προτάσεις νόμων που μόνο περιεχόμενο έχουν τη ρύθμιση ή τη διαγραφή χρεών; Προσέξτε το. Είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει κάτι τέτοιο, διότι η πλειοδοσία σ' αυτόν τον τομέα είναι πάρα πολύ επικίνδυνη για την πολιτική ζωή και όχι μόνο για την Κυβέρνηση. Είναι η πρώτη φορά που πρόταση νόμου αναφέρεται σ' αυτό. Φανταστείτε αύριο να έρθει μία πρόταση νόμου να χαρίσει τα χρέη του ΙΚΑ ή να μην καταβάλουν φόρους δεν ξέρω ποιοι; Εκεί νομίζω ότι έχετε αστοχήσει, ενώ βεβαίως θα μπορούσατε να κάνετε μία πρόταση νόμου γενικότερης μορφής που να αφορά τον τουρισμό παραδείγματος χάρη. Αφήνω όμως αυτό το σημείο.

Δεύτερο μεγάλο θέμα είναι οι τραπεζες, το τραπεζικό σύστημα, η λειτουργία του μέχρι τώρα και η τοκογλυφική του -θα συμφωνήσω σ' αυτό- συμπεριφορά με τον ανατοκισμό, για τον οποίο και η απόφαση του Αρείου Πάγου δεν είναι άνευ σημασίας και η επικλήση του 281 και του 179 του Αστικού Κώδικα, για όσους εξ ημάς είμαστε νομικοί, κάποια σοβαρά πράγματα σημαίνει, αλλά θέλω να δούμε σφαιρικά το πρόβλημα.

Και εγώ έχω αγανακτήσει κατά καιρούς πληροφορούμενος τα αποτελέσματα ανατοκισμού σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Συζήτησα όμως το θέμα κάποτε, όταν ήμουν Υφυπουργός Ανάπτυξης, με τους διοικητές των τραπεζών. Υπήρξε και μια εύλογη αντίρρηση. Πρώτα-πρώτα, υπάρχει ένα θέμα αρχής. Οι ρυθμίσεις γενικής φύσεως είναι από τη φύση τους άδικες, είτε αυτές είναι ρυθμίσεις φορολογικές είτε ρυθμίσεις εισφοροδιαφυγών, ρυθμίσεις χρεών του ΙΚΑ.

Πρέπει να σας πω, για να δείτε ότι μιλώ εντελώς αντικειμενικά, ότι και εγώ συμμεριστεί ευθύνη για τέτοιες ρυθμίσεις. Είναι όμως από τη φύση τους άδικες. Γιατί; Πρώτον, διότι εξισώνουν τον απατεώνα με τον άτυχο. Και ακόμη περισσότερο, αδικούν το συνετό και το συνεπή.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Αυτά έχουν γίνει όμως.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Αφήστε με να ολοκληρώσω το συλλογισμό μου. Εγώ μιλώ γενικά τώρα και δεν αναφέρομαι μόνο στις τουριστικές επιχειρήσεις.

Πρέπει δε να σας πω το εξής: 'Ότι ενώ ανάμεσα στους δανειολήπτες των τραπεζών υπάρχουν και έντιψη και ικανοί και σοβαροί επιχειρηματίες, οι οποίοι για τον ένα ή τον άλλο λόγο και μερικούς από αυτούς αναφέρατε και σεις, κύριε

Παπαφίλιππου, αναφέρατε δυο τρία γεγονότα κλπ. ...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Όμως αυτά έχουν γίνει.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Σας παρακαλώ, να μάθουμε να συζητούμε. Ακόμη και όταν δέχομαι ότι κάνετε μια σωστή παρατήρηση, δεν με αφήνετε να ολοκληρώσω το συλλογισμό μου.

Σας λέω όμως ότι παράλληλα, υπάρχουν εκείνοι οι οποίοι έχουν μια απαράδεκτη νοοτροπία, που πολλοί συνεχίζουν στην Ελλάδα, δηλαδή όσο πιο πολλά χρωστάς έλεγαν, τόσο πιο πλούσιος είσαι. Άντε, να πάρουμε όποιο δάνειο δίνεται. Και πολλοί απ' αυτούς δεν τα επιταρναν, για να κάνουν εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεών τους, τουριστικών ή μη.

'Επαιρναν, ας πούμε, όλοι ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) δραχμές δάνειο, για να αλλάξουν τις εγκαταστάσεις τους και αντί να αλλάξουν τις εγκαταστάσεις τους με καινούρια σύγχρονα μηχανήματα, έφερναν μηχανήματα εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) δραχμών, άφηναν τα εννιάκια εκατομμύρια (900.000.000) δραχμές σε κάποια τράπεζα στο εξωτερικό και βούλιαζε η βιομηχανία. Και υπάρχουν τέτοια φαινόμενα και στις τουριστικές επιχειρήσεις.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Τα ελέγχατε; Δεν τα ελέγχατε. Αυτό είναι το κακό.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ένα λεπτό, κύριοι συνάδελφοι, αφήστε με να ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, δεν γίνεται έτσι συζήτηση. Μιλήσατε χωρίς να σας διακόψει. Σας άκουσε, ο κ. Ιωαννίδης, κράτησε σημειώσεις χωρίς να σας διακόψει και τώρα απαντάει.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Θέλω να είμαι αντικειμενικός. Και στις τουριστικές μονάδες έχουμε τέτοια φαινόμενα. Η μεγάλη κακή αρχή έγινε επί δικτατορίας, όπου οι ήμετεροι, απατεώνες και κομπιναδόροι, έναντι ενός οικοπέδου ευτελούς αξίας, το οποίο είχαν αγοράσει, έπαιρναν τεράστιες δανειοδοτήσεις.

Δεν είναι, λοιπόν, όλα όσα αναφέρθηκαν περιπτώσεις ατυχείς ή οφειλόμενες σε άλλους εξωτερικούς λόγους, που είχαν επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα κάποιων. Είναι και πολλές περιπτώσεις, που υπάρχει πραγματικά μια εξαπάτηση των τραπεζών.

Κάποτε, για ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα, διετέλεσα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τραπέζης για έξι μήνες. Και εκεί βλέπαμε πόσο επιέζετο και η τράπεζα όχι μόνο από τα χρέη τα ληξιπρόθεσμα, που δεν ανταποκρίνονταν οι οφειλέτες, αλλά και από τον εκβιασμό να δώσουν κι άλλα για να μην κλείσει μια επιχείρηση με τόσους εργάτες κοκ. Και υπήρχε ένα συνεχές πρόβλημα και δίλημμα για το τι πρέπει να γίνει. Δίνω άλλο δάνειο για να μην κλείσει και απολύθουν χήλιοι εργάτες ή δεν δίνω άλλο δάνειο και ας απολύθουν οι χήλιοι εργάτες. Να βλέπουμε λοιπόν σφαιρικά το θέμα, όλες τις όψεις του προβλήματος.

Δεν αμφισβητώ -επαναλαμβάνω- ότι ο ανατοκισμός, με τον τρόπο που γινόταν, ήταν απαράδεκτος, αλλά νομίζω ότι η κυβέρνηση έδωσε τη δυνατότητα. Συγκράτησα ένα νούμερο απ' αυτά, που είπε ο αγαπητός φίλος, ο κ. Πάχτας, ότι οι οφειλές οι συνολικές προς ΕΤΒΑ των νησιών του Αιγαίου, που είναι περίπου τριάντα δισεκατομμύρια (30.000.000.000)...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Είναι τριάντα εννέα δισεκατομμύρια (39.000.000.000) δραχμές.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Όχι, τριάντα εννέα δισεκατομμύρια (39.000.000.000) δραχμές είναι το σύνολο. Τα εννέα δισεκατομμύρια (9.000.000.000) δραχμές εξυπηρετούνται κανονικά. Τα τριάντα δισεκατομμύρια (30.000.000.000) δραχμές, που είναι το σύνολο των οφειλών, που δεν εξυπηρετούνται κανονικά, μπορούν -εάν οι ενδιαφερόμενοι προσφύγουν και συνεννοθούν με την τράπεζα- να γίνουν δεκαπέντε δισεκατομμύρια (15.000.000.000) δραχμές.

Δεν είναι αυτό μία ρύθμιση εξαιρετικά ενδιαφέρουσα και σημαντική; Εγώ δεν θα αποκλείω και την περίπτωση κάποιος ατυχής να μην μπορεί να βρει το δίκιο του σε σχέση με την προσπάθεια που θα κάνει με την τράπεζα, αλλά το θεσμικό πλαίσιο υπάρχει. Η δυνατότητα έχει δοθεί. Από εκεί και πέρα, βεβαίως είναι και θέμα του κάθε διευθυντή τράπεζας και σε

σχέση με την ακεραιότητά του, και σε σχέση με την ευθυνοφορία του, και σε σχέση με την ευρύτητα του μιαλού του. Όλα αυτά είναι μέσα στη φύση των πραγμάτων αυτών.

'Ακουσα τον κ. Κατσαρό με προσοχή. Αρχισε την παρέμβασή του -λυπάμαι που δεν είναι, αλλά επειδή είναι και τακτικός αναγνώστης των Πρακτικών, είμαι βέβαιος ότι θα πληροφορθεί τα όσα θα πω- κατά περίεργο τρόπο, θα έλεγα, από το δικαίωμα του Αρχιεπισκόπου να ομιλεί.

Δεν αμφισβήτησε κανείς το δικαίωμα του Αρχιεπισκόπου να ομιλεί. Εγώ, όμως, μπορώ να πω -και είναι προσωπική μου άποψη- ότι, πρώτον, όποιος μιλάει πολύ ή συνέχεια ή ακατάπαυστα δεν αφήνει χρόνο στον εαυτό του να σκεφθεί. Δεύτερον, δεν έχει μόνο σημασία το να ομιλεί κανείς, αλλά και σε ποια θέματα αναφέρεται και πόσο μπορεί να γνωρίζει τα θέματα που αναφέρεται, όπως έχει σημασία και σε ποιους απευθύνεται.

Διότι αν έχει απόψεις περί εξωτερικής πολιτικής, ας πούμε, ένας οποιοςδήποτε ιερέας, επίσκοπος ή δεν ξέρω τι και τις συζητήσεις ή τις αναπτύξει με Βουλευτές ή με τους αρμοδίους γνώστες του Υπουργείου Εξωτερικών, ουδείς ψόγιος και να εκφέρει και δημόσια την άποψή του. Η από του άμβωνος άσκηση εξωτερικής πολιτικής όμως, όταν κυρίως ακροατήριο μπορεί να είναι τα γυναικόπαιδα, δεν νομίζω εγώ ότι είναι ο καλύτερος τρόπος -προσωπική μου άποψη είναι αυτή- και η καλύτερη έκφραση, αν θέλετε, του χριστιανικού λόγου.

Και μπορώ να προσθέσω ότι δεν μου αρέσει -και μπορώ να το πω, επειδή το είπα και σε κάποια ερώτηση που μου υπεβλήθη από δημοσιογράφους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Αυτό είναι το θέμα; Δεν είναι αυτό το θέμα, κύριε Ιωαννίδη.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Με συγχωρείτε, το θέμα δεν το έβαλα εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ανέκυψε παρενθετικώς...

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Το θέμα δεν το έβαλα εγώ ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Αν θέλετε, όπως προέκυψε, προφανώς κάποια αφορμή θα δόθηκε. Άλλα δεν είναι θέμα για να το γενικεύσουμε αυτήν τη στιγμή.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Δεν το γενικεύω, κύριε Πρόεδρε. Είπα άλλωστε ότι εκφράζω προσωπική μου άποψη. Ήταν μία απάντηση προς τον κ. Κατσαρό, ο οποίος κατά τα άλλα, είπε βεβαίως και ενδιαφέροντα πράγματα σε σχέση με τη λίστα των δανειοληπτών που ανέφερε και το πως πολλαπλασιάστηκαν με τον ανατοκισμό τα ποσά, μερικά από τα οποία φαίνεται πράγματι να είναι εξωφρενικά.

Σε ό,τι αφορά όμως το προηγούμενο θέμα, για να το κλείσω εγώ που δεν έχω και πολύ ασχοληθεί με τα εκκλησιαστικά πράγματα, μπορώ να θυμηθώ ότι "το πολύ το Κύριε ελέησον, το βαριέται και ο παππάς".

Αυτό νομίζω ότι κλείνει την παρένθεσή μου αυτή και από εκεί και πέρα επανέρχομαι στη συζητούμενη πρόταση νόμου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Δεν χρειάζονταν αυτά, κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε συνάδελφε, έκαστος εκφράζει αυτό που πιστεύει.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: Βλέπουμε τι γίνεται και δεν είναι σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε συνάδελφε, μη δίνουμε νέες αφορμές τώρα για επέκταση της συζήτησης. Έκλεισε το θέμα. Παρακαλώ.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εσείς μπορείτε να υιοθετείτε ό,τι θέλετε και εγώ επίσης, έχω και δικαίωμα και χρέος να επισημαίνω πράγματα που πιστεύω ότι δεν είναι αφέλιμα για τον τόπο. Είναι η άποψή μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΑΓΚΑΣ: Είναι και επίκαιρο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Τι να κάνουμε; Αυτή είναι η άποψή μου. Εγώ σέβομαι τις δικές σας απόψεις, έχω σεβασμό προς όλες τις απόψεις, αλλά οφείλετε και εσείς να σεβαστείτε τις δικές μου απόψεις, όταν μάλιστα τόνισα με έμφαση, για να μην υπάρχει καμία παρανόηση, ότι είναι εντελώς προσωπικές

μου απόψεις.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ: ... (Δεν ακούστηκε).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Λοιπόν, η πρόταση νόμου που συζητούμε -για να επανέλθουμε στη πρόταση νόμου- βεβαίως και δεν είχε κανένα λόγο να προκαλέσει τη συζήτηση αυτή, εάν δεν είχε προηγηθεί η αναφορά από τον αγαπητό συνάδελφο τον κ. Κατσαρό.

Η πρόταση νόμου ορθώς δεν γίνεται δεκτή από την Κυβέρνηση για τους λόγους που και ο Υπουργός εξέθεσε και εγώ μόλις πορηγουμένως σας είπα.

Πέραν και της άλλης διαστάσεως, που είναι επίσης σοβαρή, ότι δεν είναι δυνατό να υπάρχει διακριτική μεταχείριση από δραστηριότητα σε δραστηριότητα τόσο μεγάλη, όπως δεν είναι δυνατό να υπάρχει διακριτική μεταχείριση αποκλειστικά σε ορισμένες περιοχές παρόλη την ευαισθησία που όλοι έχουμε γι' αυτές τις περιοχές, οι οποίες βεβαίως είναι εθνικός προμαχώνας.

Τελειώνω, κύριοι συνάδελφοι, με μία σκέψη που άκουσα σήμερα και έχω ακούσει και άλλοτε. Δεν μου αρέσει καθόλου αυτή η σύνδεση που γίνεται, του ιερού χρέους κάθε πολίτη, όπου και εάν βρίσκεται, να υπερασπιστεί την πατρίδα του, να οργανώσει την άμυνα της πατρίδας του, να θυσιαστεί για την πατρίδα του -ιερή υποχρέωση όλων μας- με την ευμάρεια την οικονομική. Και ότι τάχα, όσο πιο καλή είναι η οικονομία ενός τόπου τόσο πιο πολύς πατριωτισμός αναπτύσσεται. Εγώ δεν τον πιστεύω. Και δεν πιστεύω ότι, όπως ούτε στο παρελθόν στις κρίσιμες οικονομικές στιγμές του τόπου, ούτε και τώρα, εάν ο μη γένοιτο χρειαστεί, οι έχοντες και κατέχοντες τάχα μου θα υπερασπισθούν περισσότερο από τους μη έχοντες και μη κατέχοντες τα όσια και τα ειρά για την ανεξαρτησία και την ακεραιότητα της πατρίδος μας. Άλλο η υποχρέωση της πολιτείας να φροντίζει -και οφείλει να φροντίζει για όλες τις περιοχές και ιδιαίτερα εάν θέλετε για τις ευαισθητες- και άλλο να συνδέουμε στη σκέψη μας -δίνοντας και κακό μάθημα- την υποχρέωση υπεράσπισης της πατρίδας, σε σχέση με το πόσα λεφτά διαθέτει ο καθένας από εμάς ή με το πόσο οικονομική άνεση έχει. Εγώ πιστεύω ότι ο πατριωτισμός δεν είχε ποτέ και δεν έχει καμία σχέση με το πόσα έχει το πορτοφόλι του κάθε ενός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Είναι αντιστρόφως ανάλογος με το πορτοφόλι ο πατριωτισμός.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μπορεί να πάει και αντιστρόφως ανάλογα και έχει συμβεί και αυτό στο παρελθόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εννοώ με τους έχοντες και κατέχοντες.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Βεβαίως. Αντιστρόφως συμβαίνει ακριβώς αυτό, κύριε Πρόεδρε, όπως σωστά παρατηρήσατε, διότι η ευμάρια και η καλοζωία δεν είναι εν πασι περιπτώσει κίνητρα πατριωτικών εξάρσεων. Ευχαριστώ πολύ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, η οικονομία όμως, είναι μέσο πολέμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ασφαλώς.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ένα από τα ισχυρότερα, συμφωνώ, κύριε Ιντζέ. Δεν θέλω τη σύνδεση όμως...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Όχι η ατομική, η συλλογική όμως, είναι απαραίτητη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΑΓΚΑΣ: Δηλαδή, κύριε Φοίβο, είμαστε πιο "φθηνό" κρέας και πιο "ακριβό"!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, παρακαλώ!

Δεν υπάρχει άλλος κύριος συνάδελφος να δευτερολογήσει.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θέλετε να δευτερολογήσετε, κύριε Καραμάριε;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Άκουσα με προσοχή και εγώ τους κυρίους συναδέλφους, της Αντιπολίτευσης κατ' αρχήν και χαίρομαι διότι σχεδόν όλοι και του Κομμουνιστικού Κόμματος

αναγνώρισαν ότι υπάρχει ένα πρόβλημα. Ένα πρόβλημα τεράστιο και αυτήν τη στιγμή δεν έχει σημασία πώς δημιουργήθηκε και ποίοι είναι οι κυρίως υπεύθυνοι. Άκουσα όμως και με προσοχή τον κύριο Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας, ο οποίος με λίγα λόγια μας μίλησε για όμορφο κόσμο, αγγελικά πλασμένο, ότι δεν υπάρχει τίποτα. Και αντίθετα θεώρησε ευκαιρία να αναπτύξει τον προγραμματισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας για την περαιτέρω πορεία των νησιών του Αιγαίου Πελαγίου, γι' αυτά που όπως είπα και στην πρωτολογία μου σήμερα συζητείται στο Μέγαρο Μαξίμου σοβαρό θέμα που θα έχει επίπτωση στην πορεία των κατοίκων των νησιών του Αιγαίου Πελαγίου. Δεν θα σχολίασω τα όσα είπες ο φίλτατος, κ. Ιωαννίδης, διότι ίσως επειδή είναι μεγάλο το νησί του δεν αισθάνεται το φόβο και την ανάγκη επιβίωσης, όσο ενός μικρού νησιού που λέγεται Αγαθονήσι ή Καστελόριζο.

Και λυπούμαι, κύριε Υφυπουργέ της Εθνικής Οικονομίας, διότι παραβλέψατε την ουσία του θέματος. Και σας είπα από την αρχή μη μας αρχίσετε τα ευχολόγια ή δήθεν για τις αοριστίες της προτάσεως.

Θα ήθελα δε να τονίσω και μια μικρή λεπτομέρεια την οποία ο αγαπητός κ. Αποστόλου δεν πρόσεξε ιδιαίτερα μέσα στη συλλογική προσπάθεια που όλοι μας καταβάλλαμε και ιδιαίτερα ο κ. Ιντζές να πείσουμε την Κυβέρνηση ότι υπάρχει πρόβλημα ρύθμισης των χρεών.

Ποιος σας είπε, κύριε Ιωαννίδη, ότι δεν έχει δικαίωμα ο κάθε Βουλευτής ή η Αντιπολίτευση να φέρνει προτάσεις νόμου, που απασχολούν καίρια θέματα; Εκτός εάν εσείς τους Κολλάδες τους θεωρείτε πολύ πιο σωστούς από άλλους και προβαίνετε σε ρύθμιση των χρεών τους που ανέρχονται στο ένα τρισεκατομμύριο (1.000.000.000.000) δραχμές ενώ κατά την ομολογία του κυρίου Υφυπουργού η όλη οικονομική επιβάρυνση από τη ρύθμιση των χρεών των τουριστικών επιχειρήσεων και πάσης φύσεως συναφών επιχειρήσεων στα νησιά του Αιγαίου δεν ξεπερνά τα σαράντα δισεκατομμύρια (40.000.000.000) δραχμές. Σκεφθείτε ποια είναι η αναλογία επιβαρύνσεως μεταξύ της ρυθμίσεως που προτείνουμε εμείς όπου οι άνθρωποι προσπαθούν εκεί να επιβιώσουν και της ρυθμίσεως μιας ομάδας ανθρώπων που θα μας φέρετε εσείς να κάνουμε στο Τμήμα του Σεπτεμβρίου και θα αφορά τις αστικές συγκοινωνίες, λες και Ελλάδα είναι μόνο η Αθήνα. Γιατί δεν σας απασχόλησε μέχρι σήμερα ένα ΚΤΕΛ; Όλη η Ελλάδα ΚΤΕΛ έχει και ποτέ δεν έχουν απασχολήσει την εθνική οικονομία, αλλά και την Εθνική μας Αντιπροσωπεία. Τους δίνουμε βέβαια και αυτούς καμία επιχορήγηση επειδή αναγκάζομαστε να δώσουμε σε κάποιους άλλους. Αντίθετα κάθε φορά απασχολούμαστε με τις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας, λες και είναι υποχρεωμένη η επαρχία να πληρώνει τα εισιτήρια των επιβατών της Αθήνας οι οποίοι υποχρεούνται να πληρώνουν. Και ζέρετε πώς δημιουργήθηκαν όλα αυτά τα χρέη. Μεταξύ αυτών ήταν και η δωρεάν μεταφορά που είχατε αποφασίσει παλαιότερα.

Κύριε Υφυπουργέ, κανένας προϋπολογισμός δεν επιβαρύνεται με τη ρύθμιση που προτείνουμε, ούτε ο δημοσιονομικός διότι εδώ πέφτετε πολύ έξω. Θα πρέπει εδώ να σημειώσω ότι καμία σύμβαση δεν αφορά πριν το 1974. Ας αφήσουμε την εποχή της δικτατορίας που προσπάθησαν να αναπτύξουν καθόν τρόπον προσπάθησαν την εθνική μας οικονομία. Πώς προέκυψε ο τόκος υπερημερίας από αυτές τις συμβάσεις που επαναλαμβάνω είναι μετά το 1974. Απλούστατα με την καθυστέρηση μιας δόσεως του δανείου που η μη καταβολή της οφείλετο στην κύρια αιτία που ανέπτυξαν όλοι οι συναδέλφοι δηλαδή στην αθέτηση της υπόσχεσης εκ μέρους της πολιτείας καταβολής των επιτοκίων και της πρόωρης καταβολής των δόσεων πριν ολοκληρωθεί η αναπτυξιακή μονάδα, οι τράπεζες με τη μονομερή σύμβαση και το δικαίωμα που είχαν -που αποτελεί κατάχρηση του δικαιώματος όπως σας είπα πρωτύτερα και ο 'Άρειος Πάγος δεν εδέχθη-έκλειναν τους λογαριασμούς, κύριε Υφυπουργέ, και από το συμβατικό τόκο του 15% και 16% φθάναμε στο 30%, 40% και 50%.

Κύριε Υφυπουργέ, πήγα προχθές σε μια ξενοδοχειακή επιχείρηση και κατέβηκα στα υπόγεια για να χαιρετίσω τον κόσμο. Επισκέφθηκα όλους τους χώρους της δουλειάς τους και είδα κάτω από ποιες συνθήκες δουλεύουν. Είδα τη μεγάλη προσπάθειά τους να βοηθήσουν τους από πάνω του υπογείου τους χίλιου πενήντα επτά εκείνη τη στιγμή τουρίστες, για να έχουν έτοιμο το πρωινό τους, το μεσημεριανό τους και το απογευματινό τους. Αυτή είναι η προσφορά των εργαζομένων στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας με το να έλθει αυτός ο αριθμός των τουριστών για να εισπράξετε και εσείς το ανάλογο εισόδημα από αυτές τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Και εδώ θα σας έλεγα, κύριε Υφυπουργέ. Ποιος είναι εκείνος ο παραγωγικός τομέας που προσφέρει σήμερα στην εθνική μας οικονομία. Οι άδηλοι πόροι σταμάτησαν. Η ναυτιλία μας καταβαραθρώθηκε, βούλιαξε. Οι γεωργικές απασχολήσεις που απασχολούν το 25% του πληθυσμού προσφέρουν ελάχιστο ποσοστό στην εθνική οικονομία και είναι καταχρεωμένες. Μας απέμεινε μόνο ο τομέας του τουρισμού. Θέλετε δεν θέλετε θα το παραδεχθείτε, ότι ο τουρισμός στα νησιά του Αιγαίου είναι ο μόνος τρόπος επιβίωσής τους. Με αναγκάζετε να σας πω το εξής. Τα δύο τελευταία χρόνια έχουν φύγει τέσσερις χιλιάδες Καλύμνιοι. Δεν σας το είπα στην πρωτολογία μου, σας το λέγω τώρα. Θα πρέπει να ψάξετε την αιτία. Δίπλα είναι και τα 'Ιμια όπου εκεί πέρυσι είπατε ότι θα στήσουμε τη σημαία μας αλλά τελικά την κατεβάσατε.

Γιατί φεύγουν αυτοί οι άνθρωποι από εκεί; Διότι απλούστατα, κύριε Υφυπουργέ, οι μικρές μονάδες που υπάρχουν δεν μπορούν να λειτουργήσουν. 'Ενα αεροδρόμιο ζεκινήσατε, δαπανήσατε δύομισι δισεκατομμύρια (2.500.000.000) δραχμές και κάθεται ημιτελές. 'Ένα λιμάνι ζεκινήσατε και είναι μισό. Είχα πάει πέρυσι με τον κ. Κωστόπουλο του Κ.Κ.Ε. εκεί και είδαμε τους σφουγγαράδες τους οποίους απεντάξατε από τις γεωργικές επιχειρήσεις.

Κύριε Υφυπουργέ, κύριοι της Κυβέρνησης, ξυπνήστε στο σημείο αυτό. Δεν κάναμε τίποτα εμείς οι άνθρωποι της προτάσεως νόμου, οι Βουλευτές των νησιών του Αιγαίου. Μεταφέραμε απλούστατα εδώ στην Εθνική Αντιπροσωπεία ένα πρόβλημα που υπάρχει, ένα πρόβλημα που δεν επιβαρύνεται σε καμία περίπτωση ο κρατικός προϋπολογισμός –και επανέρχομαι σε αυτό το σημείο– διότι με το κλείσιμο πλέον του λογαριασμού και της μετατροπής του στον τόκο υπερημερίας ο μόνος που αύξανε την περιουσία του ήταν η τράπεζα.

Και ήθαμε εμείς τότε με το ν.2076/1992, που τον επικαλείσθηκε και είπαμε τότε, κατόπιν εκτελέσεως μιας οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι "δεν έχετε πλέον το δικαίωμα τράπεζες πέραν του έτους να χρεώνετε τους λογαριασμούς τους και μην τα γράφετε ως εισοδήματά σας". Και απαλλάσσονταν από το φορολογητέο εισόδημα. Δεν το δήλωναν σαν φορολογητέο εισόδημα. Και ήρθατε πέρυσι εσείς και ξαναφέρατε αυτήν τη διάταξη. Δεν το λέτε αυτό. Τις υποχρέωντες πάλι τις τράπεζες να χρεώνουν τα ποσά αυτά ως εισόδημα.

Τι θέλετε να μας πείτε; Ότι ο αναπτυξιακός νόμος βοήθησε τα νησιά του Αιγαίου και με τους τρεις χιλιάδες εκατό κατοίκους –που βάλαμε το εκατό για να μπει και κάποιο άλλο νησί ενός Υπουργού– έχει σήμερα σωθεί η τουριστική ανάπτυξη στα νησιά μας; Μην εξαπατάσθε, κύριε Υφυπουργέ. Ούτε αεροδρόμια υπάρχουν ούτε συγκινωνίες υπάρχουν ούτε έναν ασθενή δεν είσθε άξιοι να μεταφέρετε από ένα κέντρο υγείας, της Πάτμου για παράδειγμα, που επι τέσσερα χρόνια ζητούμε την επάνδρωσή του με γιατρούς. Δέκα ερωτήσεις έχω κάνει, κύριε Πρόεδρε, για να επανδρωθεί με γιατρούς και δεν έχει ούτε μικροβιολόγο ούτε ακτινολόγο. Και μου λέει ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας για ανάπτυξη των νησιών.

Ντρέπομαι που τα λέω αυτά, κύριε Υπουργέ. 'Ηρθα εδώ –δεν είμαι στο Τμήμα διακοπής των εργασιών– για να υποστηρίξω την πρότασή μας ως εισηγητής γιατί εγώ νοιώθω το πρόβλημα κάθε μέρα. Γέμισε η Ρόδος από τουρίστες. Δεν έχει λεφτά όμως ο κόσμος να ξοδέψει. Και βλέπετε όλες τις επιχειρήσεις που είναι συναφείς, διότι το 80% των λοιπών δραστηριοτήτων είναι απόρροια της τουριστικής κινήσεως, να

υποφέρουν.

Θα ήθελα να σας παρακαλέσω –και θα ήταν πολύ πιο έντιπο για εσάς ως Κυβέρνηση– να πείτε "ναι, υπάρχει ένα πρόβλημα". Τα μισοδισεκατομμύρια που βγάζατε εδώ μην τα επιρρίπτετε στο δημοσιονομικό μας προϋπολογισμό ούτε στον κρατικό μας προϋπολογισμό. Δεν επιβαρύνεται κανένας προϋπολογισμός σας, είπα. Είναι καθαρά ταμειακές εγγραφές των τραπεζών γι'αυτό και σήμερα η Κτηματική Τράπεζα διαγράφει το 60% των τόκων. Τι νομίζετε ότι διέγραψε; Εκείνα που δεν είχε. Απλώς τεχνικά τα περιέλαβε μέσα στα βιβλία τα ταμειακά και σήμερα τα διαγράφει. Δεν ζημιώθηκε τίποτα. Αυτό σας ζητάμε. Το ευχολόγιο σας της επιστολής του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας που εδώ μέσα ήταν απόρροια του αναπτυξιακού νόμου 2601 να το μετατρέψετε σε νόμο αφού δεν είσθε άξιοι να αλλάξετε το νομοθετικό πλαίσιο του άρθρου 112 του εισαγωγικού νόμου του Α.Κ..

'Εχετε, κύριοι της Κυβέρνησης, τη δύναμη; Προχωρείστε. Άλλιώς θα είσθε υπαίτιοι εσείς για το κατάντημα αυτών των επιχειρήσεων, οι οποίες έγιναν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το νόμο 1262, κύριε Υφυπουργέ –και τελειώνω– δεν τον κάναμε εμείς. Εσείς τον κάνατε. Και αρχίσατε τότε να λέτε "ελάτε όλοι οι επαρχιώτες να πάρετε δάνειο να φτιάξετε αγροτικό τουρισμό, μονάδες μικρές". Και γέμισε η Ελλάδα με μονάδες των δώδεκα, τριάντα, πενήντα κρεβάτια και σήμερα είναι κλειστά. Και έρχεσθε εσείς και μας λέτε ότι γι'αυτό το πρόβλημα που δημιουργήσατε με την αναπτυξιακή σας πολιτική, φταίνε οι άνθρωποι που δεν μπορούν να πληρώσουν τα δάνεια των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) που έγιναν διακόσια εκατομμύρια (200.000.000) δραχμές;

Και εδώ κατακρίνων την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου ότι είναι φυσιδής και απατηλή, όταν λέει ότι ο κρατικός προϋπολογισμός επιβαρύνεται με το 30% όταν το ποσό που ζητάμε να αναληφθεί από το δημόσιο είναι με ομόλογα ή από το λογαριασμό της Τραπέζης Ελλάδος ο οποίος τηρείται ακριβώς γι'αυτόν το σκοπό από τα υπερκέρδη των τραπεζών; Γιατί παραπλανάται τη Βουλή, κύριε Υφυπουργέ;

'Έχω την εντύπωση, κύριε Προεδρε, ότι εμείς κάναμε το καθήκον μας. Θίξαμε ένα πρόβλημα που είναι γεμάτο από οικογένειες που υποφέρουν στα νησιά του Αιγαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ. Τώρα κάνετε το καθήκον σας καταχρηστικώς σε ότι αφορά τον Κανονισμό. Καθιυτέρβαση.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Προσπαθήστε να το λύσετε, διότι, σας είπα και στην πρωτολογία μου, ότι, εάν δεν το λύσετε, η μόνη δουλειά που έχετε να κάνετε είναι να μας φύγετε όσο μπορείτε γρηγορότερα όσο και αν προσπαθείτε να βοηθήσετε –και θα βοηθήσετε– τους Κολάδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η κ. Μπόσκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Αυτό που συμπεραίνουμε από τη συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι η Κυβέρνηση δεν επιθυμεί να προβεί σε οποιαδήποτε ρύθμιση, άσχετα με την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας, επειδή ακριβώς κατά τη γνώμη μας δεν θέλει να πειράξει τα υπερκέρδη των τραπεζών και των τραπεζών.

Από και και πέρα, νομίζω ότι οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας έχουν παρεξηγήσει τη θέση μας. Δεν ξεχωρίσαμε εμείς τις μεγάλες και τις μικρές επιχειρήσεις. Δηλώσαμε ότι πρέπει να υπάρχει ένας παραπέρα έλεγχος για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Όμως, αυτό που δηλώσαμε είναι ότι δεν μπορεί να πέφτει μία ρύθμιση επί δικαιών και αδίκων. Και αυτό γίνεται με την πρόταση νόμου.

Εάν υπήρχε η πρόθεση να ξεκαθαριστεί αυτό το ζήτημα, θα έπρεπε να μπουν προϋποθέσεις, ποιοι τέλος πάντων όντων επαθαν από τις αιτίες που εμείς αναφέραμε στην πρωτολογία μας και να τύχουν των ευρεγετημάτων μιας ρύθμισης.

Ακόμη θα θέλαμε να πούμε ότι όποια ρύθμιση και αν γίνει –και αυτό το τονίσαμε στην πρωτολογία μας– εάν δεν εξαλείψουν οι λόγοι οι οποίοι έχουν φέρει σε απόγνωση τους

μικρομεσαίους, και όχι μόνο των τουριστικών επιχειρήσεων, δεν θα γίνει τίποτα. Και δυστυχώς, η πολιτική της Κυβέρνησης σήμερα, αλλά και αυτή που επαγγέλλεται η Νέα Δημοκρατία, εμείς πιστεύουμε ότι θα φέρει σε απόγνωση και σε επόμενες ρυθμίσεις τους μικρομεσαίους πολίτες και της παραμεθορίου, αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας.

Επομένως, η ρύθμιση θα πρέπει να συνδυάζεται με την πολιτική ανάπτυξης προς όφελος των εργαζομένων και όχι προς όφελος των τραπεζιτών και των μονοπωλίων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Αποστόλου έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Θα ήθελα να πω δυο κουβέντες, κύριε Πρόεδρε, επειδή ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας αναφέρθηκε σε μία τοποθέτηση μου.

Κατ' αρχάς, από πλευράς Κυβέρνησης αναγνωρίστηκε το πρόβλημα. Βέβαια, δεν υιοθετήθηκε η πρόταση και επικαλέσθηκε η Κυβέρνηση την αριστία της πρότασης. Όφειλε όμως και η ίδια από την ώρα που υπήρχε η συγκεκριμένη πρόταση νόμου να φέρει συγκεκριμένα στοιχεία που αφορούν τις οφειλές. Όπως υπήρξε μία ενημέρωση στην περίπτωση των οφειλών προς την ΕΤΒΑ, νομίζω ότι θα ήταν σωστό να ενημερωθεί η Εθνική Αντιπροσωπεία σε τις ύψος είναι συνολικά οι οφειλές που αφορούν την πρόταση νόμου και πόσες απ' αυτές είναι ληξιπρόθεσμες.

Γι' αυτό και εγώ, κύριε συνάδελφε, είπα ότι συμφωνούμε επί της αρχής αλλά έχουμε επιφυλάξεις όσον αφορά τις επιμέρους διατάξεις, από την άποψη ότι δεν έχουμε ακριβώς ποιο είναι αυτό το ποσόν.

Από την ώρα που υπάρχει διατύπωση από το Γενικό Λογιστήριο ότι θα υπάρξει επιβάρυνση του δημοσίου, θα πρέπει οπωσδήποτε να γνωρίζουμε ποιο είναι αυτό το ποσό που θα επιβαρύνθει ο Έλληνας πολίτης.

Βέβαια, εάν ισχύει η άποψή σας ότι δεν εμπιστεύεσθε την έκθεση, εγώ δεν μπορώ να δεχθώ αυτό το πράγμα γιατί αλιμόνο στην Εθνική Αντιπροσωπεία εάν έρχονται εκθέσεις από το Γενικό Λογιστήριο και δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Όμως, το πρόβλημα είναι ότι δεν έχει αντιληφθεί η Κυβέρνηση τι γίνεται. Υπάρχει η ισχύουσα νομοθεσία, υπάρχει η περίπτωση που επικαλέσθηκε ο κύριος Υπουργός, με βάση το άρθρο 12 του 2601, αλλά έχουμε και τη διατύπωση που έκανε ο κ. Παπαντωνίου εδώ κατά τη διάρκεια της συζήτησης τότε. Το θυμάμαι και έχω και τα Πρακτικά. Είχε πει ο κ. Παπαντωνίου τότε ότι θα δώσει εντολή στις κρατικές τράπεζες -μάλιστα αναφέρθηκε στην Αγροτική και στην Εθνική είχε κάποια συζήτηση με τον κ. Καρατζά- να αφαιρέσουν όχι μόνο τους τόκους, αλλά να φθάσουν μέχρι του σημείου να αφαιρεθεί και μέρος του κεφαλαίου.

Ορισμένα καταστήματα άρχιζαν να την εφαρμόζουν. Είναι ο λεγόμενος εξώδικος διακανονισμός. Ξέρετε ποιο είναι το πρώτο που ζητούν από αυτούς που καλούν: "Ζεστό χρήμα έχετε;" Δεν έχει αντιληφθεί η Κυβέρνηση ότι ο συγκεκριμένος κλάδος και άλλοι φυσικά, όπως ο αγροτικός, μια και το έφερε η συζήτηση, δεν έχουν ζεστό χρήμα. Αυτοί οι άνθρωποι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα λειτουργικά τους έξοδα, για να μπορέσουν να κρατήσουν τις επιχειρήσεις τους. Είναι δυνατόν να φέρουν ζεστό χρήμα που απαιτεί ο εξώδικος διακανονισμός;

Όταν γινόταν η συζήτηση στο άρθρο 12 του νόμου 2601 τονίστηκαν αυτά τα πράγματα. Και από όλη την Αντιπολίτευση τονίστηκε ειδικά ότι ο τρόπος με τον οποίο ρυθμίζεται ο εξάμηνος ανατοκισμός δεν πρόκειται να λύσει το πρόβλημα.

Ξέρετε τι συμβαίνει σήμερα με τις τράπεζες; Οι κατασχέσεις και οι πλειστηριασμοί συνεχίζονται.

Οι τράπεζες πάντα στέλνουν ένα έγγραφο το οποίο αναφέρει το αρχικό κεφάλαιο συν τους τόκους. "Πλέον τόκων" είναι η φράση η χαρακτηριστική. Ο επιχειρηματίας, ο δανειολήπτης από την ώρα που δεν ξέρει πόσο είναι αυτό το ποσό που αναφέρεται στη ρύθμιση του ανατοκισμού, πόσο του αφαιρείται, πάει στα δικαστήρια και σωστά επικαλείται ο άνθρωπος "ότι εγώ δεν ξέρω τι πρέπει να πληρώσω, πόσο

είναι το ποσό". Η τράπεζα, από την ώρα που χρησιμοποιεί αυτές τις διαδικασίες και εκείνη τη στιγμή το λέει "μα, τι είναι αυτό το ποσό, ένα 5%, ένα 10%".

Δεν πρέπει εσείς να υποχρεώσετε τις τράπεζες, τουλάχιστον, στις περιπτώσεις αυτές που αφορούν συγκεκριμένους που τους καλύπτει η ρύθμιση αυτή, να ενημερώσουν τους πελάτες τους; Να ξέρει ο καθένας ότι με αυτήν τη διαδικασία, θα αφαιρεθούν αυτοί οι τόκοι, ούτως ώστε να μπορέσει και αυτός να κάνει το σχεδιασμό του μήπως τυχόν και μπορέσει να ανταποκριθεί σε έναν εξώδικο διακανονισμό, σε μία ρύθμιση.

Αυτήν τη στιγμή πάντα οι άνθρωποι ξεκάρφωτοι και βρίσκονται πάντα υπό την απειλή της κατασχεσης ή του πλειστηριασμού. Και ξέρετε ότι μία φορά, δύο, μπορεί να δοθεί μία αναβολή. Δεν δίνεται μετά. Και έχουμε φθάσει στο σημείο να έχουμε κατασχέσεις και να χάνονται περιουσίες. Είναι ένα πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, που πρέπει οπωσδήποτε να το αντιμετωπίσετε.

Αναφερόμενος στην πρόταση νόμου, επαναλαμβάνω ότι είμαστε υπέρ της αρχής. Είναι ένα πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπισθεί. Ισως τώρα δεν υπάρχουν οι διατυπώσεις που να καλύπτουν εξαπομπεύμενά όλες τις περιπτώσεις. Όμως, έχει χρέος το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας να στηρίξει τον κλάδο αυτόν. Και πρέπει να στηρίχθει αυτός ο κλάδος. Γιατί όταν μιλάμε για ακριτικές, παραμεθόριες περιοχές, ο τουρισμός είναι η υπ' αριθμόν ένα δραστηριότητα που μπορεί να κρατήσει τους ανθρώπους αυτούς στις ρίζες τους. Γιατί, κύριε Υπουργέ, είναι θέμα εθνικής ανάγκης να παραμείνει αυτός ο κόσμος στις ρίζες του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν επιθυμεί άλλος κύριος συνάδελφος να μιλήσει.

Ο κύριος Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας):

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σε ό,τι αφορά το συνολικό κόστος, ίσως κύριε συνάδελφε, θα μπορούσε κανείς να πει ότι η έκθεση της ΕΤΒΑ είναι μια κατ' αρχήν ενδεικτική έκθεση. Άλλα, εάν υποθέσουμε ότι η ΕΤΒΑ είναι η τράπεζα η οποία κυρίως δραστηριοποιείται στο χώρο των νησών του Αιγαίου Πελαγίου, θα μπορούσε κανείς να πει ότι ίσως να καλύπτει και το 50% αυτών των επιχειρήσεων. Άρα ένα διπλάσιο, θα έλεγα, ποσό από αυτό που ανέφερα προηγουμένως κατά την πρωτολογία μου, πιθανόν να προσδιορίζει, ίσως κατά προσέγγιση το συνολικό κόστος αυτών των εκκρεμοτήτων.

Σ' ό,τι αφορά τους πόρους του νόμου 128/75, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, θα έλεγα ότι είναι χρήσιμο να συνειδητοποιήσουμε ότι πρόερχονται αποκλειστικά και μόνο από τις συνεισφορές των επιχειρήσεων και των παραγωγικών τάξεων. Βεβαίως, όλες οι παραγωγικές τάξεις ζητούν την κατάργηση αυτού του νόμου.

Είσαστε η μόνη παράταξη, η οποία επιζητά και αναδεικνύει την αναγκαιότητα όχι μόνο διατήρησης, αλλά και επαύξησης των πόρων του νόμου 128/75.

Ήθελα να απαντήσω σ' αυτά που εξέθεσε ο εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κατά την παρέμβασή του. Αμφισβήτησε την πορεία και τις εξελίξεις της ελληνικής οικονομίας. Θα ήθελα να αναπτύξω δύο σημεία και να πω επίσης ότι δεν μπορείτε, κύριε συνάδελφε, για να χρησιμοποιήσω και εγώ αντίστοιχες εκφράσεις με τις δικές σας - "να μιλάτε για σκοινί στο σπίτι του κρεμασμένου".

"Οσον αφορά τις εξελίξεις της ελληνικής οικονομίας, θα έλεγα ότι μετά από πολλά χρόνια ύφεσης η ελληνική οικονομία βιώνει μία ποιοτική αλλαγή καθεστώτος. Είναι λυπηρό αν σήμερα εσείς αυτό το αμφισβητείτε. Είναι λυπηρό να πυροβολείτε τη συνολική προσπάθεια ενός λαού στη χώρα μας σήμερα.

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ευτύχησε να οδηγήσει την οικονομία μας σε υγιή τροχιά, έτσι ώστε να μπορούμε να πούμε ότι το σύνολο της πολιτικής μας -και όχι μόνο επιμέρους μέτρα- εξασφαλίζει και τη σταθεροποίηση και τη δημοσιονομική εξυγίανση, εξασφαλίζει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και επίσης ένα κλίμα εμπιστοσύνης και προοπτικών

και στον απλό πολίτη της χώρας και στις παραγωγικές τάξεις της πατρίδας μας, αλλά κυρίως στη διεθνή σκηνή. Το δείχνει αυτό καθημερινά η πραγματικότητα που υπάρχει στη χώρα μας, η εμπιστοσύνη και η ψήφος εμπιστοσύνης που συνεχώς αναδεικνύεται για την πατρίδα μας τους τελευταίους μήνες, τα τελευταία χρόνια.

Αμφισβήτησατε επίσης την προσπάθεια της Κυβέρνησης για τη διασφάλιση ενός άλλου καλύτερου περιβάλλοντος για τους ξενοδόχους μας και γενικά για τις ελληνικές επιχειρήσεις και αναφερθήκατε στο θέμα των επιτοκίων ότι δήθεν σε κάποιες άλλες περιόδους είχαμε θετικότερα αποτελέσματα απ' ότι σήμερα.

Θέλω να σας υπενθυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι εμείς πετύχαμε μία σημαντική μείωση των επιτοκίων από το 1994 μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα να ανακουφιστούν κυρίως οι μικροί και μεσαίοι επιχειρηματίες από το βάρος του τραπεζικού δανεισμού. Εμείς ήμασταν αυτοί που προσδιορίσαμε ένα φθηνότερο κόστος αγοράς του χρήματος στην πατρίδα μας, διότι αποδώσαμε ιδιαίτερη βαρύτητα στη σταθερότητα επίσης της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής, η οποία μετά την προσαρμογή της ισοτιμίας του Μαρτίου απολαμβάνει πλέον αυξανόμενης εμπιστοσύνης, μέσα και έξω από τη χώρα.

Κλείνοντας, λοιπόν, την παρέμβασή μου αυτή θα έλεγα ότι διαμορφώνουμε εμείς καθημερινά ένα άλλο οικονομικό τοπίο από αυτό που παραλάβαμε και αυτό βοηθάει συνολικά τις επιχειρήσεις μας, είτε είναι ξενοδοχειακές είτε άλλες, να κινηθούν σε μια διαφορετική τροχιά.

Στόχος αυτής μας της προσπάθειας είναι να πορευθούμε μέσα στην ONE και να εξασφαλίσουμε τη συμμετοχή μας στην Ενιαία Ευρωπαϊκή και Διεθνή Αγορά, καταφέρνοντας να αυξήσουμε την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Η πρόταση νόμου που καταθέσατε νομίζω ότι δεν κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, γι' αυτό και μίλησα για μία διαφορετική φιλοσοφία που διέπει την πολιτική μας από τις δικές σας θέσεις που περιγράφτηκαν. Πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι ότι ελληνική ανταγωνιστική οικονομία σημαίνει ταυτόχρονα ελληνικές ανταγωνιστικές και παραγωγικές επιχειρήσεις.

Νομίζω ότι η πρόταση νόμου που καταθέτετε δεν οδηγεί προς αυτήν την κατεύθυνση. Θα πρέπει να κρατηθούν στη ζωή οι επιχειρήσεις εκείνες που πραγματικά έχουν αυτήν τη δυνατότητα, όταν μάλιστα υπάρχει ένα πλαίσιο θεσμοθετημένο πρόσφατα από την Κυβέρνησή μας που δίνει τη δυνατότητα σ' αυτές τις επιχειρήσεις να προχωρήσουν.

Κάνατε και μια αναφορά για την Ιονική Τράπεζα. Πιστεύω ότι θα είναι χρήσιμο να δώσω μία απάντηση στη συνέχεια.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Γιατί δεν την δίνετε τώρα;
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας): Είδα ότι θέλετε να μιλήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Τζωάννο, θέλετε να δευτερολογήσετε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχετε το δικαίωμα να δευτερολογήσετε ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν αντιλαμβάνομαι γιατί ο κύριος Υπουργός κρατάει το θέμα της Ιονικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο καθένας προσδιορίζει και την τακτική του.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Εντάξει, αλλά εκεί είναι το θέμα; Το θέμα είναι ότι είχαμε ένα τεράστιο φιάσκο. Μάλιστα θεωρώ και θράσος το να εξακολουθεί ακόμα και σήμερα ο κύριος Υπουργός να χρησιμοποιεί τον όρο "προσαρμογή της συναλλαγματικής ισοτιμίας". Γιατί δεν λέτε τα πράγματα με το όνομά τους; Γιατί δεν λέτε ότι είχαμε υποτίμηση; Υποτίμηση είχαμε το Μάρτιο, όλοι το λένε. Προσπαθείτε ακόμα και σήμερα στα πλαίσια της παλιάς προπαγάνδας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να χρησιμοποιείτε παραπλανητικούς όρους. Επειδή η οικονομική σας πολιτική είναι λανθασμένη, πού φθάσαμε; Να επαναλαμβάνετε το ίδιο μοντέλο το περσινό. Μετά την υποτίμηση επειδή ο

πληθωρισμός δεν πέφτει και επειδή η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αναγκασμένη να αντιμετωπίζει τον πληθωρισμό ως πρώτη προτεραιότητα, έχει κρατήσει τα επιτόκια υψηλά και έχουμε ανατίμηση της δραχμής. Έχουμε επανάληψη των περσινών φαινομένων. Οι θυσίες του λαού πάνε χαμένες.

Μιλήσατε για την προσπάθεια του λαού. Την προσπάθεια του λαού την έχετε κατασπαταλήσει με τη λανθασμένη οικονομική πολιτική, αποτέλεσμα της οποίας ήταν να μείνει η χώρα στο περιθώριο και να μην ενταχθεί στην ONE, όπως θα μπορούσε να το σίχε κάνει αν είχατε εγκαίρως εφαρμόσει σωστή οικονομική πολιτική. Και φθάσαμε στο σημείο το Μάιο η Ελλάδα να είναι η μόνη χώρα η οποία θα ήθελε να είναι μέλος της ONE και να μην μπορεί να είναι. Και ομιλείτε σήμερα για θυσίες του λαού και ότι εμείς δισφημούμε τη προσπάθειά του;

Τονίζουμε τη λανθασμένη πορεία της οικονομικής σας πολιτικής με τις επισημάνσεις που κάνουμε και επίσης, ότι περιθωριοποιείτε τη χώρα. Για θυμηθείτε τι λέγατε το Μάρτιο. Θυμάστε τι έλεγε ο κ. Παπαντωνίου το Μάρτιο; 'Οτι στόχος είναι ο πληθωρισμός στο τέλος του 1998 να φθάσει το 2,5% και ότι πιθανόν να το πετύχει. Ακόμη είναι στο 5,2% παρά τις διοικητικές προσπάθειες και τις αλχημείες και τις παρεμβάσεις στην αγορά για να γίνουν συμφωνίες με τα καταστήματα κ.ο.κ. Με διοικητικές παρεμβάσεις δεν λύνεται το βασικό πρόβλημα της οικονομίας. Συνεπώς, αφήστε τα περί οικονομικής πολιτικής.

Και για την Ολυμπιακή τα ίδια γίνονται. Πέρασαν κάμποσοι μήνες και το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει. Τι θα κάνετε; Η σπατάλη των πόρων συνεχίζεται. Τις δυσλειτουργίες τις ζήσαμε και τις ζούμε στα αεροδρόμια και στη δυσφήμιση του τουρισμού της χώρας. Επειδή μιλάμε για τις ξενοδοχειακές και τουριστικές επιχειρήσεις, να σας πω ότι η ζημιά που προκαλέσατε και στις παραμεθόριες περιοχές από τις δυσλειτουργίες της Ολυμπιακής Αεροπορίας, ήταν τεράστια. Αυτήν τη λογαριάσατε;

'Ερχομαι τώρα στο τραπεζικό θέμα. Εμείς έχουμε επανειλημένως τονίσει, για να μην επαναλαμβάνων τα επιχειρήματα των συναδέλφων, ότι επιβάλλεται η αυστηρή εφαρμογή ενός κώδικα δεοντολογίας. Υπάρχει ο κώδικας. Κάντε το νόμο, ώστε να εφαρμόζεται σφαιρικά και τα φαινόμενα που ανέφεραν όλοι οι συναδέλφοι να μην επαναλαμβάνονται. Είναι προς το συμφέρον των τραπεζών. Άλλωστε οι ίδιες τον έχουν φτιάξει ως κώδικα δικό τους. Είχε ομολογήσει και σε συζητήσεις που είχαμε στη Διαρκή Επιτροπή ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος ότι πράγματι διαπιστώνει και ο ίδιος πολλά φαινόμενα παραβάσεων των κανόνων της τραπεζικής αγοράς και πολλές φορές αδυνατούσε να τα αντιμετωπίσει στο παρελθόν. Μπορούμε να σας βρούμε τα Πρακτικά και να σας ενημερώσουμε μετά τη συνεδρίαση.

Εγώ πιστεύω ότι και οι τράπεζες ζημιώνονται από τη συνέχιση αυτής της κατάστασης. Διότι μετά τους πλειστηριασμούς το να έρχονται στην κυριότητά τους ξενοδοχειακές μονάδες και να μένουν κλειστές, όπως έχει συμβεί σε όλες τις τράπεζες κυρίως στις κρατικές, δεν συμφέρει τις ίδιες.

Μετατρέπουν μέρος του κεφαλαίου τους σε αδρανή περιουσία, η οποία ζημιώνει και τις ίδιες και την οικονομία. Και κάνατε και μία παραποίηση των όσων είπαμε για το 128/75. Εμείς δεν ζητήσαμε αύξηση των εσόδων. Εμείς είπαμε ότι με τα διαθέσιμα ποσά που έχει η Τράπεζα της Ελλάδος, μπορεί να συμβάλει και αυτή στην αντιμετώπιση ενός προβλήματος σοβαρότατου και υπαρκτού και εν πάσῃ περιπτώσει, δεν είσθε καλόπιστοι, διότι συνεχώς μας λέτε "δεν έχετε προτάσεις". Αυτή είναι η άλλη προπαγάνδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ότι η Νέα Δημοκρατία δεν έχει προτάσεις, κάνει δήθεν στείρα αντιπολίτευση. Αυτήν όμως την εβδομάδα, συζητήσαμε στη Βουλή δύο προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας. Φέραμε στη Διαρκή Επιτροπή και την απορρίψαμε πρόταση ολοκληρωμένη για τις αποκρατικοποιήσεις. Φέραμε πρόταση σήμερα για τη ρύθμιση των χρεών των τουριστικών επιχειρήσεων που έχει αναπτυξιακό χαρακτήρα.

Λοιπόν, για να τελειώνει αυτή η ιστορία της παραπληρο-

φόρησης του λαού περί δήθεν μη προτάσεων της Νέας Δημοκρατίας, σας αποδεικνύουμε εμπράκτως σήμερα ότι έχουμε προτάσεις. Αν, λοιπόν, είστε καλόπιστοι κάνετε εποικοδομητικές παρατηρήσεις στις προτάσεις μας. Και εμείς στις δικές σας προτάσεις κάνουμε εποικοδομητικές παρατηρήσεις και μάλιστα όλοι αναγνωρίζουν πόσο υπεύθυνη είναι η Νέα Δημοκρατία, ως Αξιωματική Αντιπολίτευση και όχι ως Αντιπολίτευση του στυλ ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τις δομικές, αρνητικές παρεμβάσεις του, που είχαν καταστροφική επίπτωση στην πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Εάν, λοιπόν, είσθε καλοπροσάρτεοι, κάντε εποικοδομητικές παρατηρήσεις, δεχθείτε την αρχή της προτάσεως νόμου και ελάτε να διορθώσουμε, τα συγκεκριμένα λειτουργικά προβλήματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Θέλω να απαντήσω στον απουσιάζοντα Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που είπε ότι πρόταση νόμου για ρύθμιση χρεών πρώτη φορά έρχεται από την Αντιπολίτευση. Μπορεί για ρύθμιση χρεών να έρχεται, αλλά προτάσεις νόμων που έχουν προέλθει από την Αντιπολίτευση και προκαλούσαν και δαπάνες στον κρατικό προϋπολογισμό, έχουν έρθει πολλές. Θα αναφέρω ότι πρώτη φορά το 1961-1962 ο αειμνηστος Γεώργιος Παπανδρέου είχε φέρει το νόμο περί Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων και απερρίφθη η πρόταση νόμου και ήρθε μετά από την τότε ΕΡΕ που ήταν και Κυβέρνηση ως σχέδιο νόμου. Επομένως, δεν είναι λόγος να απορρίψουμε μια πρόταση νόμου από οπουδήποτε και αν προέρχεται, όταν κατά σύμπτωση η παρούσα πρόταση νόμου δεν αντίκειται και σε γενικότερη και εφαρμοζόμενη σήμερα οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης. Γιατί; Διότι είπαμε ότι υπάρχει τέτοια ρύθμιση για τη Θράκη και τη Σαμοθράκη. Και δεύτερον είναι κάτι που γίνεται επανειλημμένως και η παρούσα Κυβέρνηση κάνει ρυθμίσεις χρεών σε διάφορα ασφαλιστικά ταμεία και συνεταιρισμούς. Και επιπλέον η πρόταση νόμου αυτή δεν προκαλεί δαπάνες στον κρατικό προϋπολογισμό.

Επομένως, στείρα είναι η στάση της Κυβέρνησης, σ' αυτήν την πρόταση, που είναι αναγκαία. Απεδείχθη από τη συζήτηση ότι υπάρχει πρόβλημα. Έχουμε άρνηση για το λόγο και μόνο ότι η πρόταση αυτή προέρχεται από την Αντιπολίτευση και συγκεκριμένα από τη Νέα Δημοκρατία.

Εμείς πιστεύουμε ότι είναι λάθος η απόρριψη της πρότασης. Μπορεί να υπάρχουν πολλές αντιρρήσεις. Και εμείς έχουμε αντιρρήσεις για τον τρόπο ρύθμισης για το ποιές επιχειρήσεις θα υπαχθούν. Άλλα η αρχή του νομοσχεδίου είναι σωστή. Υπάρχει ανάγκη πιστοποιημένη από όλη την Εθνική Αντιπροσωπεία. Όταν συζητούσαμε το ν.2601/98 για τα κίνητρα όλες οι πτέρυγες της Βουλής είχαν διαπιστώσει την ανάγκη ρύθμισης των χρεών.

Η δεύτερη παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ελπίζω να είναι συντομότερη η δεύτερη.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Ένα λεπτό.

Είναι ότι υπάρχουν και ειδικοί λόγοι –τους ανέπτυξα οικονομικοί και εθνικοί και υπάρχει ένας τρίτος λόγος που τον είπα υπανιχικά από το Βήμα. Ότι αστικός υπαίτιος για την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων αυτών, είναι η πολιτεία.

Επομένως όταν καθυστερεί να εκπληρώσει την αναληφθείσα υποχρέωση έχει αστικές ευθύνες. Έπρεπε να ασκηθούν αγωγές και να υποχρεωθεί σε αποζημίωση αλλά επειδή αυτά είναι άγνωστα στο τόπο μας τουλάχιστον να έρθει η πολιτεία ως ασκούσα εξουσία και να αναγνωρίσει τη ζημιά που προκάλεσε και να αποκαταστήσει την τάξη.

Και το τρίτο και τελευταίο είναι ότι πράγματι οι περισσότερες είναι μικρομεσαίες και πρέπει να έχουμε μια πολιτική για τη μικρομεσαία επιχείρηση και αν υπάρχουν μεγαλύτερες, που υπάρχουν, λίγες, αλλά υπάρχουν, να έχουν άλλη ρύθμιση λιγότερο ευνοϊκότερη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Πάχτας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας): Θα έλεγα κύριε Πρόεδρε, ότι αίσθημα ευθύνης και σοβαρότητας επιδεικνύει εκείνος που αναδεικνύει προτάσεις που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων καταβάλλοντας προσπάθεια να εξασφαλίσουμε ένα περιβάλλον και νομισματικής σταθερότητας αλλά και χαμηλού πληθωρισμού.

Εμείς πιστεύουμε και αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στην αποτελεσματικότερη και ανταγωνιστικότερη λειτουργία των αγορών εργασίας αγαθών και υπηρεσιών. Και ανταγωνιστική οικονομία, κύριοι συνάδελφοι, σημαίνει ότι υπάρχουν πολλές μικρού μεσαίου και μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεις που μπορεί να πάραγουν προϊόντα και υπηρεσίες και μπορούν να κερδίζουν όλο και περισσότερα μερίδια αγοράς τόσο στην εγχώρια όσο και στην παγκόσμια αγορά δημιουργώντας θέσεις απασχόλησης και ανταποκρινόμενη στις ανάγκες των επιχειρήσεων και των πολιτών. Ετοιμαστείμε ότι πρέπει να κινηθούμε και να δώσουμε ένα μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση ότι δεν μπορούμε με πολλαπλές συνεχείς ρυθμίσεις που ξεπερνάν και τις επτά και τις οκτώ φορές να διαμορφώνουμε τέτοιου είδους περιβάλλοντα. Δεν δημιουργούμε ανταγωνιστικό περιβάλλον, ούτε επιχειρήσεις, δεν δημιουργούμε ανταγωνιστική ελληνική οικονομία.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας ανέφερε πολλές φορές τη λέξη φιάσκο, μίλησε για αποτυχία της οικονομικής πολιτικής και για καταστροφή της ελληνικής οικονομίας. Χρησιμοποιώ μόνο αυτές τις τρεις λέξεις απ' αυτά που είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και που έχω σημειώσει.

Δεν ξέρω, κύριοι συνάδελφοι, αν σε κάποιο άλλο μέρος της Ευρώπης συμβαίνει κάτι παρόμοιο με αυτό που βλέπουμε εδώ από τη Νέα Δημοκρατία και τις άλλες δυνάμεις της Αντιπολίτευσης. Θυμίζουν μια συμπεριφορά που δεν είναι ευρωπαϊκή. Θα έλεγα ότι υπάρχουν υπερβολικές αντιδράσεις και νομίζω ότι κάποια στιγμή πρέπει να σταματήσουμε να κάνουμε πολιτική σπέκουλας και δημαγωγίας. Και νομίζω ότι αντ' αυτού μπορούμε να έρθουμε με νηφαλιότητα και ψυχραμία και να δούμε τα γεγονότα όπως έχουν. Δεν δικαιολογείται κανένας πανικός που προσπαθείτε να δημιουργήσετε σήμερα στη χώρα. Γιατί τα βασικά μεγέθη της οικονομίας δεν διαφοροποιούνται από τη μη προσφυγή της Τράπεζας Πίστεως ή δεν διαφοροποιούνται από τη συγκρατημένη προσφορά της EUROBANK και βεβαίως δεν διαφοροποιούνται από την προσφορά δυο προτάσεων των οποίων η φερεγγυότητα δεν έχει αποδειχθεί. Η πορεία της οικονομίας δεν επτρέπεται απ' αυτό το συγκεκριμένο γεγονός το οποίο βεβαίως δεν έρχεται να ανατρέψει μια κατάσταση αλλά έρχεται να αναβάλει μια προσπάθεια της Κυβέρνησής μας, κάτι άλλωστε που είναι σύνηθες. Οι καθυστερήσεις υπήρξαν και στο παρελθόν και υπήρξαν πολλές. Να θυμίσουμε τα ναυτηγεία, να θυμίσουμε το ΟΤΕ, την Τράπεζα Κρήτης, την Τράπεζα Κεντρικής Ελλάδος και άλλες.

'Όμως η πολιτική μας προχωρούσε και πετύχαινε τους στόχους και τους καρπούς της. Άρα, η μη ευόδωση σήμερα δεν μπορεί να σημάνει αποτυχία για το αύριο και το μεθαύριο και την πολιτική της χώρας μας. Πιστεύω ότι η εμπιστοσύνη συνεχίζεται, όπως αποδείχθηκε ήδη και από χθες στην αγορά μας.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι απαιτείται μία διαρκής προσπάθεια, γιατί τότε και μόνο διασφαλίζουμε τον καρπό μας μέσα από αυτήν τη συνολική, όπως είπα και προηγουμένως, πανεθνική προσπάθεια. Δεν χρειάζεται, λοιπόν, να αποδώσουμε υπερβολική σημασία σε τέτοιου είδους γεγονότα, όπως θέλετε να τα κάνετε, γιατί σε καμία οικονομία του κόσμου βεβαίως η έκβαση ενός διαγνωσμού δεν προσδιορίζει την τύχη της οικονομίας, δεν μπορούμε να συναρτάμε την πορεία της οικονομίας μας από αυτή ακριβώς την περίπτωση.

'Έχουμε να πούμε όμως και κάτι άλλο, ότι το ελληνικό δημόσιο δεν έχει να κερδίσει τίποτα από αυτήν την πώληση. Δεν πωλούμε ένα μέρος του ΟΤΕ, ή δεν μετοχοποιούμε ένα

μέρος της ΔΕΗ ή της ΔΕΠ.

Νομίζω, ότι πρέπει να κινηθούμε προς μία κατεύθυνση που δηλώνει και το σημείο αυτό, ότι βεβαίως πρέπει να συναίσθανθούμε ότι αν με αυτήν την τιμή είχαμε κινηθεί πριν από τρεις-τέσσερις μήνες και αν αυτή ήταν η τιμή πώλησης του 50% της ΙΟΝΙΚΗΣ πριν από τρεις-τέσσερις μήνες, θα πανηγυρίζαμε όλοι στην Ελλάδα. Όμως, υπήρξαν προσδοκίες που καλλιεργήθηκαν και που δημιουργήθηκαν στο Χρηματιστήριο με την αγορά της Τράπεζας Κρήτης, που ήταν άκρως ικανοποιητική η προσφορά, με τα μηνύματα από το δεδομένο ενδιαφέρον συγκεκριμένων οίκων, με την προοπτική ανάπτυξης του τραπεζικού ελληνικού συστήματος και βεβαίως, τη βελτίωση της αποδοτικότητας του και από τους ίδιους τους παίκτες του Χρηματιστηρίου. Οι απαιτήσεις, λοιπόν, ανέβηκαν λόγω της αυξημένης μετοχής της ΙΟΝΙΚΗΣ Τράπεζας στο Χρηματιστήριο.

Θέλω να πω εδώ, ότι όταν οι προσδοκίες αγγίζουν το τυπικό, πολλές φορές ίσως μπλοκάρουν την ουσία του θέματος. Και εμείς πρέπει να συμφωνήσουμε, σε αυτήν τη χώρα και σε αυτήν την Αίθουσα, ότι η ουσία του θέματος είναι να ενωματώσουμε την ΙΟΝΙΚΗ Τράπεζα σε ένα στερεότερο και σε ένα ευρύτερο σύστημα, μέσα από το οποίο, με άντληση υγιών νέων κεφαλαίων, θα μπορέσει να προχωρήσει στην αναδιάρθρωσή της, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της και βεβαίως, στην παροχή νέων υπηρεσιών και νέων αγαθών στους πελάτες.

Εμείς προσπαθούμε ακριβώς να αναδιαρθρώσουμε το τραπεζικό σύστημα. Αυτό πρέπει να πετύχουμε και αυτός πρέπει να είναι ο στόχος μας, αυτόν πρέπει να βλέπουμε σαν κεντρικό στόχο.

Βεβαίως, η Κυβέρνηση ήταν υποχρεωμένη να ακολουθήσει την τιμή του Χρηματιστηρίου, γιατί τότε αντί του φιάσκου και της αποτυχίας θα είχαμε οξύτατη κριτική ότι ίσως ξεπουλάμε στην ΙΟΝΙΚΗ Τράπεζα.

Δεν θέλω να δώσω άλλη συνέχεια στο σημείο αυτό. Απλά να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι βεβαίως αυτήν τη στιγμή μελετάμε όλα εκείνα τα σημεία τα οποία μπορούν να προσδιορίσουν ένα διαγωνισμό πολύ πιο ευέλικτο και πολύ πιο αποδοτικό, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε στην ουσία του θέματος, όπως είπα και προηγουμένως.

Μία φράση και κλείνω: Επαναλαμβάνω, ότι η οικονομία ήταν και παραμένει σε ένα σωστό δρόμο στην πατρίδα μας. Αναπτύσσεται και εξελίσσεται σε στέρεα βάση, όπως ανέπτυξα και προηγουμένως και δεν θα τρομάξει από τις όποιες φωνές της Κασσάνδρας, που τις τελευταίες μέρες ακούγονται ιδιαίτερα από το χώρο της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο για να τριτολογήσει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, η παρέμβαση του κυρίου Υφυπουργού με όσα είπε επιβεβαίωσε, πρώτον, ότι εδώ έχουμε μία Κυβέρνηση επικινδύνων ερασιτεχνών. Διότι τώρα φτιάχνει νέα προπαγάνδα, ότι δήθεν για την κατάσταση που επικρατεί αυτήν τη στιγμή στο Χρηματιστήριο και την αγορά φταίει η Αντιπολίτευση με τις επισημάνσεις της, ότι δήθεν κινδυνολογεί.

Μα, τις θριαμβολογίες που είχατε το καλοκαίρι και την προπαγάνδα που είχατε περί Χρηματιστηρίου, τώρα τις

ξεχνάτε; Ποιος δημιούργησε το κλίμα και ποιος έκανε δηλώσεις;

Προχθές, τη Δευτέρα, ο κ. Παπαντωνίου έκανε δηλώσεις στην τηλεόραση ότι σε δυο μέρες θα ανέβει και το Χρηματιστήριο. Είναι υπεύθυνα αυτά τα πράγματα; Και τολμάτε να λέτε ότι εμείς κινδυνολογούμε και δημιουργούμε προβλήματα, ψάχνοντας να βρείτε άλλοθι; Το θέμα είναι τόσο πολύ σοβαρό, που πιστεύω ότι πρέπει επιτέλους να πάψετε να χρησιμοποιείτε το Χρηματιστήριο για προπαγανδιστικούς λόγους!

Θα ήθελα να σας παρακαλέσω να ενημερωθείτε αυτήν τη στιγμή για το τι συμβαίνει στο Χρηματιστήριο και στην αγορά ομολόγων. Ζητήστε από την υπηρεσία σας να δείτε τη δραματική κατάσταση που επικρατεί.

Επιτέλους σοβαρευθείτε στα θέματα προπαγάνδας που τα χρησιμοποιείτε για να εξυπηρετείτε τους δικούς σας σκοπούς. Για να μην σας πιά και το τι λέγατε περί Ολυμπιακής Αεροπορίας, τι λέγατε για την υποτίμηση κ.ο.κ.

Δεν ξεγελιούνται οι αγορές. Εάν δεν προχωρήσετε σε ουσιαστικά διαφρωτικά μέτρα της οικονομίας εκεί που πονάει πραγματικά, γιατί θα θίξετε άλλα ζητήματα, δεν θα θωρακίσετε την ελληνική οικονομία έναντι της διεθνούς κρίσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ας μην παρελθοντολογούμε τώρα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Είναι τρέχοντα τα θέματα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Να κλείσουμε το θέμα. Δεν αφελεί κανέναν αυτή η συζήτηση, ούτε εσάς ούτε την Κυβέρνηση. Δεν αφελείται ούτε η Αντιπολίτευση από αυτήν τη συζήτηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Μην ψάχνετε να βρείτε άλλοθι στη διεθνή κρίση. Επιτέλους σοβαρευθείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Υπουργέ, θέλετε να απαντήσετε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Δεν χρειάζεται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής της πρότασης νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας: "Ρύθμιση χρεών τουριστικών επιχειρήσεων".

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση επί της αρχής παρακαλώ να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι την πρόταση νόμου)

Δεν ηγέρθη ο απαιτούμενος και προβλεπόμενος από τον Κανονισμό της Βουλής αριθμός Βουλευτών και η πρόταση νόμου: "Ρύθμιση χρεών τουριστικών επιχειρήσεων".

Κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχεστε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 13.47 λύεται η συνεδρίαση για την προσεχή Τρίτη 1η Σεπτεμβρίου 1998 και ώρα 18.30 με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ